

Brüssel, 5. juuli 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0259(NLE)

11506/23
ADD 5

POLCOM 152
SERVICES 30
FDI 18
COLAC 84

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. juuli 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 435 final - ANNEX 2 - PART 2/2
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: Nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Tšiili Vabariigi vahelise kaubanduse vahelepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 435 final - ANNEX 2 - PART 2/2.

Lisatud: COM(2023) 435 final - ANNEX 2 - PART 2/2

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.7.2023
COM(2023) 435 final

ANNEX 2 – PART 2/2

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

**Euroopa Liidu ja Tšiili Vabariigi vahelise kaubanduse vahelepingu Euroopa Liidu nimel
sõlmimise kohta**

SISSEJUHATAVAD MÄRKUSED TOOTEPÕHISTE PÄRITOLUREEGLITE KOHTA

Märkus 1

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva lisaga nähakse ette üldeeskirjad 3-B lisa raames kohaldatavatele nõuetele, mis on sätestatud artikli 3.2 lõike 1 alapunktis c.
2. Käesoleva lisa ja 3-B lisa kohaldamisel on nõuded, mille kohaselt käsitatakse toodet päritolustaatusega tootena vastavalt artikli 3.2 lõike 1 alapunktile c järgmised: kauba tariifse klassifikatsiooni muudatus, tootmisprotsess, päritolustaatuseta materjalide maksimaalne väärtus või muu käesolevas lisas või 3-B lisas sätestatud nõue.
3. Viide massile tootepõhises päritolureeglis tähistab netomassi, mis on materjali või toote mass ilma pakendi massita.
4. Käesolev lisa ja 3-B lisa põhinevad harmoneeritud süsteemil, mida on muudetud 1. jaanuaril 2022.

Märkus 2
3-B lisa ülesehitus

1. Märkusi jaotiste või gruppide kohta tuleb vajaduse korral tõlgendada koostoimes asjaomast jaotist, gruppi, rubriiki või alamrubriiki käsitlevate tootepõhiste päritolureeglitega.
2. Iga 3-B lisa 2. veerus esitatud tootepõhist päritolureeglit kohaldatakse vastava 3-B lisa 1. veerus esitatud toote suhtes.
3. Kui toote suhtes kohaldatakse alternatiivseid tootepõhiseid päritolureegleid, loetakse toode lepinguosalise päritolustaatusele vastavaks, kui ta vastab ühele neist alternatiivsetest reeglitest. Kui toote suhtes kohaldatakse sellist tootepõhist päritolureeglit, mis sisaldab mitut nõuet, loetakse toode lepinguosalise päritolustaatusele vastavaks üksnes siis, kui ta vastab kõigile neile nõuetele.
4. Käesolevas lisas 3-B lisas on kasutatud järgmisi mõisteid:
 - a) „jaotis“ – harmoneeritud süsteemi jaotis;
 - b) „grupp“ – harmoneeritud süsteemi klassifitseerimisnumbri kaks esimest kohta;
 - c) „rubriik“ – harmoneeritud süsteemi klassifitseerimisnumbri neli esimest kohta ja

d) „alamrubriik“ – harmoneeritud süsteemi klassifitseerimisnumbri kuus esimest kohta.

5. Tootepõhistes päritolureeglites kasutatakse järgmisi lühendeid¹:

- a) „CC“ – tootmine mis tahes gruppi kuuluvast päritolustaatuseta materjalist, v.a toote gruppi kuuluv materjal, või ümberliigitamine mõnest muust grupist asjaomase toote gruppi, rubriiki või alamrubriiki; see tähendab, et kõigi toote tootmiseks kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tariifset klassifikatsiooni tuleb muuta harmoneeritud süsteemi kahenumbrilisel tasemel (s.t grupi muutusena);
- b) „CTH“ – tootmine mis tahes rubriiki kuuluvast päritolustaatuseta materjalist, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, või ümberliigitamine mõnest muust grupist asjaomase toote gruppi, rubriiki või alamrubriiki; see tähendab, et kõigi toote tootmiseks kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tariifset klassifikatsiooni tuleb muuta harmoneeritud süsteemi neljanumbrilisel tasemel (s.t rubriigi muutusena);
- c) „CTSH“ – tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvast päritolustaatuseta materjalist, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal, või ümberliigitamine mõnest muust grupist asjaomase toote gruppi, rubriiki või alamrubriiki; see tähendab, et kõigi toote tootmiseks kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tariifset klassifikatsiooni tuleb muuta harmoneeritud süsteemi kuenumbrilisel tasemel (s.t rubriigi muutusena); ning

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et kui tariifse klassifikatsiooni muudatuse nõudega nähakse ette erand teatava grupi, rubriigi või alamrubriigi muudatusest, ei või kasutada ühtegi sellise grupi, rubriigi või alamrubriigi päritolustaatuseta materjali üksikult ega ühiselt.

- d) „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest“ – päritolustaatuseta materjalidest valmistamise puhul on „töö või töötlus“ rohkem kui ebapiisav.

Märkus 3

3-B lisa kohaldamine

1. Artikli 3.2 lõiget 2, milles käsitletakse tooteid, millele on antud päritolustaatus, kui neid kasutatakse materjalina teise toote tootmisel, kohaldatakse olenemata asjaolust, kas päritolustaatus on antud lepinguosalise samas tootmispaigas, kus neid tooteid kasutatakse.
2. Kui tootepõhises päritolureeglis on sätestatud, et teatavat päritolustaatuseta materjali ei tohi kasutada või et teatava päritolustaatuseta materjali väärtus või kaal ei tohi ületada teatavat künnist, ei kehti need tingimused selliste päritolustaatuseta materjalide suhtes, mis on harmoneeritud süsteemis mujale klassifitseeritud.
3. Kui tootepõhise päritolureeglga on ette nähtud, et toode peab olema toodetud teatavast materjalist, ei takista see kasutamast muid materjale, mis oma iseloomulike omaduste tõttu ei saa reeglile vastata.

Märkus 4

Päritolustaatuseta materjalide maksimaalse väärtuse arvutamine

1. Käesolevas lisas 3-B lisas on kasutatud järgmisi mõisteid:
 - a) „tolliväärtus“ – 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskoostöölepingu (GATT) VII artikli rakendamise lepingu kohaselt määratud tolliväärtus;
 - b) „tehasehind“ – hind, mida makstakse tootjale, kelle ettevõttes toimub viimane töö või töötlus, tingimusel et see hind sisaldab kõigi kasutatud materjalide väärtust ja kõiki toote tootmisel kantud kulusid ning sellest on maha arvatud siseriiklikud maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel;
 - c) „MaxNOM“ – päritolustaatuseta materjalide maksimaalne väärtus protsentides; ning
 - d) „VNM“ – toote tootmisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus, mis on nende tolliväärtus importimise ajal, sealhulgas veo-, kindlustus- (kui see on asjakohane), pakendamis- ja kõik muud kulud, mis on seotud materjalide transportimisega selle lepinguosalise impordisadamasse, kelle territooriumil toote tootja asub. Kui tolliväärtus ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis kasutatakse esimest tuvastatavat hinda, mida ükskõik kumb lepinguosaline selliste päritolustaatuseta materjalide eest maksis. Toote tootmisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtuse võib arvutada kaalutud keskmise soetusmaksimumuse valemi või muu varude hindamise meetodi alusel, mis vastab lepinguosalise üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetele.

Kui tegelikult makstud hind ei kajasta kõiki Euroopa Liidus või Tšiilis toote tootmisega seotud kulusid, tähendab tehasehind kõiki kõnealuseid kulusid, millest on maha arvatud riigisisised maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel.

2. MaxNOMi arvutamiseks kasutatakse järgmist valemit:

$$\text{MaxNOM}(\%) = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

Märkus 5

3-B lisa V–VII jaotises osutatud protsesside määratlused

3-B lisa V–VII jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „biotehnoloogiline protsess“ –
- i) mikroorganismide, bakterite, viiruste (sh bakteriofaagid) või inim-, looma- või taimerakkude bioloogiline või biotehnoloogiline kultiveerimine (sealhulgas rakukultuurid), hübriidiseerimine või geneetiline muundamine; või
 - ii) rakuliste või rakkudevaheliste struktuuride (nt isoleeritud geenid, geenifragmendid ja plasmiidid) tootmine, isoleerimine või puhastamine; fermenteerimine;

- b) „osakeste suuruse muutmine“ – toote osakeste suuruse tahtlik ja kontrollitud muutmine muul viisil kui üksnes purustamise või pressimise teel, mille tulemusel saadakse toode, millel on kindlaksmääratud suurusega osakesed, osakeste kindlaksmääratud suurusjaotus või kindlaksmääratud pind, mis on saadava toote seisukohalt olulised ning mille füüsikalised ja keemilised omadused erinevad sisendmaterjalide omadest;
- c) „keemiline reaktsioon“ – protsess, sealhulgas biokeemiline töötlus, mille tulemusel tekib molekulisiseste sidemete katkemise ja uute molekulisiseste sidemete moodustumise või molekulis sisalduvate aatomite paigutuse muutumise teel uue struktuuriga molekul, välja arvatud järgmistel juhtudel, mida ei loeta käesoleva mõiste tähenduses keemiliseks reaktsiooniks:
- i) lahustamine vees või muudes lahustites;
 - ii) lahustite, sealhulgas vee eemaldamine või
 - iii) kristallisatsioonivee lisamine või eemaldamine;
- d) „destilleerimine“ –
- i) atmosfäärirõhul destilleerimine: eraldamisprotsess, mille käigus naftaõlid muundatakse destillatsioonitornis vastavalt keemispunktile osakesteks ja auruks ning kondenseeritakse seejärel erinevateks veeldatud fraktsioonideks; nafta destilleerimisel saadud tooted võivad hõlmata veeldatud naftagaasi, toorbensiini, bensiini, petrooli, diisli või kütteõli, kergeid gaasiõlisid ja määrideõli; või

- ii) vaakumdestilleerimine: destilleerimine atmosfäärirõhust madalamal rõhul, mis ei ole siiski nii madal, et seda saaks liigitada molekulaarseks destilleerimiseks; vaakumdestilleerimist kasutatakse selliste kõrge keemistemperatuuriga ja soojustundlike materjalide destilleerimiseks nagu rasked destillaadid naftaõlides, et toota kergeid kuni raskeid vaakumgaasiõlisid või vaakumjääke;
- e) „isomeeride eraldamine“ – isomeeride isoleerimine või eraldamine isomeeride segust;
- f) „segamine ja tihendamine“ – üksnes eelnevalt kindlaksmääratud tingimustele vastav materjalide sihilik ja proportsionaalselt kontrollitud segamine või tihendamine, k.a pihustamine (v.a lahjendite lisamine), mille tulemusel saadakse toode, mille füüsikalised ja keemilised omadused vastavad selle toote otstarbele ja kasutusvaldkondadele ning erinevad sisendmaterjalide omadustest;
- g) „standardmaterjalide tootmine (sh standardlahused)“ – selliste preparaatide tootmine, mis sobivad analüüsides tegemiseks, kalibreerimiseks või etalonina kasutamiseks ning millel on tootja poolt sertifitseeritud täpne puhtusaste või seguvahekord;
- h) „puhastamine“ – protsess, mille tulemusena kõrvaldatakse vähemalt 80 % olemasolevatest lisanditest või vähendatakse või eemaldatakse lisandid, mille tulemusena saadakse ühele või mitmele järgmisele kasutusvaldkonnale vastav toode:
- i) farmaatsias, meditsiinis, kosmeetikas, veterinaarias või toiduainetes kasutatavad ained;

- ii) analüüside tegemisel, diagnostikas või laboris kasutatavad kemikaalid ja reaktiivid;
- iii) mikroelektroonikas kasutatavad elemendid ja komponendid;
- iv) optikas spetsiaalse kasutusega kaubad;
- v) mittetoksilised kasutusotstarbed tervise- ja ohutusvaldkonnas;
- vi) biotehnikas kasutatavad kaubad;
- vii) eraldamisprotsessis kasutatavad kandjad või
- viii) kvaliteedi poolest tuumatööstuses kasutamiseks sobivad kaubad.

Märkus 6

3-B lisa XI jaotises kasutatud mõistete määratlused

3-B lisa XI jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „keemilised staapelkiud“ – rubriikidesse 55.01–55.07 kuuluvad süntees- või tehisfilamentkõisikud, -staapelkiud või nende jäätmed;

- b) „looduslikud kiud“ – muud kiud kui tehis- ja sünteeskiud. Nende kasutamine piirdub ketruseelsetes järkudes olevate kiududega, hõlmates jäätmeid ja, kui teisiti ei ole sätestatud, ka kraasitud, kammitud või muul viisil töödeldud, kuid ketramata kiude; „looduslikud kiud“ – hõlmavad rubriiki 05.11 kuuluvat hobusejõhvi, rubriikidesse 50.02 ja 50.03 kuuluvat siidi, rubriikidesse 51.01–51.05 kuuluvaid villakiudusid, loomavilla ja -karva, rubriikidesse 52.01–52.03 kuuluvaid puuvillakiudusid ning rubriikidesse 53.01–53.05 kuuluvaid muid taimseid kiudusid;
- c) „trükkimine“ – tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekandetrüki tehnikaid; ning
- d) „trükkimine (iseseisva operatsioonina)“ – tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekandetrüki tehnikaid, kombineeritult vähemalt kahe ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termofikseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine, kõrvetamine, tsentrifuugimine, pingutamine raamil, freesimine, aurutamine ja kahandamine ning märg-dekateerimine), tingimusel et kõigi kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.

Märkus 7

Kahte või enamat põhitekstiilmaterjali sisaldavate toodete puhul kohaldatavad lubatud kõrvalekalded

1. Käesoleva märkuse tähenduses on põhitekstiilmaterjalid järgmised:

- a) siid;
- b) vill;
- c) loomakarvad;
- d) loomavill;
- e) hobusejõhv;
- f) puuvill;
- g) paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid ja paber;
- h) lina;
- i) kanep;

- j) džuuut ja muud niinekiud;
- k) sisal ja muud perekonna *Agave* taimede tekstiilkiud;
- l) kookoskiud, manillakanep, ramjee ja muud taimsed tekstiilkiud;
- m) sünteesfilamentkiud;
- n) tehisfilamentkiud;
- o) elektrit juhtivad filamendid;
- p) polüpropüleenist sünteesstaapelkiud;
- q) polüestrist sünteesstaapelkiud;
- r) polüamiidstaapelkiud;
- s) polüakrüülnitriilist sünteesstaapelkiud;
- t) polüimiidist sünteesstaapelkiud;
- u) polütetrafluoroetüleenist sünteesstaapelkiud;

- v) polü(fenüleensulfiidist) valmistatud sünteesstaapelkiud;
- w) polü(vinüülkloriidist) valmistatud sünteesstaapelkiud;
- x) muud sünteesstaapelkiud;
- y) viskoosist tehistaapelkiud;
- z) muud tehistaapelkiud;
- aa) mähitud või mähkimata lõng, mis koosneb elastsete polüetriosadega polüüretaanist;
- bb) mähitud või mähkimata lõng, mis koosneb elastsete polüestriosadega polüüretaanist;
- cc) rubriiki 56.05 kuuluvad tooted (metalliseeritud lõng), mis sisaldavad kahe kile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või kilesüdamikust;
- dd) muud rubriiki 56.05 kuuluvad tooted;

ee) klaaskiud ja

ff) metallkiud.

2. Kui 3-B lisas viidatakse käesolevale märkusele, ei kohaldata kõnealuse lisa 2. veerus sätestatud nõudeid lubatud kõrvalekaldena päritolustaatuseta põhitekstiilmaterjalide suhtes, mida on toote valmistamisel kasutatud, tingimusel et:

- a) toode sisaldab kaht või enamat põhitekstiilmaterjali ning
- b) päritolustaatuseta põhitekstiilmaterjalide mass kokku ei ületa 10 % kõigi kasutatud põhitekstiilmaterjalide massist. Näiteks:

rubriigi 51.12 villast riiet, mis sisaldab rubriigi 51.07 villast lõnga, rubriigi 55.09 sünteesstaapelkiududest lõnga ning muid materjale kui põhitekstiilmaterjale, päritolustaatuseta villast lõnga, mis ei vasta 3-B lisas sätestatud nõudele, või päritolustaatuseta sünteetilist lõnga, mis ei vasta 3-B lisas sätestatud nõudele, või nende segu võib kasutada tingimusel, et kasutatud lõngade kogumass ei ületa 10 % kõigi kasutatud põhitekstiilmaterjalide massist.

3. Olenemata punkti 2 alapunktist b on toodete puhul, mis sisaldavad mähitud või mähkimata lõnga, mis koosneb elastsete polüetriosadega polüuretaanist, maksimaalne lubatud kõrvalekalle 20 %. Muude päritolustaatuseta põhitekstiilmaterjalide sisalduse protsent ei tohi siiski ületada 10 %.

4. Olenemata punkti 2 alapunktist b on toodete puhul, mis sisaldavad „kahe kile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või kilesüdamikust“, maksimaalne lubatud kõrvalekalle 30 %. Muude päritolustaatuseta põhitekstiilmaterjalide sisalduse protsent ei tohi siiski ületada 10 %.

Märkus 8

Muud teatavate tekstiiltoodete suhtes kohaldatavad lubatud kõrvalekalded

1. Kui 3-B lisa viidatakse käesolevale märkusele, võib kasutada päritolustaatuseta tekstiilmaterjale (välja arvatud vooder ja vaheriie), mis ei vasta 3-B lisa 2. veerus valmistekstiiltoote puhul sätestatud nõuetele, tingimusel et need materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode ja nende väärtus ei ületa 8 % toote tehasehinnast.

2. Harmoneeritud süsteemi gruppidesse 61–63 kuuluvate tekstiiltoodete valmistamiseks võib piiranguteta kasutada päritolustaatuseta materjale, mis ei ole klassifitseeritud gruppidesse 50–63, olenemata sellest, kas need sisaldavad tekstiili või mitte. Näiteks:

kui 3-B lisa sätestatud nõue näeb ette, et teatava tekstiileseme (näiteks pükste) valmistamiseks tuleb kasutada lõnga, ei takista see päritolustaatuseta metallesemete (näiteks nõõpide) kasutamist, sest metallesemeid ei klassifitseerita harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63. Samal põhjusel ei takista see päritolustaatuseta tõmblukkude kasutamist, kuigi tõmblukud sisaldavad tavaliselt tekstiili.

3. Kui 3-B lisas sätestatud nõue seisneb päritolustaatuseta materjalide maksimaalses väärtuses, võetakse päritolustaatuseta materjalide väärtuse arvutamisel arvesse nende päritolustaatuseta materjalide väärtust, mis ei ole klassifitseeritud harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63.

Märkus 9

Põllumajandustooted

1. Harmoneeritud süsteemi gruppidesse 6, 7, 8, 9, 10 ja 12 ning rubriiki 24.01 kuuluvaid põllumajandustooteid, mis on kasvatatud või koristatud lepinguosalise territooriumil, käsitatakse selle lepinguosalise territooriumilt pärit toodetena, isegi kui need on kasvatatud kolmandast riigist imporditud seemnetest, sibulatest, risoomidest, pookealustest, pistikutest, pookeokstest, võsudest, pungadest või muudest elusatest taimeosadest.
2. Olenemata artiklist 3.5 ei tohi harmoneeritud süsteemi alamrubriikidesse 1602.31, 1602.32, 1602.41 ja 1602.50 klassifitseeritud toodete puhul artikli 3.5 lõike 1 alapunktis a sätestatud väärtus ületada 15 % toote tehasehinnast.

TOOTEPÕHISED PÄRITOLUREEGLID

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
I JAOTIS	ELUSLOOMAD; LOOMSED SAADUSED
Grupp 1	Elusloomad
01.01–01.06	Kõik gruppi 1 kuuluvad loomad on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 2	Liha ja söödav rups
02.01–02.10	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 1 ja 2 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 3	Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud
03.01–03.09	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 4	Piim ja piimatooted; linnunad; naturaalne mesi; mujal nimetatud loomse päritoluga toiduained
04.01–04.10	Tootmine, mille puhul: – kõik kasutatavad gruppi 4 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil; – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 5	Mujal nimetamata loomse päritoluga tooted
05.01–05.11	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
II JAOTIS	TAIMSED TOOTED
Grupp 6	Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal
06.01–06.04	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 6 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 7	Köögivilid ning söödavad juured ja mugulad
07.01–07.14	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 8	Söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor
08.01–08.14	Tootmine, mille puhul: – kõik kasutatavad gruppi 8 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil; ning – rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
Grupp 9	Kohv, tee, mate ja vürtsid
09.01–09.10	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
Grupp 10	Teravili
10.01–10.08	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 10 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 11	Jahvatustööstuse tooted; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen
11.01–11.09	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 10 ja 11, rubriikidesse 07.01, 07.14, 23.02–23.03 või alamrubriiki 0710.10 kuuluvad päritolustaatuseta materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil
Grupp 12	Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt
1201.10–1207.91	CTH
1207.99	
– Õlialvei seemned	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
– muu	CTH
12.08–12.14	CTH
Grupp 13	Šellak; kummivaigud, vaigud ja muud taimemahlad ja -ekstraktid
1301.20–1302.39	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest, milles – rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
Grupp 14	Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted
14.01–14.04	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
III JAOTIS	LOOMSED, TAIMSED JA MIKROOBSED RASVAD JA ÕLID NING NENDE LÕHUSTAMISSAADUSED; TÖÖDELDUD TOIDURASVAD; LOOMSED JA TAIMSED VAHAD
Grupp 15	Loomsed, taimsed ja mikroobsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamissaadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad
15.01–15.04	CTH
15.05–15.06	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
15.07–15.08	CTSH
15.09–15.10	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil
15.11–15.15	CTSH
15.16–15.17	CTH
15.18	CTSH
15.20	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
15.21–15.22	CTSH
IV JAOTIS	VALMISTOIDUKAUBAD; JOOGID, ALKOHOL JA ÄÄDIKAS; TUBAKAS JA TÖÖSTUSLIKUD TUBAKAASENDAJAD; TOOTED, MIS SISALDAVAD VÕI EI SISALDA NIKOTIINI JA MIS ON ETTE NÄHTUD SISSEHINGAMISEKS ILMA PÕLETAMATA; MUUD NIKOTIINI SISALDAVAD TOOTED, MIS ON MÕELDUD NIKOTIINI IMENDUMISEKS INIMORGANISMI
Grupp 16	Tooted lihast, kalast, vähkidest, molluskitest või muudest veeselgrootutest või putukatest
16.01–16.05	Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 1, 2, 3 ja 16 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 17	Suhkur ja suhkrurikkad kondiitritooted
17.01	CTH
17.02	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 11.01–11.08 ning 17.01 ja 17.03 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist.
17.03	CTH
17.04	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist.
Grupp 18	Kakao ja kakaotooted
18.01–18.05	CTH
18.06	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist.
Grupp 19	Tooted teraviljast, jahust, tärklistest või piimast; valikpagaritooted
19.01–19.05	CTH, tingimusel et: – kasutatavate gruppidesse 2, 3 ja 16 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist; – kasutatavate rubriikidesse 10.06 ja 11.01–11.08 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist; – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist ning – kasutatavate gruppi 4 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 20 % toote massist.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 20	Tooted köögi- ja puuviljadest, marjadest, pähklitest või muudest taimeosadest
20.01	CTH
20.02–20.03	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
20.04–20.07	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist.
2008.11–2008.93	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist.
2008.97	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist. Alamrubriigi 2008.20 päritolustaatuseta ananassivalmistisi võib siiski kasutada.
2008.99–2009.90	CTH, tingimusel et kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 40 % toote massist.
Grupp 21	Mitmesugused toiduvalmistised
21.01–21.02	CTH, tingimusel et: – kasutatavate gruppi 4 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 20 % toote massist ning – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
2103.10 2103.20 2103.90	CTH; päritolustaatuseta sinepulbrit või valmissinepit võib siiski kasutada.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
2103.30	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
21.04–21.06	CTH, tingimusel et: – kasutatavate gruppi 4 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 20 % toote massist ning – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
Grupp 22	Joogid, alkohol ja äädikas
22.01–22.06	CTH, v.a rubriigid 22.07 ja 22.08, tingimusel et: – kõik kasutatavad gruppi 0806,10, 2009,61 või 2009,69 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil; – kasutatavate gruppi 4 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 20 % toote massist ning – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
22.07	CTH, v.a rubriigid 22.07 ja 22.08, tingimusel et kõik gruppi 10 ja alamrubriikidesse 0806.10, 2009.61 ja 2009.69 kuuluvad kasutatavad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
22.08–22.09	CTH, v.a rubriigid 22.07 ja 22.08, tingimusel et kõik alamrubriikidesse 0806.10, 2009.61 ja 2009.69 kuuluvad kasutatavad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil.
Grupp 23	Toiduainetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasöödad
23.01	CTH
23.02–2303.10	CTH, tingimusel et kasutatavate gruppi 10 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
2303.20–23.08	CTH
23.09	CTH, tingimusel et: – kõik kasutatavad gruppidesse 2 ja 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil; – kasutatavate gruppi 4 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 20 % toote massist – kasutatavate gruppidesse 10 ja 11 ning rubriikidesse 23.02 ja 23.03 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist; ning – kasutatavate rubriikidesse 17.01 ja 17.02 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide kogumass ei ületa 20 % toote massist
Grupp 24	Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; tooted, mis sisaldavad või ei sisalda nikotiini ja mis on ette nähtud sissehingamiseks ilma põletamata; muud nikotiini sisaldavad tooted, mis on mõeldud nikotiini imendumiseks inimorganismi
24.01	Valmistamine, mille puhul kõik kasutatavad rubriiki 24.01 kuuluvad materjalid on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil
2402.10	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest, tingimusel et kasutatavate rubriiki 24.01 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 40 % kasutatavate gruppi 24 kuuluvate materjalide massist
2402.20	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal ja alamrubriiki 2403.19 kuuluv suitsetamistubakas, mille puhul vähemalt 10 % kasutatavatest rubriiki 24.01 kuuluvatest materjalidest on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
2402.90	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest, tingimusel et kasutatavate rubriiki 24.01 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei ületa 40 % kasutatavate gruppi 24 kuuluvate materjalide massist
2403.11–2404.19	CTH, mille puhul vähemalt 10 % kõigi kasutatavate rubriiki 24.01 kuuluvate materjalide massist on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil
2404.91–2404.99	CTH
V JAOTIS	MINERAALSED TOOTED Märkus jaotise kohta: Käesoleva jaotise horisontaalsete töötlemiseeskirjade määratlused on esitatud 3-A lisa märkuses 5.
Grupp 25	Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvimismaterjalid, lubi ja tsement
25.01–25.30	CTH; või MaxNOM 70 % (EXW)
Grupp 26	Maagid, räbu ja tuhk
26.01–26.21	CTH
Grupp 27	Mineraalkütused, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad
27.01–27.09	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
27.10	CTH, v.a alamrubriikidesse 3824.99 ja 3826.00 kuuluv biodiisel; või On läbinud destilleerimise või keemilise reaktsiooni, tingimusel et rubriiki 27.10 ja alamrubriikidesse 3824.99 ja 3826.00 kuuluv kasutatav biodiisel (sh vesiniktöödeldud taimeõli) on saadud esterdamise, ümberesterdamise või vesiniktöötamise teel.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
27.11–27.15	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
VI JAOTIS	KEEMIATÖÖSTUSE JA SELLEGA SEOTUD TÖÖSTUSHARUDE TOOTED Märkus jaotise kohta: Käesoleva jaotise horisontaalsete töötlemiseeskirjade määratlused on esitatud 3-A lisa märkuses 5.
Grupp 28	Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete elementide ja isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid
28.01–28.53	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 29	Orgaanilised kemikaalid
2901.10–2905.42	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
2905.43–2905.44	CTH, v.a rubriik 3824.60; või MaxNOM 40 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
2905.45	CTSH; kuid tootega samasse alamrubriiki kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast; või MaxNOM 50 % (EXW)
2905.49–2942	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 30	Farmaatsiatooted
30.01–30.06	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 31	Väetised
31.01–31.04	CTH, tootega samasse rubriiki kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast; või MaxNOM 40 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
31.05	
– Naatriumnitraat – Kaltsiumtsüaanamiid – Kaaliumsulfaat – Magneesiumkaaliumsulfaat	CTH, tootega samasse rubriiki kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast; või MaxNOM 40 % (EXW)
– muu	CTH, tootega samasse rubriiki kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast ja tingimusel et selles sisalduvate päritolustaatuseta materjalide koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast; või MaxNOM 40 % (EXW)
Grupp 32	Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint
32.01–3215.90	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 33	Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid
3301.12–3301.90	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
3302.10	CTH, alamrubriiki 3302.10 kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast, või MaxNOM 50 % (EXW)
3302.90	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
33.03	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
3304–33.07	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 34	Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesemisvahendid, määrdeained, tehisevahad, vahavalmistised, poleerimis- ja puhastusvahendid, küünlad jms tooted; voolimispastad, stomatoloogiline vaha ja hambaravis kasutatavad kipsisegud
34.01–34.07	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 35	Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid
35.01	CTH
3502.11–3502.19	CTH, v.a rubriigid 04.07–04.08;
3502.20–3504.00	CTH
35.05	CTH, v.a rubriik 11.08.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
35.06–35.07	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 36	Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud; pürofoorsed sulamid; teatavad kergsüttivad valmistised
36.01–36.06	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 37	Foto- ja kinokaubad
37.01–37.07	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 38	Mitmesugused keemiatooted
38.01–38.08	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
3809.10	CTH, v.a rubriigid 11.08–35.05;
3809.91–3822.90	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
38.23	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest või MaxNOM 50 % (EXW)
3824.10–3824.50	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
3824.60	CTH, v.a alamrubriigid 2905.43 ja 2905.44.
3824.81–3825	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
38.26	Valmistamine, mille puhul biodiisel on saadud ümberesterdamise, esterdamise või vesiniktöötamise teel
38.27	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
VII JAOTIS	PLASTID JA PLASTTOOTED; KAUTŠUK JA KUMMITOOTED Märkus jaotise kohta: Käesoleva jaotise horisontaalsete töötlemiseeskirjade määratlused on esitatud 3-A lisa märkuses 5.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 39	Plast ja plasttooted
39.01–39.15	CTSH; On läbinud keemilise reaktsiooni, puhastamise, segamise, standardmaterjalide tootmise, osakeste suuruse muutmise, isomeeride eraldamise või biotehnoloogilise protsessi; või MaxNOM 50 % (EXW)
39.16–39.26	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 40	Kautšuk ja kummitooted
40.01–40.11	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
4012.11–4012.19	CTSH; või kasutatud rehvide protekteerimine.
4012.20–4017.00	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
VIII JAOTIS	TOORNAHAD, NAHK, KARUSNAHK JA TOOTED NENDEST; SADULSEPATOOTED JA RAKMED; REISITARBED, KÄEKOTID JMS TOOTED; TOOTED LOOMASOOLTEST (V.A JÄMESIIDIST)
Grupp 41	Toornahad (v.a karusnahad) ja nahk

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
41.01–4104.19	CTH
4104.41–4104.49	CTSH, v.a alamrubriigid 4104.41–4104.49.
4105.10	CTH
4105.30	CTSH
4106.21	CTH
4106.22	CTSH
4106.31	CTH
4106.32–4106.40	CTSH
4106.91	CTH
4106.92	CTSH
41.07–41.13	CTH, v.a alamrubriigid 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 ja 4106.92. Alamrubriikidesse 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 või 4106.92 kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, kui need läbivad järelparkimise.
4114.10	CTH
4114.20	CTH, v.a alamrubriigid 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 ja 4107. Alamrubriikidesse 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 ja rubriiki 4107 kuuluvaid päritolustaatuseta materjale võib siiski kasutada, kui need läbivad järelparkimise.
41.15	CTH

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 42	Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisirõivad, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist)
42.01–42.06	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 43	Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted
43.01–4302.20	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
4302.30	CTSH
43.03–43.04	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
IX JAOTIS	PUIT JA PUITTOOTED; PUUSÜSI; KORK JA KORGIST TOOTED; ÕLGEDEST, ESPARTOST JM PUNUMISMATERJALIST TOOTED; KORV- JA VITSPUNUTISED
Grupp 44	Puit ja puittooted; puusüsi
44.01–44.21	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 45	Kork ja korgist tooted
45.01–45.04	CTH
Grupp 46	Õlgedest, espartost jm punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
46.01–46.02	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
X JAOTIS	KIUMASS PUIDUST VM KIULISEST TSELLULOOSMATERJALIST; RINGLUSSE VÕETUD PABERI- VÕI PAPIJÄÄTMED JA -JÄÄGID; PABER JA PAPP NING TOOTED NENDEST
Grupp 47	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmel ja jäägid
47.01–47.07	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 48	Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted
48.01–48.23	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 49	Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad, masinakirjatekstd ja plaanid ja joonised
49.01–49.11	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
XI JAOTIS	TEKSTIIL JA TEKSTIILTOOTED Märkus jaotise kohta: Käesolevas jaotises esinevate horisontaalsete töötlusreeglite määratlused on esitatud 3-A lisa märkustes 6, 7 ja 8.
Grupp 50	Siid
50.01–50.02	CTH

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
50.03	
– Kraasitud või kammitud:	Siidijääkide kraasimine või kammimine.
– Muu:	CTH
50.04–50.05	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos korrutamisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
50.06	
– Siidlõng ja siidijääkidest kedratud lõng:	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos korrutamisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
– Jämesiid:	CTH
50.07	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega; Kudumine koos värvimisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 51	Lambavill ja muude loomade vill ning loomakarvad; hobusejõhvist lõng ja riie
51.01–51.05	CTH
51.06–51.10	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
51.11–51.13	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Kudumine koos värvimisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).
Grupp 52	Puuvill
52.01–52.03	CTH
52.04–52.07	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
52.08–52.12	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega; Kudumine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).
Grupp 53	Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja paberlõngast riie
53.01–53.05	CTH
53.06–53.08	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
53.09–53.11	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Kudumine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 54	Keemilised filamentkiud; keemiliste tekstiilmaterjalide ribad jms vormid
54.01–54.06	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
54.07–54.08	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega; Korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).
Grupp 55	Keemilised staapelkiud
55.01–55.07	Keemiliste kiudude ekstrusioon
55.08–55.11	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
55.12–55.16	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; Korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega; Kudumine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega; Lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või Trükkimine (iseseisva operatsioonina).
Grupp 56	Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nõörid, paelad, köied ja trossid ning tooted nendest
56.01	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; Vati valmistamine; Flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; või Liimimine, pealistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
56.02	

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Nõeltöödeldud vilt:	Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga valmistamisega; kasutada võib siiski: – rubriiki 54.02 kuuluvat päritolustaatuseta polüpropüleenfilamenti; – rubriiki 55.03 või 55.06 kuuluvaid päritolustaatuseta polüpropüleenkiude; või – rubriiki 55.01 kuuluvat päritolustaatuseta polüpropüleenkõisikut; milles iga filamendi või kiu joontihedus on alla 9 detsiteksi, kui nende koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; või looduslikest kiududest vildi puhul üksnes lausriide valmistamine.
– Muu:	Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga valmistamisega; või Muu looduslikest kiududest vildi puhul üksnes lausriide valmistamine.
5603.11–5603.14	Valmistamine: orienteeritud või orienteerimata filamentidest; või looduslikest või keemilistest ainetest või polümeeridest; millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks.
5603.91–5603.94	Valmistamine: - orienteeritud või orienteerimata staapelkiududest; või - looduslikust või keemilisest hakitud lõngast; millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks.
5604.10	Valmistamine tekstiiliga katmata kumminiidist või -paelast

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
5604.90	Looduslike kiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
56.05	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine; Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; või Korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga.
56.06	Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega; Korrutamine koos mähkimisega; Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine; või Flokeerimine koos värvimisega.
56.07–56.09	Looduslike kiudude ketramine; või Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega.
Grupp 57	Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted Märkus grupi kohta: selle grupi toodete aluskihina võib kasutada päritolustaatuseta džuuutriiet.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
57.01–57.05	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötusega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötusega; valmistamine kookos- või sisal- või džuu- või klassikalisest ringkedratud viskooslõngast; taftingtöötus koos värvimise või trükkimisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; keemiliste kiudude ekstrusioon koos lausriide valmistamisega, sealhulgas nõeltorkemeetodil; või keemilise filamentlõnga taftingtöötus või kudumine koos pealistamise või lamineerimisega.
Grupp 58	Eriiride; taftingriide; pits; seinavaibad; posamendid; tikandid
58.01–58.04	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötusega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötusega; kudumine koos värvimise, flokeerimise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega; taftingtöötus koos värvimise või trükkimisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; lõnga värvimine koos kudumisega; kudumine koos trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
58.05	CTH
58.06–58.09	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötlusega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötlusega; kudumine koos värvimise, flokeerimise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega; taftingtöötlus koos värvimise või trükkimisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; lõnga värvimine koos kudumisega; kudumine koos trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).
58.10	Tikandid, mille puhul mis tahes rubriiki (v.a toote enda rubriik) kuuluvate kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.
58.11	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötlusega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötlusega; kudumine koos värvimise, flokeerimise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega; taftingtöötlus koos värvimise või trükkimisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; lõnga värvimine koos kudumisega; Kudumine koos trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 59	Impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud tekstiilriie; tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks
59.01	Kudumine koos värvimise, flokeerimise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega; või Flokeerimine koos värvimise või trükkimisega.
59.02	
Tekstiilmaterjalisisaldusega kuni 90 % massist:	Kudumine
– Muu:	Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega.
59.03	Kudumine koos impregneerimise, pealistamise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega; kudumine koos trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).
59.04	Kalandreerimine koos värvimise, pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega. Aluskihina võib kasutada päritolustaatuseta džuutriiet; või kudumine koos värvimise, pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega. Aluskihina võib kasutada päritolustaatuseta džuutriiet;

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
59.05	
– Kummi, plasti vm ainetega impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud materjalid;	Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos impregneerimisega, pealistamise, katmise, lamineerimisega või metalliseerimisega.
– Muu:	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; Keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega; kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimisega, pealistamise või lamineerimisega; kudumine koos trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).
59.06	
- Silmkoelised ja heegeldatud kangad:	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega; silmuskudumine või heegeldamine koos kummeerimisega; või kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlamine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Muud sünteesfilamentlõngast kangad tekstiilmaterjalisisaldusega üle 90 % massist:	Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega.
– Muu:	Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise või pealistamise või kummeerimisega; lõnga värvimine koos kudumise, silmuskudumise või lausriide valmistamisega; või kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast
59.07	Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise või trükkimise või pealistamise või impregneerimise või katmisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; või trükkimine (iseseisva operatsioonina).
59.08	
– Impregneeritud hõõgsukad:	Valmistamine silmkoes ringkootud või ringis heegeldatud hõõgsukakangast.
– Muu:	CTH

1. veerg Harmoniseeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
59.09–59.11	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega; keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega; kudumine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega; või pealistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.
Grupp 60	Silmkoelised ja heegeldatud kangad
60.01–60.06	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega; silmuskudumine või heegeldamine koos värvimise, flokeerimise, pealistamise, lamineerimise või trükkimisega; flokeerimine koos värvimise või trükkimisega; lõnga värvimine koos silmuskudumise või heegeldamisega; või korrutamine või tekstoreerimine koos silmuskudumise või heegeldamisega, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta korrutamata või tekstoreerimata lõnga väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 61	Silmkoelised või heegeldatud rõivad ja rõivamanused
61.01–61.17	
– Saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel:	Silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega.
– Muu:	Looduslike või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega; keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega; või silmuskudumine ja lõpptöötlus ühe toiminguna.
Grupp 62	Rõivad ja rõivamanused, v.a silmkoelised või heegeldatud
62.01	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega; või Lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
62.02	
– Tikitud	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.03	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.04	
– Tikitud	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.05	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
62.06	
– Tikitud	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.07–62.08	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.09	
– Tikitud	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluste, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.10	

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või Pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.11	
– Naiste või tüdrukute tikitud rõivad:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.12	
– Silmkoelised või heegeldatud, saadud kahe või enama kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel:	Silmuskudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.13–62.14	
– Tikutud	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.15	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.16	
– Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast:	Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega; või pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega: või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
62.17	
– Tikutud	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega; valmistamine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast; või lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna).
– Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast:	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega; või pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava päritolustaatuseta pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
– Vaheriie kraedeks ja kätisteks, valmis lõigatud:	CTH, tingimusel et kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast.
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega
Grupp 63	Muud tekstiilist valmistooted; komplektid; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted; kaltsud
63.01–63.04	

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
– Vildist, lausriidest:	Lausriide valmistamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega
– Muu: – – Tikitud:	Kudumine või silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega; või valmistamine tikkimata kangast (v.a silmkoelisest või heegeldatud kangast), tingimusel et kasutava päritolustaatuseta tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast
– – Muu:	Kudumine, silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega.
63.05	Keemiliste kiudude ekstrusioon või looduslike kiudude või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või silmuskudumise ja lõpptöötuse, sh väljalõikamisega.
63.06	
– Lausriidest:	Lausriide valmistamine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega
– Muu:	Kudumine koos lõpptöötuse, sh väljalõikamisega
63.07	MaxNOM 40 % (EXW)
63.08	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.
63.09–63.10	CTH

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
XII JAOTIS	JALATSID, PEAKATTED, VIHMA- JA PÄEVAVARJUD, JALUTUSKEPID, ISTMEGA JALUTUSKEPID; PIITSAD, RATSAPIITSAD JA NENDE OSAD; TÖÖDELDUD SULED JA SULGEDEST TOOTED; TEHISLILLED; TOOTED JUUSTEST
Grupp 64	Jalatsid, kedrid jms tooted; nende osad
64.01–64.05	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest, v.a sisetalla vm tallaosa külge kinnitatavad rubriiki 64.06 kuuluvad päritolustaatuseta kokkupandud pealsed
64.06	CTH
Grupp 65	Peakatted ja nende osad
65.01–65.07	CTH
Grupp 66	Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad
66.01–66.03	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest
67.01–67.04	CTH
XIII JAOTIS	KIVIST, KIPSIST, TSEMENDIST, ASBESTIST, VILGUST JMS MATERJALIST TOOTED; KERAAMIKATOOTED; KLAAS JA KLAASTOOTED
Grupp 68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
68.01–68.15	CTH; või MaxNOM 70 % (EXW)
Grupp 69	Keraamikatooted
69.01–69.14	CTH
Grupp 70	Klaas ja klaastooted
70.01–70.09	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
70.10	CTH
70.11	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
70.13	CTH, v.a rubriik 70.10;
70.14–70.20	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
XIV JAOTIS	LOODUSLIKUD JA KULTIVEERITUD PÄRLID, VÄÄRIS- JA POOLVÄÄRISKIVID, VÄÄRISMETALLID, VÄÄRISMETALLIGA PLAKEERITUD METALLID, NENDEST VALMISTATUD TOOTED; JUVEELTOODETE IMITATSIOONID; MÜNDID
Grupp 71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetalliga plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid
71.01–71.05	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
71.06	
– Survetöötlemata:	CTH, v.a rubriigid 71.06, 71.08 ja 71.10; rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine; või rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide sulatamine või legerimine omavahel või mitteväärismetallidega või puhastamine
– Pooltöödeldud või pulbrina:	Valmistamine survetöötlemata päritolustaatuseta väärismetallidest.
71.07	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
71.08	
– Survetöötlemata:	CTH, v.a rubriigid 71.06, 71.08 ja 71.10; rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine; või rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide sulatamine või legerimine omavahel või mitteväärismetallidega või puhastamine
– Pooltöödeldud või pulbrina:	Valmistamine survetöötlemata päritolustaatuseta väärismetallidest
71.09	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
71.10	
– Survetöötlemata:	CTH, v.a rubriigid 71.06, 71.08 ja 71.10; rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine; või rubriikidesse 71.06, 71.08 ja 71.10 kuuluvate päritolustaatuseta väärismetallide sulatamine või legerimine omavahel või mitteväärismetallidega või puhastamine
– Pooltöödeldud või pulbrina:	Valmistamine survetöötlemata päritolustaatuseta väärismetallidest.
71.11	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
71.12–71.18	CTH
XV JAOTIS	MITTEVÄÄRISMETALLID JA NENDEST VALMISTATUD TOOTED
Grupp 72	Raud ja teras
72.01–72.06	CTH
72.07	CTH, v.a rubriik 72.06.
72.08–72.17	CTH, v.a rubriigid 72.08–72.17;
72.18	CTH
72.19–72.23	CTH, v.a rubriigid 72.19–72.23;
72.24	CTH
72.25–72.29	CTH, v.a rubriigid 72.25–72.29;

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 73	Raud- ja terastooted
7301.10	CC, v.a rubriigid 72.08–72.17;
7301.20	CTH
73.02	CC, v.a rubriigid 72.08–72.17;
73.03	CTH
73.04–73.06	Tootmine rubriikidesse 72.06, 72.07, 72.08, 72.09, 72.10, 72.11, 72.12, 72.18, 72.19, 72.20 või 72.24 kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest.
73.07	
Roostevabast terasest toruliitmikud:	CTH, v.a sepistatud toorikutest; kuid päritolustaatuseta sepistatud toorikuid võib kasutada, kui nende väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.
– Muu:	CTH
73.08	CTH, v.a alamrubriik 7301.20.
7309.00–7315.19	CTH
7315.20	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
7315.81–7326.90	CTH
Grupp 74	Vask ja vasktooted
74.01–74.02	CTH

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
74.03	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
74.04–74.07	CTH
74.08	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW)
74.09–74.19	CTH
Grupp 75	Nikkel ja nikkeltooted
75.01	CTH
75.02	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
75.03–75.08	CTH
Grupp 76	Alumiinium ja alumiiniumtooted
76.01	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW) või valmistamine legeerimata alumiiniumist või alumiiniumijäätmetest ja -jääkidest termilise või elektrolüütilise töötlemise teel.
76.02–76.03	CTH
7604.10–7607.19	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW)
7607.20	MaxNOM 50 % (EXW)
7608.10–7616.99	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 78	Plii ja pliitooted
7801.10	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
7801.91–7806.00	CTH

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 79	Tsink ja tsinktooted
79.01–79.07	CTH
Grupp 80	Tina ja tinatooted
80.01–80.07	CTH
Grupp 81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest
81.01–81.13	Valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest päritolustaatuseta materjalidest
Grupp 82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad
8201.10–8205.70	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
8205.90	CTH; komplektis võib siiski olla rubriiki 82.05 kuuluvaid päritolustaatuseta tööriistu, kui nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast
82.06	CTH, v.a rubriigid 82.02–82.05; komplektis võib siiski olla rubriikidesse 82.02–82.05 kuuluvaid päritolustaatuseta tööriistu, kui nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.
82.07–82.15	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted
83.01–83.11	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
XVI JAOTIS	MASINAD JA MEHAANILISED SEADMED; ELEKTRISEADMED; NENDE OSAD; HELISALVESTUS- JA TAASESITUSSEADMED, TELEPILDI JA -HELI SALVESTUS- JA TAASESITUSSEADMED, NENDE OSAD JA TARVIKUD
Grupp 84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad
84.01–84.06	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.07–84.08	MaxNOM 50 % (EXW)
84.09–84.24	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.25–84.30	CTH, v.a rubriik 84.31; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.31–84.43	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.44–84.47	CTH, v.a rubriik 84.48; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.48–84.55	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
84.56–84.65	CTH, v.a rubriik 84.66; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.66–84.68	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.70–84.72	CTH, v.a rubriik 84.73; või MaxNOM 50 % (EXW)
84.73–84.87	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 85	Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja taasesitusseadmed, telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud
85.01–85.02	CTH, v.a rubriik 85.03; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.03–85.18	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.19–85.21	CTH, v.a rubriik 85.22; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.22–85.24	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.25–85.28	CTH, v.a rubriik 85.29; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
85.29–85.34	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.35–85.37	CTH, v.a rubriik 85.38; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.38–85.43	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
85.44–85.49	MaxNOM 50 % (EXW)
XVII JAOTIS	SÕIDUKID, ÕHUSÕIDUKID, VEESÕIDUKID JA MUUD TRANSPORDIVAHENDID
Grupp 86	Raudtee- või trammivedurid, -veerem ning nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorralduseseadmed
86.01–86.09	CTH, v.a rubriik 86.07; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 87	Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud
87.01–87.07	MaxNOM 45 % (EXW)
87.08–87.11	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
87.12	MaxNOM 45 % (EXW)
87.13–87.16	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 88	Õhusõidukid, kosmoseaparaadid ja nende osad
88.01–88.07	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 89	Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid
89.01–89.08	CC; või MaxNOM 40 % (EXW)
XVIII JAOTIS	OPTIKA-, FOTO-, KINO-, MÕÕTE-, KONTROLL-, TÄPPIS-, MEDITSIIINI- JA KIRURGIAINSTRUMENDID NING - APARATUUR; KELLAD; MUUSIKARIISTAD;
Grupp 90	Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; nende osad ja tarvikud
9001.10–9001.40	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
9001.50	CTH; või tootmine, mille puhul tehakse üks järgmistest toimingutest: – poolvalmis läätsede lihvimine valmis oftalmoloogiliseks läätses, millel on optiline korrigeeriv võime ning mis on ettenähtud prilliraamidesse paigutamiseks; või – asjakohase töötamise teel läätsede katmine kasutaja nägemise parandamiseks ja kaitse tagamiseks; või MaxNOM 50 % (EXW)
9001.90–9033.00	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
Grupp 91	Kellad ja nende osad
91.01–91.14	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 92	Muusikariistad; nende osad ja tarvikud
92.01–92.09	MaxNOM 50 % (EXW)
XIX JAOTIS	RELVAD JA LASKEMOON; NENDE OSAD JA TARVIKUD
Grupp 93	Relvad ja laskemoon; nende osad ja tarvikud
93.01–93.07	MaxNOM 50 % (EXW)
XX JAOTIS	MITMESUGUSED TÖÖSTUSTOOTED
Grupp 94	Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms; kokkupandavad ehitised
94.01–94.06	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 95	Mänguasjad, mängud ja spordiinventar; nende osad ja tarvikud
95.03–95.08	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
Grupp 96	Mitmesugused tööstustooted
96.01–96.04	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)

1. veerg Harmoneeritud süsteemi klassifikatsioon (2022) koos konkreetse kirjeldusega	2. veerg Tootepõhine päritolureegel
96.05	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.
96.06–9608.40	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
9608.50	Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.
9608.60–96.20	CTH; või MaxNOM 50 % (EXW)
XXI JAOTIS	KUNSTITEOSED, KOLLEKTSIOONIOBJEKTID JA ANTIIKESEMED
Grupp 97	Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed
97.01–97.06	CTH

PÄRITOLUKINNITUS

Päritolukinnitus, mille tekst on esitatud allpool, koostatakse kooskõlas vastavate joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti esitada.

Bulgaariakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (износител №...⁽²⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ...⁽³⁾ преференциален произход.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Horvaadikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (referentni broj izvoznika:⁽²⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽³⁾ preferencijalnog podrijetla.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Tšehhikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (referenční číslo vývozce ...⁽²⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Taanikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (eksportørreferencenr. ...⁽²⁾)
erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Hollandikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (referentienr. exporteur ...⁽²⁾)
verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van
preferentiële ... oorsprong zijn⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Inglikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...⁽²⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Eestikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (eksportija viitenumber ...⁽²⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽³⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Soomekeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (viejän viitenumero ...⁽²⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Prantsuskeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

L'exportateur des produits couverts par le présent document (n° de référence exportateur ...⁽²⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Saksakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Der Ausführer (Referenznummer des Ausführers . . .⁽²⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nichts anderes angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...⁽³⁾ sind.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Kreekakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (αριθ. αναφοράς εξαγωγέα. ...⁽²⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Ungarikeelne versioon

(Ajavaheik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (az exportőr azonosító száma ...⁽²⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ... származásúak⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Iirikeelne versioon

(Ajavaheik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...⁽²⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Itaaliakeelne versioon

(Ajavaheik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (numero di riferimento dell'esportatore ...⁽²⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Lätikeelne versioon

(Ajavaheik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (eksportētāja atsauces numurs ...⁽²⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Leedukeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (Eksportuotojo registracijos Nr ...⁽²⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽³⁾ preferencinės kilmės prekės.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Maltakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (Numru ta' Referenza tal-Esportatur ...⁽²⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod car li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Poolakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (nr referencyjny eksportera ...⁽²⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽³⁾ preferencyjne pochodzenie.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Portugali keelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (referência do exportador n.º ...⁽²⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Rumeeniakeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (numărul de referință al exportatorului ...⁽²⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Slovakikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (referenčné číslo vývozcu ...⁽²⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Sloveenikeelne versioon

(Ajavaheik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (referenčna št. izvoznika ...⁽²⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialn ...⁽³⁾ poreklo.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

Hispaaniakeelne versioon

(Período: de _____ a _____⁽¹⁾)

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (número de referencia del exportador ...⁽²⁾) declara que, salvo clara indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽³⁾.

.....
(Lugar y fecha⁽⁴⁾)

.....
(Nombre y firma del exportador⁽⁵⁾)

Rootsikeelne versioon

(Ajavahemik: _____ kuni _____⁽¹⁾)

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (exportörens referensnummer⁽²⁾)
försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ursprung i ...⁽³⁾.

.....
(Koht ja kuupäev⁽⁴⁾)

.....
(Eksportija nimi ja allkiri⁽⁵⁾)

-
- (1) Kui päritolukinnitus on koostatud mitme saadetise kohta, mis koosnevad ühesugustest päritolustaatusedega toodetest artikli 3.17 lõike 5 alapunkti b tähenduses, tuleb märkida ajavahemik, mille kohta päritolukinnitus kehtib. See ajavahemik ei tohi olla pikem kui 12 kuud. Toote kogu import peab toimuma märgitud ajavahemiku jooksul. Kui ajavahemik ei ole kohaldatav, võib välja tühjaks jätta.
- (2) Märkida viitenumber, mille järgi eksportija tuvastatakse. Euroopa Liidu eksportija puhul on selleks number, mis on määratud kooskõlas Euroopa Liidu õigusnormidega. Tšiili eksportija puhul on selleks Tšiili õigusnormide kohaselt antud number. Kui eksportijale ei ole numbrit määratud, võib välja tühjaks jätta.
- (3) Märkida toote päritolu: Tšiili või Euroopa Liit (EL) Kui päritolukinnitus on täielikult või osaliselt seotud toodetega, mis pärinevad Ceutast või Melillast käesoleva lepingu artikli 3.29 tähenduses, peab eksportija kõnealused tooted selgelt eristama tähisega „CM“ sellisel dokumendil, mille alusel kinnitus koostatakse.
- (4) Koha ja kuupäeva võib märkimata jätta, kui see teave sisaldub dokumendis endas.
- (5) Kui eksportija allkirja ei nõuta, jäetakse koos allkirjaga märkimata ka alla kirjutanud isiku nimi.

ÜHISDEKLARATSIOONID

ÜHISDEKLARATSIOON SEOS ES ANDORRA VÜRSTIRIIGIGA

1. Tšiili aktsepteerib Andorra Vürstiriigist pärinevaid harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25–97 kuuluvaid tooteid Euroopa Liidust pärinevate toodetena käesoleva lepingu tähenduses.
2. Punkti 1 kohaldatakse tingimusel, et tulenevalt tolliliidust, mis asutati Euroopa Majandusühenduse ja Andorra Vürstiriigi vahelise kirjavahetuse teel sõlmitud kokkuleppega, mis sõlmiti Luxembourgis 28. juunil 1990, kohaldab Andorra Vürstiriik Tšiilist pärinevatele toodetele samasugust tariifset sooduskohtlemist nagu Euroopa Liit sellistele toodetele kohaldab.
3. 3. peatükki kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva ühisdeklaratsiooni punktis 1 osutatud toodete päritolustaatus kindlaksmääramiseks.

ÜHISDEKLARATSIOON SEOSSES SAN MARINO VABARIIGIGA

1. Tšiili aktsepteerib San Marino Vabariigist pärinevaid tooteid Euroopa Liidust pärinevate toodetena käesoleva lepingu tähenduses.
 2. Punkti 1 kohaldatakse üksnes tingimusel, et tulenevalt 16. detsembril 1991. aastal Brüsselis ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ja teiselt poolt San Marino Vabariigi vahel sõlmitud koostöö- ja tolliliidu lepingust kohaldab San Marino Vabariik Tšiilist pärit toodete suhtes samasugust tariifset sooduskohtlemist, nagu Euroopa Liit kohaldab selliste toodete suhtes.
 3. 3. peatükki kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva ühisdeklaratsiooni punktis 1 osutatud toodete päritolustaatuse kindlaksmääramiseks.
-

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Artikli 3.17 kohaldamisel järgivad lepinguosalisel järgmisi suuniseid:
 - a) kui arve või muu äridokument sisaldab päritolustaatusega ja päritolustaatuseta tooteid, tuleb tooted nendes dokumentides sellistena ära märkida ja päritolustaatuseta tooted eraldi selgelt identifitseerida. Päritolustaatuseta toodete eraldi identifitseerimiseks ei ole kindlaks määratud konkreetset viisi. Seda saaks teha näiteks järgmiselt:
 - i) märkida äridokumendis iga kaubaartikli taga sulgudes, kas tooted on päritolustaatusega või mitte;
 - ii) kasutada arvel kahte rubriiki, nimelt päritolustaatusega tooted ja päritolustaatuseta tooted, ning loetleda tooted vastavas rubriigis; või
 - iii) määrata igale tootele number ja märkida, millised numbrid on seotud päritolustaatusega ja millised päritolustaatuseta toodetega;
 - b) päritolukinnituse võib esitada arve või äridokumendi tagaküljel;

- c) päritolukinnituse võib trükkida, printida, käsitsi kirjutada või tembeldada arvele või muule äridokumendile, sealhulgas dokumendi valguskoopiale; dokumendis peab olema märgitud eksportija ja kaubasaaja nimi ja täielik aadress ning toodete üksikasjalik kirjeldus, et neid oleks võimalik identifitseerida, ning päritolukinnituse koostamise kuupäev, kui see erineb arve või muu äridokumendi kuupäevast; kauba tariifne klassifikatsioon tuleks arvel või muul müügidokumendil eelistatult märkida vähemalt harmoneeritud süsteemi rubriigi tasandil (neljakohaline kood); vajaduse korral tuleks märkida ka kõigi päritolustaatusega toodete brutomass (kg) või muu mõõtühik, näiteks liitrid või m³;
- d) päritolukinnituse võib koostada eraldi lehel, kas kirjaplangil või ilma kirjaplangita; kui see on koostatud eraldi lehel, peab see olema arve või muu äridokumendi osa ja sellele tuleb viidata arvel või muul äridokumendil;
- e) kui arvel või muul äridokumendil on mitu lehekülge, tuleb iga lehekülg nummerdada ja märkida lehekülgede koguarv; eraldi lehel vormistatud päritolukinnitusel võib viidata kõnealusele arvele või muule äridokumendile;
- f) päritolukinnitus võib olla märgisel, mis on arvele või muule äridokumendile püsivalt kinnitatud, kui ei ole kahtlust, et etiketi on kinnitanud eksportija.

- g) suurema selguse huvides olgu märgitud, et kuigi päritolukinnituse peab koostama eksportija, kes vastutab ka piisavate üksikasjade esitamise eest, mis võimaldaksid päritolustaatusega toodet identifitseerida, ei ole arvet või mis tahes muud dokumenti täitva isiku nimi ega asukoht nõutav, kui see dokument võimaldab eksportija selgelt identifitseerida;
 - h) kui eksportijal ei ole võimalik koostada päritolukinnitust arvel või muus äridokumendis, võib kasutada kolmanda riigi arvet või muud äridokumenti, näiteks kui päritolustaatusega toodete saadeti on jagatud kolmandas riigis artikli 3.14 tingimuste kohaselt;
 - i) muud äridokumendid võivad olla näiteks kaasasolev saateleht, esialgne arve või pakkeleht.
2. Artikli 3.18 kohaldamisel ei lükka lepinguosalised tariifse sooduskohtlemise taotlust tagasi päritolukinnituse ja tolliasutusele esitatud dokumentide vaheliste erinevuste tõttu või päritolukinnituses esinevate väiksemate vigade tõttu, mis ei tekita kahtlusi impordidokumentides sisalduva teabe õigsuses ja mis ei mõjuta toodete päritolustaatust; sellised lahknevused või väikesed vead võivad olla järgmised:
- a) trükivead toote kirjelduses, eksportija või kaubasaaja nimes või aadressis või äridokumendi numbris;

b) vead eksportija või kaubasaaja kohta esitatud lisateabes, näiteks telefoninumbris, sihtnumbris või e-posti aadressis;

c) vale viide tariifsele klassifikatsioonile, välja arvatud juhul, kui see mõjutab toote päritolustaatus või tariifset sooduskohtlemist.

3. Tariifse sooduskohtlemise taotluse võib siiski tagasi lükata, kui päritolukinnituses on järgmised vead:

a) ebaõige eksportija viitenumber; ning

b) toote või tariifse klassifikatsiooni ebatäpne kirjeldus, mis mõjutab selle päritolustaatus või tariifset sooduskohtlemist.

PÄDEVAD ASUTUSED

1. Mis puutub Euroopa Liidu pädevatesse asutustesse, siis on kontrolliülesanded sanitaar- ja fütosanitaarküsimustes jagatud liikmesriikide asjaomaste asutuste ja Euroopa Komisjoni vahel. Seoses sellega kohaldatakse järgmist:

- a) Tšiilisse eksportimisel vastutavad liikmesriikide asjaomased asutused tootmistingimuste ja -nõuete kontrollimise, sealhulgas kohustuslike kontrollide läbiviimise ja kokkulepitud standardite ja nõuete täitmist tõendavate muu hulgas loomade heaolu hõlmavate tervisesertifikaatide väljastamise eest;
- b) Tšiilist importimisel vastutavad liikmesriikide asjaomased asutused impordi Euroopa Liidu imporditingimustele vastavuse kontrollimise eest; ning
- c) Euroopa Komisjon vastutab üldise koordineerimise, kontrollimise, kontrollisüsteemide auditite ja vajalike õiguslike meetmete eest, et tagada standardite ja nõuete ühtne kohaldamine Euroopa Liidu siseturul.

2. Tšiilis on põllumajandusministeerium Servicio Agrícola y Ganadero kaudu pädev asutus, mis haldab kõiki nõudeid, mis on seotud järgmisega:

- a) sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed, mida kohaldatakse maismaaloomade, maismaaloomadelt pärit toodete, taimede, taimsete saaduste ja muude sanitaar- ja fütosanitaarmeetmetega hõlmatud toodete impordi ja ekspordi suhtes;
- b) sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed, mis on vastu võetud selleks, et vähendada maismaaloomataudide ja taimekahjustajate Tšiilisse sisenemise ohtu ning kontrollida nende likvideerimist või levikut; ning
- c) maismaaloomadelt pärit toodete ja taimsete saaduste kohta sanitaar- ja fütosanitaarse ekspordisertifikaatide väljastamine.

3. Tšiili tervishoiuministeerium on pädev asutus kõikide nii Tšiilis toodetud kui imporditud inimtoiduks ettenähtud toiduainete toiduohutuse kontrolli puhul ja eksporditavate valmistoiduainete kohta (välja arvatud vesiviljelustooted) toiduohutussertifikaatide väljaandmise puhul.

4. Tšiili majandusministeeriumi Servicio Nacional de Pesca on pädev asutus eksporditavate vesiviljelustoodete toiduohutuse kontrolli puhul ja vastavate ametlike sertifikaatide väljaandmise puhul. Asutus vastutab ka veeloomade tervise kaitse, eksporditavate veeloomade sanitaarsertifitseerimise ja akvakultuuris kasutatavate veeloomade, sööda ja toidu impordi kontrolli eest.

LOETELU TEATAMISKOHUSTUSLIKEST LOOMATAUDIDEST JA KAHJURITEST, MILLE
PUHUL SAAB TUNNUSTADA HAIGUSVABA PIIRKONNA STAATUST

TEATAMISKOHUSTUSLIKUD MAISMAA- JA VEELOOMATAUDID, MILLE PUHUL
TUNNUSTATAKSE LEPINGUOSALISTE STAATUST NING MILLE OSAS VÕIB VÕTTA
PIIRKONDADEKS JAOTAMISE OTSUSE

Kõik Maailma Loomatervise Organisatsiooni loetelu viimases versioonis loetletud loomataudid, mis on lisatud rahvusvahelisse maismaa- ja veeloomade tervise koodeksisse.

TEATAMISKOHUSTUSLIKUD TAIMEKAHJUSTAJAD, MILLE PUHUL TUNNISTATAKSE
LEPINGUOSALISTE STAATUST JA MILLE OSAS VÕIB VÕTTA PIIRKONDADEKS
JAOTAMISE OTSUSE

1. Euroopa Liidu puhul:
 - a) taimekahjustajad, mida teadaolevalt ei esine üheski Euroopa Liidu osas ja mis on asjakohased kogu Euroopa Liidu või selle osa jaoks ja mis on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisa A osas¹;
 - b) taimekahjustajad, mida teadaolevalt esineb Euroopa Liidus ja mis on asjakohased kogu Euroopa Liidu jaoks ning mis on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisa B osas; ning
 - c) taimekahjustajad, mida teadaolevalt esineb Euroopa Liidus ja millega seoses on loodud taimekahjustajatest vabad või kaitstavad piirkonnad ning mis on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas;

¹ Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

2. Tšiili puhul:

- a) taimekahjustajad, mis teadaolevalt ei esine Tšiili üheski osas ja mis on loetletud Servicio Agrícola y Ganadero resolutsiooni nr 3080/2003 artiklis 20¹;
- b) taimekahjustajad, mis Tšiilis teadaolevalt esinevad ja mis on ametliku järelevalve all, nagu on loetletud Servicio Agrícola y Ganadero resolutsiooni nr 3080/2003 artiklis 21; ning
- c) taimekahjustaja, mis Tšiilis teadaolevalt esineb, mis on ametliku järelevalve all ja mille suhtes on moodustatud taimekahjustajavabad alad, nagu on loetletud Servicio Agrícola y Ganadero resolutsiooni nr 3080/2003 artiklites 6 ja 7.

¹ *Resolución N° 3080 Exenta del Servicio Agrícola y Ganadero, que establece criterios de regionalización en relación a las plagas cuarentenarias para el territorio de Chile (Diario Oficial 7 de noviembre de 2003)* (Servicio Agrícola y Ganadero resolutsioon nr 3080, millega kehtestatakse piirkondadeks jaotamise kriteeriumid seoses Tšiili territooriumil karantiini all olevate taimekahjustajatega (7. novembri 2003. aasta ametlik väljaanne).

PIIRKONDADEKS JA TSOONIDEKS JAOTAMINE

1. Maismaa- ja veeloomataudidega seotud staatuse tunnustamise ja piirkondadeks jaotamise otsuste alus:

a) loomataudid:

- i) lepinguosalise või lepinguosalise piirkonna staatuse tunnustamise alus loomataudide puhul on Maailma Loomatervise Organisatsiooni rahvusvahelise loomatervise koodeksi eeskiri „Riigi või tsooni haigus-/nakkusvaba staatuse tunnustamine ja epidemioloogilised järelvalvesüsteemid“ („Recognition of the disease/infection free status of a country or a zone and epidemiological surveillance systems“); ning
- ii) piirkondadeks jaotamise otsuste alus loomataudide puhul on Maailma Loomatervise Organisatsiooni rahvusvahelise loomatervise koodeksi eeskiri „Piirkondadeks ja tsoonideks jaotamine“ („Zoning and regionalisation“); ning

b) veeloomadel esinevad taudid: Piirkondadeks jaotamise otsuste aluseks vesiviljelusloomade taudide puhul on Maailma Loomatervise Organisatsiooni rahvusvaheline veeloomade tervishoiu koodeks.

2. Artikli 6.7 lõike 2 kohased teatavatest taimekahjustajatest vaba piirkonna loomise kriteeriumid peavad vastama järgmisele:

- a) FAO fütosanitaarmeetmete rahvusvaheline standard nr 4 „Kahjuritõrjemeetmete alade moodustamise nõuded“ ja asjakohased määratlused FAO fütosanitaarmeetmete rahvusvahelises standardis nr 5 „Fütosanitaarterminite sõnastik“ või
- b) määruse (EL) 2016/2031 artikkel 32¹.

3. Kriteeriumid lepinguosalise territooriumi või piirkonna konkreetse loomataudiga seotud eristaatuse tunnustamiseks:

- a) kui importiv lepinguosaline peab oma territooriumi või osa oma territooriumist vabaks mõnest loomataudist, välja arvatud Maailma Loomatervise Organisatsiooni loetelu kõige uuemas versioonis loetletud taudidest, esitab ta eksportivale lepinguosalisele asjakohased tõendavad dokumendid, kus on eelkõige esitatud järgmised kriteeriumid:
 - i) taudi olemus ning selle varasem esinemine tema territooriumil;
 - ii) vaatluste tulemused, mis põhinevad seroloogilistel, mikrobioloogilistel, patoloogilistel või epidemioloogilistel uuringutel ning asjaolul, et taudi puhkemisest tuleb teatada pädevatele asutustele;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

- iii) ajavahemik, mille jooksul vaatlusi tehti;
 - iv) vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul vaktsineerimine kõnealuse taudi vastu on olnud keelatud, ja geograafiline piirkond, kus keeld on kehtinud; ning
 - v) taudi puudumise kindlakstegemise kord;
- b) kui importiv lepinguosaline nõuab vastavalt artikli 6.6 lõike 1 alapunktile c üld- või eritagatist, ei tohi need ületada tagatist, mida importiv lepinguosaline rakendab; ning
- c) lepinguosalistes teavitavad teineteist kõigist muudatustest käesoleva punkti alapunktis a nimetatud kriteeriumites, mis on seotud selle taudiga. Kõiki lisatagatist, mille importiv lepinguosaline on kehtestanud kooskõlas käesoleva punkti alapunktiga b, võib pärast kõnealust teatamist muuta või need võib tühistada.
-

ETTEVÕTETE LOOMADE, LOOMSETE SAADUSTE, LOOMSET PÄRITOLU TOODETE JA
LOOMSETE KÕRVALSAADUSTE IMPORTIMISEKS HEAKSKIITMISE TINGIMUSED JA
KORD

1. Importiv lepinguosaline võib nõuda eksportiva lepinguosalise ettevõtete heakskiitmist loomade, loomsete saaduste, loomset päritolu toodete ja loomsete kõrvalsaaduste impordiks.
2. Importiv lepinguosaline kiidab eksportiva lepinguosalise ettevõtteid heaks eksportiva lepinguosalise antud asjakohaste tagatiste alusel üksikuid ettevõtteid eelnevalt kontrollimata.
3. Importiv lepinguosaline kohaldab kõnealust korda eksportiva lepinguosalise igat liiki ettevõtete suhtes, mis tegelevad loomade, loomsete saaduste, loomset päritolu toodete ja loomsete kõrvalsaadustega.
4. Importiv lepinguosaline koostab heakskiidetud ettevõtete nimekirjad ja teeb need üldsusele kättesaadavaks. Ta muudab või täiendab kõnealuseid nimekirju, et võtta arvesse uusi taotlusi ja saadud tagatisi.

5. Heakskiitmisel tuleb järgida järgmiseid tingimusi ja korda:
- a) importiv lepinguosaline on andnud loa asjaomase loomse saaduse importimiseks eksportiva lepinguosalise territooriumilt ning asjaomaste toodete suhtes on kehtestatud asjakohased imporditingimused ja sertifitseerimismõõded;
 - b) eksportiva lepinguosalise pädev asutus on esitanud importivale lepinguosalisele piisavad tagatised asjaomaste importiva lepinguosalise tervishoiunõuete täitmise kohta nimekirja või nimekirjadesse kantud ettevõtetes ja ettevõtete ametliku heakskiitmise kohta ekspordiks importiva lepinguosalise territooriumile;
 - c) eksportiva lepinguosalise pädeval asutusel on volitused ekspordi peatamiseks importiva lepinguosalise territooriumile ettevõttest, mille kohta ta on esitanud tagatised, juhul kui ettevõtte ei vasta nende tagatiste tingimustele ning
 - d) kontroll, mida importiv lepinguosaline teeb artikli 6.11 kohaselt, võib olla osa heakskiitmiskorrast ja see võib olla seotud järgmisega:
 - i) ettevõtte heakskiitmise eest vastutava pädeva asutuse struktuur ja korraldus, samuti kõnealuse pädeva asutuse volitused ja tagatised, mida ta saab anda importiva lepinguosalise eeskirjade rakendamise kohta;

ii) piisava hulga eksportiva lepinguosalise esitatud nimekirja või nimekirjadesse kuuluvate ettevõtete kohapealne kontrollimine; või

iii) Euroopa Liidus võib see kontroll olla seotud üksikute liikmesriikidega.

6. Punkti 5 alapunktis d sätestatud kontrolli tulemuste alusel võib importiv lepinguosaline muuta olemasolevat ettevõtete nimekirja.

SAMAVÄÄRSUSE KINDLAKSMÄÄRAMISE MENETLUS

1. Samaväärsuse kindlaksmääramisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:
 - a) lepinguosalisel võivad määrata kindlaks samaväärsuse üksikmeetme või meetmete rühma või süsteemi puhul, mis on seotud sanitaar- või fütosanitaarmetmetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega;
 - b) samaväärsuse kindlaksmääramine ei tohi olla põhjuseks häirida või peatada kõnealuste sanitaar- või fütosanitaarmetmetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega kauplemist;
 - c) meetmete samaväärsuse kindlaksmääramine on eksportiva lepinguosalise ja importiva lepinguosalise vaheline interaktiivne protsess, mille käigus eksportiv lepinguosaline tõendab objektiivselt individuaalsete meetmete samaväärsust ja importiv lepinguosaline hindab objektiivselt kõnealust tõendamist, et võimaluse korral samaväärsust tunnustada; ning
 - d) eksportiva lepinguosalise asjaomaste meetmete lõpliku tunnustamise otsustab üksnes importiv lepinguosaline.

2. Samaväärsuse kindlaksmääramise menetluse algatamiseks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused:

- a) eksportiv lepinguosaline ei algata samaväärsuse kindlaksmääramise menetlust, kui importiv lepinguosaline ei ole lubanud importida sanitaar- või fütosanitaarmeetmetega hõlmatud loomi, loomseid saadusi, taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid, mille samaväärsust taotletakse; luba sõltub eksportiva lepinguosalise tervislikust ja taimekahjustajatega seotud olukorrast ja õigusnormidest ning sellest kui tõhusad on tema kontrollisüsteemid, mida kohaldatakse sanitaar- või fütosanitaarmeetmetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete suhtes; arvesse võetakse asjaomase sektori õigusakte ning eksportiva lepinguosalise pädeva asutuse struktuuri, selle hierarhiat, volitusi, töökorda ja ressursse ning pädeva asutuse toimimist kontrollimise ja kontrollisüsteemide osas, sealhulgas nõuete täitmise tagamise taset seoses sanitaar- või fütosanitaarmeetmetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega ning importiva lepinguosalise teavitamise kiirust tuvastatud ohtude korral; samaväärsuse kindlaksmääramise menetlust võivad toetada dokumendid, kontrollid ja varasem dokumenteeritud kogemus;
- b) lepinguosalisel algatavad samaväärsuse kindlaksmääramise menetluse liites 6-E-1 kehtestatud prioriteetide alusel ning

- c) eksportiv lepinguosaline algatab menetluse üksnes juhul, kui eksportiva lepinguosalise suhtes ei kohaldata importiva lepinguosalise kehtestatud kaitsemeetmeid, mis on seotud asjaomaste sanitaar- või fütosanitaarmeesmetetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega.
3. Samaväärsuse kindlaksmääramise menetluses peab täitma järgmisi tingimusi:
- a) eksportiv lepinguosaline esitab importivale lepinguosalisele taotluse tunnustada sellise üksikmeetme või meetmete rühma või süsteemi samaväärsust, mida kohaldatakse sanitaar- või fütosanitaarmeesmetetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete suhtes;
 - b) eksportiva lepinguosalise taotluses tuleb:
 - i) selgitada, kui oluline on kaubandus nende sanitaar- või fütosanitaarmeesmetetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega, millega seoses taotletakse samaväärsuse tunnustamist;
 - ii) teha importiva lepinguosalise sanitaar- või fütosanitaarmeesmetetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete suhtes kohaldatavate imporditingimuste hulgast kindlaks kõik need meetmed, mida eksportiv lepinguosaline saab järgida; ning

- iii) teha importiva lepinguosalise sanitaar- või fütosanitaarmedetega hõlmatud loomade, loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete suhtes kohaldatavate imporditingimuste hulgast kindlaks kõik need meetmed, millega seoses eksportiv lepinguosaline samaväärsuse tunnustamist taotleb;
 - c) eksportiv lepinguosaline tõendab importivale lepinguosalisele kooskõlas punktiga 4 objektiivselt, et tema poolt kindlaks määratud meede on samaväärne kõnealuse kauba imporditingimuste osas;
 - d) importiv lepinguosaline hindab kooskõlas punktiga 4 objektiivselt eksportiva lepinguosalise esitatud samaväärsuse tõendeid;
 - e) importiv lepinguosaline otsustab, kas samaväärsus on saavutatud või mitte ning
 - f) importiv lepinguosaline esitab eksportiva lepinguosalise taotluse korral eksportivale lepinguosalisele täieliku selgituse ja täiendavad andmed kindlaksmäärmise ja otsuse kohta.
4. Samaväärsuse tõendamisel eksportiva lepinguosalise poolt ja tema tõendite hindamisel importiva lepinguosalise poolt kohaldatakse järgmist:
- a) eksportiv lepinguosaline tõendab objektiivselt punkti 3 alapunkti b alapunkti ii kohaselt kindlaks tehtud importiva lepinguosalise meetme samaväärsust. Vajaduse korral tõendatakse samaväärsust objektiivselt mis tahes kava või programmi osas, mida importiv lepinguosaline nõuab impordi lubamise tingimusena (nt jääkide kava jne); ning

b) lepinguosalised kasutavad objektiivse tõendamise ja hindamise alusena võimaluste piires järgmist:

- i) rahvusvaheliselt tunnustatud standardid;
- ii) nõuetekohastel teaduslikel tõenditel tuginevad standardid;
- iii) riskihindamine;
- iv) objektiivne varasem dokumenteeritud kogemus ja ning
- v) meetme õiguslik seisund või haldusseisundi tase või
- vi) rakendamise ja nõuete täitmise tase, mis põhineb eelkõige järgmisel:
 - A) järelevalve- ja seireprogrammide tulemused;
 - B) eksportiva lepinguosalise tehtud kontrolli tulemused;
 - C) tunnustatud analüüsimeetoditega tehtud analüüsi tulemused;
 - D) importiva lepinguosalise kontrolli ja impordikontrollide tulemused;
 - E) eksportiva lepinguosalise pädeva asutuse toimimine ning
 - F) varasem kogemus.

5. Kui importiv lepinguosaline teeb pärast samaväärsuse tõendite hindamist kindlaks, et samaväärsust ei ole saavutatud, esitab ta eksportivale lepinguosalisele selgituse.

PRIORITEETSED SEKTORID VÕI ALLSEKTORID, MILLE PUHUL VÕIB
SAMAVÄÄRSUST TUNNUSTADA

Artiklis 6.16 osutatud allkomitee võib soovitada kaubandusnõukogul käesolevat liidet muuta vastavalt artikli 6.8 lõikele 5.

KONTROLLIMISJUHISED

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „kontrollitav“ – lepinguosaline, keda kontrollitakse; ning
 - b) „kontrollija“ – lepinguosaline, kes teeb kontrolli.
2. Kontrollimise suhtes kehtivad järgmised tingimused:
 - a) lepinguosaline võib kontrolli teha auditite või kohapealsete kontrollide alusel;
 - b) kontrollimine peaks toimuma kontrollija ja kontrollitava vahelises koostöös kooskõlas käesoleva lisaga;
 - c) kontrollija kavandab kontrollimised pigem selleks, et teha kindlaks kontrollitava kontrollide mõjus, mitte selleks, et tagasi lükata üksikuid loomi, loomarühmi, toidukäitlusettevõtete kaubasaadetisi või taimede või taimsete saaduste üksikpartiisid;
 - d) kui kontrollimisel avastatakse tõsine oht inim-, looma- või taimetervisele, võtab kontrollitav viivitamata parandusmeetmeid;

- e) kontrolli hulka võib kuuluda asjakohaste õigusnormide ja rakendusmeetodi analüüs, tulemuse hindamine või nõuetele vastavuse taseme analüüs ja hilisemad parandusmeetmed;
- f) lepinguosaline määrab kontrollide sageduse vastavalt tulemustele; kui tulemused ei ole head, suurendatakse kontrollide sagedust; kontrollitav peab parandama mitterahuldavad tulemused kontrollijat rahuldaval viisil; ning
- g) lepinguosaline teeb kontrollid ja neil põhinevad otsused läbipaistval ja järjekindlal viisil.

3. Kontrollija valmistab soovitavalt tunnustatud rahvusvaheliste standardite kohase plaani, mis hõlmab järgmisi elemente:

- a) kontrolli objekt ja ulatus
- b) kontrollimise aeg ja koht koos ajakavaga kuni lõpparuande esitamiseni, viimane kaasa arvatud;
- c) keel või keeled, milles kontrollimine toimub ja milles aruanne kirjutatakse;
- d) kontrollija või kontrollijate andmed ning, kui tegemist on rühmatööga, rühmajuhi andmed. Erisüsteemide ja programmide kontrollimiseks võib olla vaja spetsiaalsete kutseoskustega kontrollijaid;

- e) ajakava teenistusruteluks ametiisikutega ja vajaduse korral ettevõtete või rajatiste külastamiseks. Kontrollija ei pea külastatavate ettevõtete või ruumide andmeid ette teatama;
 - f) kontrollija austab ärisaladust vastavalt teabevabaduse sätetele ning väldib igasugust huvide konflikt ning
 - g) kontrollija peab kinni töötervishoidu ja tööohutust reguleerivatest eeskirjadest ning ettevõtjate õigustest. Kontrollija annab kontrollitava esindajatele võimaluse kava eelnevalt läbi vaadata.
4. Kontrollimise hõlbustamiseks peab kontrollitava tegevus vastama järgmistele põhimõtetele:
- a) kontrollitav teeb kontrollijaga igakülgset koostööd ja määrab koostöö eest vastutavad isikud; koostöö võib muu hulgas sisaldada järgmise hõlbustamist:
 - i) juurdepääs kõigile asjakohastele eeskirjadele ja standarditele, nõuetele vastavust puudutavatele programmidele ning asjakohastele andmetele ja dokumentidele;
 - ii) juurdepääs kontrollimis- ja inspekteerimisaruannetele;
 - iii) juurdepääs parandusmeetmeid ja sanktsioone käsitlevatele dokumentidele ning

- iv) juurdepääs ettevõtetesse ning
 - b) kontrollitav esitab dokumenteeritud programmi, et tõendada kontrollijale järjepidevat ja ühtset standardite täitmist.
5. Kontrollimise suhtes kehtivad järgmised menetlused ja tingimused:
- a) lepinguosalise esindajad peavad avakoosoleku, millel kontrollija vaatab läbi kontrollikava ning kinnitab, et kontrollimise läbiviimiseks on piisavalt ressursse, kõik vajalikud dokumendid ja muud vajalikud vahendid;
 - b) dokumentide läbivaatamise käigus võib läbi vaadata
 - i) alapunktis a osutatud dokumendid ja teabe;
 - ii) kontrollitava struktuuri ja volitused;
 - iii) kõik vastavad kontrollimise ja sertifitseerimise süsteemide muudatused, mis on tehtud alates käesoleva lepingu jõustumisest või pärast eelmist kontrollimist;
 - iv) loomade, loomsete saaduste, taimede ja taimsete saaduste kontrollimise ja sertifitseerimise süsteemide rakendamise ning

v) asjaomase kontrolli- ja sertifitseerimisteabe ning kontrolli- ja sertifitseerimisdokumendid;

c) kohapealsete kontrollide suhtes kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

i) otsus kohapealse kontrolli lisamise kohta peaks põhinema riskianalüüsil, võttes arvesse selliseid tegureid nagu asjaomased loomad, loomsed saadused, taimed või taimsed saadused, nõuete järgimise tase tööstussektoris või eksportivas riigis, tootmismahd ja impordi- või ekspordimahd, muudatused taristus ning riiklike kontrollimise ja sertifitseerimise süsteemide laad; ning

ii) kohapealsed kontrollid võivad hõlmata kontrollkäike tootmis- ja valmistamisrajatistesse, toiduainete käitlemise ja ladustamise kohtadesse ning kontrolllaboritesse, et kontrollida vastavust alapunktis a osutatud dokumentides sisalduvale teabele ning

d) kui viiakse läbi järelkontroll, et veenduda, kas puudused on parandatud, võib olla piisav üksnes parandamist vajavate aspektide kontrollimine.

6. Lepinguosalised ühtlustavad võimalikult suures ulatuses kontrolli tulemustest ja järeldustest teatamise vormid, et saavutada ühtsem, läbipaistvam ja tõhusam kontroll. Töödokumendid võivad hõlmata muuhulgas järgmiste hinnatavate aspektide loetelusi:

a) õigusaktid;

- b) kontrolli- ja sertifitseerimistalituste struktuur ja tegevus;
- c) andmed ettevõtte ja tööprotsesside kohta, tervisestatistika, proovivõtuplaanid ja -tulemused;
- d) nõuetest kinnipidamisega seotud tegevus ja menetlused;
- e) aruandluse ja kaebuste esitamise kord ning
- f) koolituskavad.

7. Lepinguosaliste esindajad, sealhulgas vajaduse korral riiklike kontrolli- ja sertifitseerimisprogrammide eest vastutavad ametnikud, peavad lõppkoosoleku. Sellel koosolekul esitab kontrollija kontrolli tulemused selgelt ja kokkuvõtlikult, nii et kontrollitav saaks selgelt aru kontrolli järeldustest. Kontrollitav koostab leitud puuduste kõrvaldamiseks tegevuskava, eelistatavalt koos tähtaegadega.

8. Kontrolliaruande projekt edastatakse 20 tööpäeva jooksul kontrollitavale, kellel on aruande kavandi kohta märkuste esitamiseks 25 tööpäeva aega. Kontrollitava kommentaarid lisatakse lõpparuandele ning vajadusel võetakse need sinna sisse. Kui kontrolli käigus identifitseeritakse siiski oluline risk inimeste, looma- või taimetervisele, teavitatakse kontrollitavat võimalikult kiiresti ning igal juhul 10 tööpäeva jooksul pärast kontrollimise lõppu.

IMPORDIKONTROLLID JA KONTROLLITASUD

1. Impordikontrolli suhtes kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:
 - a) impordikontroll koosneb dokumentide kontrollist, identsuskontrollist ja füüsilisest kontrollist;
 - b) loomade ja loomsete saaduste puhul sõltuvad füüsilised kontrollid ja nende sagedus sellise importimisega seotud riskist;
 - c) kui kontrolli tehakse taimetervise eesmärgil, tagab importiv lepinguosaline, et taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid ning nende pakendeid kontrollitakse ametlikus korras väga täpselt kas täielikult või representatiivse valimi põhjal ning vajaduse korral kontrollitakse ametlikus korras väga täpselt neid vedavaid sõidukeid, et võimalikult hästi kindlaks teha, et nad ei oleks taimekahjustajatest saastatud; ning
 - d) juhul kui kontrollimisel tehakse kindlaks, et kontrollitavad tooted ei vasta asjaomastele standarditele või nõuetele, võtab importiv lepinguosaline ametlikud meetmed vastavalt kaasnevale riskile; võimaluse korral antakse importijale või tema esindajale juurdepääs kaubasaadetisele ning võimalus anda importivale lepinguosalisele selle kohta lõpliku otsuse tegemiseks asjakohast teavet. Selline otsus peab olema vastavuses riskiga.

2. Füüsilist kontrolli tehakse järgmise sagedusega:

a) loomad ja loomsed saadused:

i) Euroopa Liitu importimisel:

Piirikontrolli liik	Sagedus
1. Dokumentide kontroll	100 %
2. Identsuskontroll	100 %
3. Füüsiline kontroll	
Elusloomad	100 %
I kategooria tooted	20 %
– Värske liha, sh rups, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 ¹ määratletud tooted veise-, lamba-, kitse-, sea- ja hobuslaste lihast	
– Kalatooted hermeetiliselt suletud mahutites, mis on ette nähtud hoidma neid stabiilsena ümbritseva õhu temperatuuri suhtes, värske ja külmutatud kala ning kuivatatud ja/või soolatud kalandustooted	
– Terved munad	
– Pekk ja sulatatud rasvad	
– Loomasooled	
– Haudemunad	

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

Piirikontrolli liik	Sagedus
II kategooria tooted – Linnuliha ja linnulihatooted – Küülikuliha, ulukiliha (looduslik/tehistingimustes peetav) ja vastavad tooted – Inimtoiduks ettenähtud piim ja piimatooted – Munatooted – Inimtoiduks ettenähtud töödeldud loomne valk – Muud kalandustooted, mida ei ole nimetatud 20 % all – Karbid – Mesi	50 %
III kategooria tooted – Sperma – Embrüod – Sõnnik – Piim ja piimatooted (ei ole ette nähtud inimtoiduks) – Želatiin – Konnakoivad ja teod – Kondid ja nendest valmistatud tooted – Toornahad – Harjased, vill, karvad ja suled – Sarved ja kabjad ning nendest valmistatud tooted – Mesindustooted – Ulukitrofeed – Töödeldud lemmikloomatoit – Tooraine lemmikloomatoidu tootmiseks – Tooraine, veri, verepreparaadid, näärmed ja elundid kasutamiseks farmaatsias või tehnilisel otstarbel – Hein ja põhk – Patogeenid – Töödeldud loomne valk (pakendatud)	vähemalt 1 % ja kuni 10 %

Piirikontrolli liik	Sagedus
Töödeldud loomne valk, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks (lahtine kaup)	100 % esimese kuue kaubasaadetise puhul (komisjoni määrus (EL) nr 142/2011) ¹ , seejärel 20 %

ii) Tšiilisse importimisel:

Piirikontrolli liik	Sagedus
1. Dokumentide kontroll	100 %
2. Identsuskontroll	100 %
3. Füüsiline kontroll	
4. Elusloomad	100 %
I kategooria tooted	50 %
– Värske veiseliha	
(Järgmised kümme saadetist, kui füüsilises kontrollis leiti puudus).	100 %
II kategooria tooted	20 %
– Värske kodulinnu-, lammaste, kitsede, sigade, hobuslaste ja metsloomade liha	
– Roomajate ja kahepaiksete liha	
– Töödeldud liha (veised, sealih, kodulinnud)	
– Piim ja piimatooted	
– Mesi	
– Terved munad	

¹ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

Piirikontrolli liik	Sagedus
– Sisikond – Rups – Kõõlused, kõhred, veiste diafragmasääred – Sperma ja embrüod – Sulejahu, koorikloomade jahu, liha- ja kondijahu – Õlid ja söödad – Veretooted – Lihaekstrakt, näärmeekstrakt (Järgmised kümme saadetist, kui füüsilises kontrollis leiti puudus).	50 %
III kategooria tooted – Känguruliha – Roomajate liha – Lihakonservid ja konserveeritud lihatooted – Merelinnuguaano – Suled, karvad, harjased ja lakakarvad – Kollageen, želatiin – Veri, seerum, plasma <i>in vitro</i> kasutamine – Valmistoit – Sapp ja kasvukeskkond – Mesilasvaha – Nahad, mitmesugused liigid – Mesilaspäim ja taruvaik – Lihaekstrakt – Vill, v.a tööstuslikult töödeldud vill	Vähemalt 1 % Kuni 10 %

Piirikontrolli liik	Sagedus
– Peekon, rasvad, söödav seakamar – Loomaveri, -seerum ja -plasma <i>in vitro</i> kasutamiseks – Kõõlused ja kõhred – Loomne rasv (peekon, söödav nahk) – Kuivatatud liha – Trofeed ja topised – Pargitud nahk, poolpargitud nahk, <i>wet-blue</i> ja pikeldatud nahk – Tööstuslikult töödeldud vill, värvitud vill ja kammvill – Tasakaalustatud lemmikloomatoit (Järgmised kümme saadetist, kui füüsilises kontrollis leiti puudus).	20 %

b) taimede ja taimsete saaduste puhul:

i) komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 XI lisas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude kaupade Euroopa Liitu importimisel¹:

Piirikontrolli liik	Sagedus
1. Dokumentide kontroll	100 %
2. Identsuskontroll	100 %
3. Füüsiline kontroll	Taimi, taimseid saadusi ja muid kaupu ning nende pakendeid kontrollitakse põhjalikult ja ametlikult kas tervikuna või esindusliku valimi põhjal; vajaduse korral kontrollitakse neid vedavaid sõidukeid põhjalikult ja ametlikult, veendumaks, et need ei ole taimekahjustajatega saastunud, niivõrd kui seda on võimalik kindlaks teha.

¹ Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

ii) Tšiilisse importimisel:

A) dokumentide kontrolli käigus tuleb kontrollida kõiki kaubasaadetisega seotud dokumente, et määrata kindlaks vastavus fütosanitaarsertifikaadile;

B) füüsiline kontroll:

B.1) füüsilise kontrolli käigus kontrollitakse kaubasaadetisi selleks, et määrata kindlaks töötlemise ulatus (nt kontrollida, kas tegemist on külmutatud, kuivatatud või röstitud tootega);

B.2) taimetervise kontroll on taimede, taimsete saaduste ja muude reguleeritud toodete ametlik visuaalne läbivaatus, et teha kindlaks taimekahjustajate olemasolu või määrata kindlaks fütosanitaareeskirjade järgimine;

C) vastuvõtukontroll tähendab rahvusvaheliste veovahendite kontrollimist, et määrata kindlaks fütosanitaarseisund.

Piirikontrolli liik	Sagedus
1. Dokumentide kontroll	100 %
2. Identsuskontroll	100 %
3. Füüsiline kontroll: – füüsiline kontroll – taimetervise kontroll	Taimi, taimseid saadusi ja muid reguleeritud kaupu ning nende pakendeid kontrollitakse põhjalikult ja ametlikult kas tervikuna või esindusliku valimi põhjal; vajaduse korral kontrollitakse neid vedavaid sõidukeid põhjalikult ja ametlikult, veendumaks, et need ei ole taimekahjustajatega saastunud, niivõrd kui seda on võimalik kindlaks teha.
Taimed, taimsed saadused ja muud reguleeritud kaubad, mis kujutavad endast taimetervislikku riski	Piirikontrolli tüüp
Paljundamiseks, paljunemiseks või istutamiseks ettenähtud seemned, taimed ja taimeosad.	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Bioloogilises tõrjes kasutatav organism ja mikroorganism, tolmeldajad, teatavate ainete tootjad või uuringud.	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Taimsed saadused:	
taimne materjal, mis on läbinud ühe või mitu algseid omadusi muutvat töötlust, ja mida taimekahjustajad seejärel ei saa otseselt mõjutada, kuid mis võivad laotingimuste tõttu taimekahjustajaid edasi kanda või nendega saastuda.	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Füüsiline kontroll

Piirikontrolli liik	Sagedus
Taimne materjal, mida hoolimata sellest, et seda on töödeldud, võib mõjutada taimekahjustaja või milles võib olla taimekahjustajaid.	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Tarbimiseks ettenähtud värsked taimsed saadused, mida kasutatakse otse või pärast töötlemist ning mida võivad mõjutada taimekahjustajad või milles võib olla taimekahjustajaid	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Muud reguleeritud kaubad, mis kujutavad endast taimetervislikku riski	
Kasvusubstraadid	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Bioväetised	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll
Veovahendid	Vastuvõtmine
Puidust pakkematerjal	Taimetervise kontroll
Konteinerid	Taimetervise kontroll
Kasutatud masinad ja sõidukid, mida on käitatud põllumajanduses või metsanduses	Dokumentide kontroll Identsuskontroll Taimetervise kontroll

SERTIFITSEERIMINE

1. Kohaldatakse järgmisi sertifitseerimise põhimõtteid:

- a) seoses taimede, taimsete saaduste ja muude kaupade sertifitseerimisega rakendavad pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artikleid 100¹ ja 101 ning FAO rahvusvahelises fütosanitaarmedetmete standardis nr 7 „Ekspordi sertifitseerimise süsteem“ ja nr 12 „Fütosanitaarsertifikaatide suunised“ esitatud põhimõtteid; ning
- b) seoses loomade ja loomsete saaduste sertifitseerimisega:
 - i) kummagi lepinguosalise pädevad asutused tagavad, et sertifikaati väljastavatel ametnikel on piisavad teadmised sertifitseeritavaid loomi või loomseid saadusi käsitlevate veterinaaria-alastest õigusaktidest ja nad on üldiselt informeeritud eeskirjadest, mida tuleb järgida sertifikaatide koostamisel ja väljastamisel, ning vajaduse korral selliste järelepärimiste, testide või kontrollimiste olemusest ja ulatusest, mida tuleb teha enne sertifitseerimist;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

- ii) sertifikaate väljastavad ametnikud ei tohi tõendada andmeid, mille kohta neil ei ole isiklikke teadmisi või mida nad ei saa kindlaks teha;
- iii) sertifikaate väljastavad ametnikud ei tohi alla kirjutada tühjadele või mittetäielikele sertifikaatide vormidele ega sertifikaatidele loomade või loomsete saaduste kohta, mida nad ei ole kontrollinud või mis on juba väljunud nende kontrolli alt; kui sertifikaadile kirjutatakse alla teise sertifikaadi või tunnistuse alusel, peab see sertifikaat või tunnistus olema enne allakirjutamist sertifikaati väljastava ametniku valduses;
- iv) sertifikaate väljastav ametnik võib tõendada andmeid, mis on:
 - A) tuvastatud punkti b alapunktide i, ii ja iii alusel teise isiku poolt, kellele on antud vastav luba pädeva ametiasutuse poolt ja kes tegutseb viimatinimetatud ametiasutuse kontrolli all, tingimusel et sertifikaate väljastav ametnik saab kinnitada sertifitseeritavate andmete täpsust; või
 - B) saadud seireprogrammide raames, viitega veterinaaria-alaste õigusaktide kohaselt lubatud ametlikult tunnustatud kvaliteedi tagamise programmidele või epidemioloogilise järelevalvesüsteemi kaudu;

- v) kummagi lepinguosalise pädevad asutused võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada sertifitseerimise usaldusväärsus; eelkõige tagavad nad, et nende poolt määratud sertifikaate väljastavad ametnikud:
- A) on seisundis, mis tagab nende erapooletuse ja neil puudub otsene ärihuvi sertifitseeritavate loomade või toodete või vastavate majandite või ettevõtete suhtes, kust need pärit on; ning
- B) on täielikult teadlikud iga nende poolt allakirjutatava sertifikaadi sisu tähtsusest;
- vi) sertifikaadid koostatakse nii, et on tagatud seos sertifikaadi ja kaubasaadetise vahel, vähemalt sertifikaati väljastavale ametnikule arusaadavas keeles ja vähemalt ühes importiva lepinguosalise ametlikus keeles vastavalt punktile 3;
- vii) igal pädeval asutusel peab olema võimalik seostada sertifikaati vastava sertifikaadi väljastanud ametnikuga ja tagada, et kõikide väljastatud sertifikaatide koopiad on kättesaadavad pädeva asutuse määratud ajavahemiku jooksul;
- viii) kumbki lepinguosaline seab sisse vajalikud kontrollid ja rakendab kontrollimeetmed, mis on vajalikud selleks, et takistada võltsitud või eksitavate sertifikaatide väljastamist ja väidetavalt veterinaaria-alaste õigusaktide eesmärkidel väljastatavate sertifikaatide võltsimist või väärkasutamist; ning

- ix) ilma et see piiraks kohtumenetlust või karistuste kohaldamist, teostavad pädevad asutused uurimist või kontrolle ja võtavad sanktsioonide määramiseks asjakohaseid meetmeid võltsitud või eksitavate sertifikaatide korral, millele nende tähelepanu on juhitud; kõnealuste meetmete hulka võib kuuluda sertifikaate väljastavate ametnike ajutine vabastamine nende kohustustest kuni uurimise lõpetamiseni; eelkõige:
- A) kui kontrolli käigus leitakse, et sertifikaati väljastav ametnik on teadlikult väljastanud võltsitud sertifikaadi, võtab pädev asutus kõik vajalikud meetmed, et tagada võimaluse korral, et asjaomane isik ei saaks õigusrikkumist korrata; ning
- B) kui kontrolli käigus leitakse, et üksikisik või ettevõtte on ametlikku sertifikaati väärkasutanud või muutnud, võtab pädev asutus kõik vajalikud meetmed, et tagada võimaluse korral, et kõnealune üksikisik või ettevõtte ei saaks õigusrikkumist korrata; selliste meetmete hulka võib kuuluda keeldumine ametliku sertifikaadi väljastamisest asjaomasele isikule või ettevõttele.

2. Artikli 6.9 lõikes 5 osutatud sertifikaadi puhul peab terviseohutuse kinnitus sertifikaadis kajastama asjaomase toote samaväärsust. Terviseohutuse kinnitus kinnitab vastavust eksportiva lepinguosalise tootmisstandarditele, mida importiv lepinguosaline tunnustab samaväärsena.

3. Sertifitseerimiseks kasutatakse järgmisi ametlikke keeli:
- a) Euroopa Liitu importimisel:
- i) taimede, taimsete saaduste ja muude kaupade puhul peab sertifikaat olema koostatud vähemalt ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles ja soovitavalt ühes sihtliikmesriigi ametlikus keeles;
 - ii) loomade ja loomsete saaduste puhul peab veterinaarsertifikaat olema koostatud vähemalt ühes sihtliikmesriigi ametlikus keeles ja vähemalt ühes selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus toimub artiklis 6.12 sätestatud impordikontroll ning
- b) Tšiilisse importimise puhul peab veterinaarsertifikaat olema koostatud hispaania keeles või muus keeles, mis tuleb tõlkida hispaania keelde.
-

ENERGIKAUPADE, TOORAINETE JA SÜSIVESINIKE LOETELUD**1. Energiakaupade loetelu HS-koodi järgi:**

- a) tahkekütused (HS-koodid 27.01, 27.02 ja 27.04)
- b) toornafta (HS-kood 27.09)
- c) naftasaadused (HS-koodid 27.10, 27.13–27.15)
- d) maagaas, sealhulgas veeldatud maagaas, veeldatud naftagaas (HS-kood 27.11) ning
- e) elektrienergia (HS 27.16)

2. Toorainete loetelu HS-koodi järgi:

Grupp	Rubriik
25	Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvismaterjalid, lubi ja tsement
26	Maagid, räbu ja tuhk
27	Mineraalkütused, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad
28	Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete elementide ja isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid

Grupp	Rubriik
29	Orgaanilised kemikaalid
71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetalliga plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted (v.a looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid)
72	Raud ja teras
74	Vask ja vasktooted
75	Nikkel ja nikkeltooted
76	Alumiinium ja alumiiniumtooted
78	Plii ja pliitooted
79	Tsink ja tsinktooted
80	Tina ja tinatooted
81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest

3. Süsivesinike loetelu HS-koodi järgi:

a) toornafta (HS-kood 27.09) ning

b) maagaas (HS-kood 27.11)

ARTIKLI 8.5 LÕIKES 2 OSUTATUD EKSPORDIHINNA MÄÄRAMISE TINGIMUSED

1. Meede, mille Tšiili kehtestab või säilitab vastavalt artikli 8.5 lõikele 2, peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) sellest ei tulene artikli 2.11 kohast Euroopa Liitu eksportimise piirangut;
- b) see ei mõjuta negatiivselt Euroopa Liidu suutlikkust hankida toorainet Tšiilist;
- c) kui tooraine tarnitakse soodushinnaga mis tahes kolmandas riigis asuvale ettevõtjale, võimaldatakse sama hinda viivitamata ja tingimusteta Euroopa Liidus samasuguses olukorras olevatele ettevõtjatele; ning
- d) selle tulemuseks ei tohi olla soodushind, mis on madalam kui sama kauba ekspordi madalaim hind eelneva 12 kuu jooksul.

2. Kooskõlas Tšiili õigus- ja haldusnormidega tehakse punktis 1 osutatud meede ja selle rakendamise viis üldsusele kättesaadavaks ning Euroopa Liidu taotluse korral annab Tšiili Euroopa Liidule üksikasjalikku ja usaldusväärset teavet tootevaliku ja meetmega hõlmatud tootmismahu kohta, selle kohta, kas omamaine müük on toimunud soodushindadega, ning meetmest tuleneva omamaise hinna kohta.

LEPINGUOSALISTE POOLT TUNNUSTATUD RAHVUSVAHELISED
STANDARDIORGANISATSIOONID

1. Rahvusvahelise Kaalude ja Mõõtmise Büroo (BIPM)
2. *Codex alimentarius*'e komisjon
3. Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon (ICAO)
4. Inimravimite tehniliste nõuete rahvusvaheline ühtlustamisnõukogu (ICH)
5. Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon (IEC)
6. Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO)
7. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO)
8. Rahvusvaheline Oliivinõukogu

9. Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV);
 10. Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO)
 11. Rahvusvaheline Legaalmetroloogia Organisatsioon (OIML)
 12. Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit (ITU)
 13. ÜRO ühtse ülemaailmse kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteemi ekspertide allkomitee (UN/SCEGHS)
 14. Ülemaailmne Postiliit
 15. ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (edaspidi „UNECE“) raames tegutsev sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (WP.29) ning
 16. Maailma Loomatervise Organisatsioon (WOAH)
-

VASTAVUSHINDAMINE – VALDKONNAD JA ERIPÄRAD

1. Valdkondade loetelu¹:
 - a) elektri- ja elektroonikaseadmete ohutusaspektid, nagu on määratletud punktis 2;
 - b) masinate ohutusaspektid, nagu on määratletud punktis 2;
 - c) seadmete elektromagnetiline ühilduvus, nagu on määratletud punktis 2;
 - d) energiatõhusus, sealhulgas ökodisaini nõuded;
 - e) elektri- ja elektroonikaseadmetes teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramine ning
 - f) sanitaarseadmed.

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et käesolev lisa ei hõlma terveid õhusõidukeid, laevu, raudteid, mootorsõidukeid ega mere-, raudtee-, lennundus- või sõidukite eriseadmeid.

2. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „seadmete elektromagnetiline ühilduvus“ – elektromagnetiline ühilduvus (häired ja häirekindlus) selliste seadmete puhul, mis nõuetekohaseks toimimiseks vajavad elektrivoolu või elektromagnetvälja, samuti seadmete puhul, mida kasutatakse elektrivoolu tekitamiseks, ülekandmiseks ja mõõtmiseks, välja arvatud:
- i) plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed;
 - ii) radioloogias või meditsiinilisel otstarbel kasutatavad seadmed;
 - iii) kauba- ja inimeste liftide elektrilised osad;
 - iv) raadioamatöörade kasutatavad raadioseadmed;
 - v) mõõtevahendid;
 - vi) mitteautomaatkaalud;
 - vii) loomupäraselt ohutud seadmed ja
 - viii) eritellimusel valmistatud hindamiskomplektid, mis on mõeldud kutsetöötajatele eranditult eesmärgipäraseks kasutamiseks teadus- ja arendusasutustes;

- b) „energiatõhusus“ – töö, teenuse, kauba või energia väljundi ja energiasisendi suhe, mis mõjutab energiatarbimist kasutamise ajal, võttes arvesse ressursside tõhusat jaotamist;
- c) „elektri- ja elektroonikaseadmete ohutusaspektid“ – selliste seadmete, v.a masinate ohutusaspektid, mis nõuetekohaseks toimimiseks vajavad elektrivoolu, ja selliste seadmete ohutusaspektid, mida kasutatakse elektrivoolu tekitamiseks, ülekandmiseks ja mõõtmiseks ning mis on ette nähtud kasutamiseks pingevahemikus 50–1 000 V vahelduvvoolu puhul ja 75–1 500 V alalisvoolu puhul, samuti selliste seadmete ohutusaspektid, mis raadioside või raadiotuvastuse eesmärgil kiirgavad või võtavad vastu elektromagnetlaineid sagedusega alla 3 000 GHz, välja arvatud:
- i) plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed;
 - ii) radioloogias või meditsiinilisel otstarbel kasutatavad seadmed;
 - iii) kauba- ja inimeste liftide elektrilised osad;
 - iv) raadioamatöörade kasutatavad raadioseadmed;
 - v) elektriarvestid;
 - vi) kodumajapidamistes kasutatavad pistikud ja pistikupesad;

vii) elektritarade toiteseadmed;

viii) mänguasjad;

ix) eritellimusel valmistatud hindamiskomplektid, mis on mõeldud kutsetöötajatele eranditult eesmärgipäraseks kasutamiseks teadus- ja arendusasutustes või

x) ehitistesse või rajatistesse alaliselt paigaldatavad ehitustooted, mille toimivus mõjutab hoone või rajatise toimivust, näiteks kaablid, tulekahjuhäireseadmed või elektrilised ukSED;

d) masinate ohutusaspektid tähendavad sellise koostu ohutusaspekte, mis koosneb vähemalt ühest liikuvast osast, mida käitatakse ajamisüsteemiga, mis kasutab üht või mitut energiaallikat, nagu soojus-, elektri-, pneumo-, hüdrauliline või mehaaniline energia, ning mis on seadistatud ja mida juhitakse nii, et see toimib ühtse tervikuna, välja arvatud kummagi lepinguosalise määratletud suure riskiga masinad;

e) „sanitaarseadmed“ – tualettpotid, mullivannid, köögivalamud, pissuaarid, vannid, dušialused, bideed või valamud.

3. Käesoleva lepingu artikli 9.9 lõike 7 kohaselt võib kaubandusnõukogu muuta käesoleva lisa punktis 1 esitatud valdkondade loetelu.

4. Olenemata punktist 1 võib lepinguosaline kehtestada käesoleva lisa kohaldamisalasse kuuluvate toodete puhul käesolevas lisas täpsustatud valdkondades kolmandatele isikutele kohustusliku katsetamise või sertifitseerimise nõuded järgmistel tingimustel:

- a) on inimeste tervise ja ohutuse kaitsega seotud kaalukaid põhjusi, mis õigustavad selliste nõuete kehtestamist;
- b) selliste nõuete kehtestamist toetab põhjendatud tehniline või teaduslik teave kõnealuste toodete toimivuse kohta;
- c) ükski neist nõuetest ei piira kaubandust rohkem, kui lepinguosalise õiguspärase eesmärgi saavutamiseks vajalik, võttes arvesse ohte, mida eesmärgi saavutamata jätmine kaasa tooks, ning
- d) lepinguosaline ei saanud selliste nõuete kehtestamise vajadust käesoleva lepingu jõustumise ajal ette näha.

Lepinguosaline teavitab enne selliste nõuete kehtestamist teist lepinguosalist ja võtab pärast omavahelist konsulteerimist nende nõuete väljatöötamisel võimalikult suurel määral arvesse teise lepinguosalise märkusi.

MOOTORSÕIDUKID NING NENDE SEADMED JA OSAD

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „1958. aasta kokkulepe“ – 20. märtsil 1958. aastal Genfis sõlmitud kokkulepe, milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist;
 - b) „HS 2017“ – Maailma Tolliorganisatsiooni välja antud harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri 2017. aasta väljaanne ja
 - c) „UNECE“ – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjon; ning
 - d) „ÜRO normid“ – tehnilised normid, mis on vastu võetud vastavalt 1958. aasta kokkuleppele.
2. Käesolevas lisas kasutatud mõistetel on sama tähendus, mis on 1958. aasta kokkuleppes või tehniliste kaubandustõkete lepingu 1. lisas määratletud mõistetel.

3. Käesolevat lisa kohaldatakse lepinguosaliste vahelise kaubanduse suhtes, mis hõlmab kõiki mootorsõidukite ning nende seadmete ja osade kategooriaid, mis on määratletud UNECE sõidukite ehitust käsitleva konsolideeritud resolutsiooni (R.E.3)¹ punktis 1.1 ja mis kuuluvad muu hulgas HS 2017 gruppidesse 40, 84, 85, 87, 90 ja 94 (edaspidi „hõlmatud tooted“).

4. Hõlmatud toodete osas on käesoleva lisa eesmärgid järgmised:

- a) kaotada kahepoolse kaubavahetuse mittetariifsed takistused ja hoida ära nende tekkimine;
- b) hõlbustada uute mootorsõidukite heakskiitmist, tuginedes muu hulgas 1958. aasta kokkuleppes sätestatud tüübikinnituskavadele;
- c) tugevdada konkurentsipõhiseid turutingimusi, lähtudes avatuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttest; ning
- d) tagada inimeste tervise, ohutuse ja keskkonna kaitse, tunnustades kummagi lepinguosalise õigust määrata kindlaks soovitud kaitsetase ja regulatiivsed lähenemisviisid.

5. Lepinguosalised nõustuvad, et ÜRO eeskirjad on hõlmatud toodete puhul asjakohased rahvusvahelised standardid.

¹ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 11. juuli 2017.

6. Importiv lepinguosaline aktsepteerib oma turul kõiki uusi mootorsõidukeid ja uute mootorsõidukite seadmeid või osi, tingimusel et tootja on importiva lepinguosalise kohaldatavate õigusnormide kohaselt tõendanud, et sõiduk või seadmed või nende osad on kooskõlas importiva lepinguosalise kohaldatavate vastavate ohutusstandardite ja tehniliste normidega¹.

7. Lepinguosalisel võtavad teadmiseks, et Tšiili on lisanud oma tehnilistesse normidesse teatavad Euroopa Liidu ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tehnilised normid, ning tunnustab vastavaid katsearuandeid ja tüübikinnitustunnistusi.

8. Tšiili tunnustab Euroopa Liidu ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tehniliste normide kohaselt välja antud Euroopa Liidu ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitustunnistusi kui tõendeid Tšiili tehniliste normidega hõlmatud toodetega vastavuse kohta ega kehtesta täiendavaid katsetamis- või märgistusnõudeid, mille eesmärk on kontrollida või tõendada vastavust kõnealuste Euroopa Liidu või ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitustunnistustega hõlmatud nõuetele, kui see ei ohusta Tšiili tehniliste normide kohaselt inimeste tervist, ohutust või keskkonda.

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et ühtki käesoleva punkti sätet ei tõlgendata nii, et see takistaks lepinguosalist lubamast oma turule uusi mootorsõidukeid ja uute mootorsõidukite seadmeid ja osi, mis on sertifitseeritud vastavalt kolmanda riigi ohutus- ja heitenormidele, või nõudmast vastavuse tõendamist mootorsõidukite ohutus- ja heitenormidele, mille lepinguosaline jätab kehtima käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, kui punktist 7 ei tulene teisiti.

9. Tšiili võib oma tehnilisi norme muuta, kui ta leiab, et Euroopa Liidu või ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tehnilised normid ei vasta enam soovitud kaitsetasemele või kujutavad endast ohtu inimeste tervisele, ohutusele või keskkonnale. Enne selliste muudatuste tegemist teavitab Tšiili Euroopa Liitu käesoleva lepingu artikli 9.13 kohaselt määratud kontaktpunktide kaudu ja esitab taotluse korral teabe muudatuste põhjuste kohta.
10. Importiva lepinguosalise pädevad asutused võivad kontrollida, kas hõlmatud tooted vastavad kõigile importiva lepinguosalise asjakohastele tehnilistele normidele. Selliseid kontrolle tehakse turul juhusliku valiku alusel ja importiva lepinguosalise tehniliste normide kohaselt.
11. Importiv lepinguosaline võib nõuda, et tarnija kõrvaldaks toote tema turult, kui toode ei vasta asjaomastele tehnilistele normidele.
12. Ilma et see piiraks kummagi lepinguosalise õigust võtta meetmeid, mis on vajalikud liiklusohutuseks või keskkonna või rahvatervise kaitseks ja pettuse vältimiseks vastavalt soovitavale kaitsetasemele, hoidub kumbki lepinguosaline hõlmatud toodetega seotud regulatiivsete meetmete kaudu kaotamast või vähendamast eeliseid, mida teisele lepinguosalisele käesoleva lisa alusel võimaldatakse.

13. Kumbki lepinguosaline püüab lubada importida ja turustada tooteid, mille valmistamisel on kasutatud uut tehnoloogiat või mis on uue omadusega, mida importiv lepinguosaline ei ole veel reguleerinud, välja arvatud juhul, kui tal on põhjendatud kahtlused toote ohutuse suhtes, tuginedes teaduslikule või tehnilisele teabele, mis näitab, et see uus tehnoloogia või omadus kujutab endast riski inimeste tervisele, ohutusele või keskkonnale. Importiv lepinguosaline, kes keelab toodete turule laskmise, teatab sellest otsusest teisele lepinguosalisele niipea kui võimalik.

14. Käesoleva lisa rakendamise seisukohast olulistes küsimustes teevad lepinguosalsed tehniliste kaubandustõkete allkomitees koostööd ja vahetavad teavet.

ARTIKLI 9.7 LÕIKE 5 PUNKTIS B OSUTATUD KORD, MIS KÄSITLEB SÜSTEMAATILIST
TEABEVAHETUST TOIDUKS MITTEKASUTATAVATE TOODETE OHUTUSE NING
SEONDUVATE ENNETUS-, PIIRAVATE JA PARANDUSMEETMETE KOHTA

Kaubandusnõukogu võib käesolevat lisa muuta vastavalt artikli 9.7 lõikele 10.

ARTIKLI 9.7 LÕIKES 6 OSUTATUD KORD, MIS KÄSITLEB KORRAPÄRAST
TEABEVAHETUST NÕUETELE MITTEVASTAVATE TOIDUKS MITTEKASUTATAVATE
TOODETE SUHTES VÕETUD MEETMETE KOHTA, VÄLJA ARVATUD ARTIKLI 9.7
LÕIKEGA 5 HÕLMATUD MEETMED

Kaubandusnõukogu võib käesolevat lisa muuta vastavalt artikli 9.7 lõikele 10.

KEHTIVATE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

Sissejuhatavad märkused

1. Liidetes 10-A-1 ja 10-A-2 olevates lepinguosaliste loendites esitatakse artiklite 10.11 ja 11.8 kohased lepinguosaliste reservatsioonid, mis puudutavad kehtivaid meetmeid, mis ei vasta järgmistest artiklitest tulenevatele kohustustele:

- a) artikkel 11.6;
- b) artiklid 10.6 ja 11.4;
- c) artikkel 10.8;
- d) artikkel 10.10; või
- e) artikkel 10.9.

2. Lepinguosalise reservatsioonid ei piira lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad teenustekaubanduse üldlepingust.

3. Iga reservatsioon hõlmab järgmisi osi:

- a) „sektor“ – üldine sektor, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- b) „allsektor“ – konkreetne sektor, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- c) „tegevusala liigitus“ – reservatsiooniga hõlmatud tegevusala CPC või ISIC rev 3.1 kohaselt või selles reservatsioonis sõnaselgelt teisiti kirjeldatud tegevus;
- d) reservatsiooni liik tähendab käesoleva lisa punktis 1 osutatud kohustust, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- e) „valitsustasand“ – näitab, millisel valitsustasandil jäetakse kehtima meede, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- f) „meetmed“ – hõlmavad õigusakte või muid meetmeid, mille suhtes reservatsioon tehakse, vastavalt sellele, kuidas neid kirjelduses esitatakse. Osas „Meetmed“ nimetatud meede:
 - i) tähendab meedet, nagu see muudetuna, jätkatuna või uuendatuna kehtib käesoleva lepingu jõustumiskuupäeval;

ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on vastu võetud või kehtima jäetud kõnealuse meetme alusel ja on sellega kooskõlas; ning

iii) hõlmab Euroopa Liidu loendi puhul seadust, määrust või muud meetet, millega rakendatakse direktiivi liikmesriigi tasandil; ning

g) „kirjeldus“ – reservatsiooniga hõlmatud kehtiva meetme aspektid, mis nõuetele ei vasta.

4. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et kui lepinguosaline võtab vastu uue meetme valitsuse tasandil, mis erineb tasandist, millel reservatsioon algselt tehti, ning see uus meede asendab – territooriumil, mille suhtes seda kohaldatakse – osas „Meetmed“ viidatud algse meetme nõuetele mittevastava aspekti, käsitatakse uut meetet esialgse meetme muutmisenä artikli 10.11 lõike 1 alapunkti c või artikli 11.8 lõike 1 alapunkti c tähenduses.

5. Reservatsiooni tõlgendamisel tuleb võtta arvesse reservatsiooni kõiki osi. Reservatsiooni tõlgendatakse nendes jaotistes esitatud asjaomaste kohustuste valguses, mille suhtes reservatsioon tehakse. Meetmete osa on teiste osade suhtes ülimuslik.

6. „ISIC rev 3.1“ – lepinguosaliste loendite kohaldamisel rahvusvaheline majanduse tegevusalade klassifikaator, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers (Series M, nr 4, ISIC Rev. 3.1, 2002).

7. Lepinguosaliste loendite kohaldamisel tehakse reservatsioon seoses nõudega, et lepinguosaliste territooriumil peab olema kohalik kohalolek, artikli 11.6 suhtes, mitte artikli 11.4 suhtes, või 10-C lisas artikli 11.7 suhtes. Lisaks ei ole see nõue reservatsioon artikli 10.6 suhtes.

8. Euroopa Liidu tasandil tehtud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu meetme kohta ja liikmesriigi keskvalitsuse tasandi meetme või liikmesriigi mõne valitsuse meetme kohta, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Liikmesriigi reservatsioon kehtib selle liikmesriigi keskvalitsuse, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme kohta. Belgia reservatsioonide puhul hõlmab keskvalitsuse tasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, kuna neist igaühe pädevusse kuuluvad võrdväärsed seadusandlikud volitused. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide puhul tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad. Tšiili tasandil tehtud reservatsioon kehtib keskvalitsuse või kohaliku omavalitsuse meetme kohta.

9. Lepinguosalise loendites ei ole kvalifikatsiooninõuete ja -menetluste, tehniliste normide ning litsentsimisnõuete ja -menetlustega seotud meetmeid juhul, kui need ei kujuta endast piirangut artiklite 10.6, 11.4 või 11.6 tähenduses. Nende meetmete hulka võivad kuuluda eelkõige nõuded saada tegevusluba, täita universaalteenuse osutamise kohustust, omada reguleeritud sektorites tegutsemisel tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatavad eksamid, sealhulgas keeleeksamid, vastata teataval kutsealal tegutsemise nõuetele, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, omada teenuse osutamiseks kohalikku esindajat või omada kohalikku aadressi, või mis tahes muud mittediskrimineerivad nõuded, mille kohaselt teatavaid tegevusi ei tohi ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole käesolevas lisas loetletud, kohaldatakse neid jätkuvalt.

10. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriikides, järgmiste isikute suhtes:

- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või
- b) juriidilised isikud, kes on asutatud või mida korraldatakse teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on liidus.

11. Kohtlemine, mida võimaldatakse juriidilistele isikutele, kelle on asutanud lepinguosalise investorid vastavalt teise lepinguosalise õigusnormidele (sealhulgas Euroopa Liidu puhul liikmesriigi õigusnormidele) ning kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on teise lepinguosalise territooriumil, ei piira võimalike 10. peatükiga kooskõlas olevate tingimuste või kohustuste kohaldamist, mis kehtestati nende juriidiliste isikute suhtes siis, kui nad teise lepinguosalise territooriumil asutati, ning nende kohaldamist jätkatakse.

12. Lepinguosaliste loendeid kohaldatakse üksnes lepinguosaliste territooriumide suhtes kooskõlas artikliga 33.8 ning need kehtivad üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Tšiili vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need ei mõjuta Euroopa Liidu õigusest tulenevaid liikmesriikide õigusi ja kohustusi.

13. Alljärgnevas Euroopa Liidu loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

EL Euroopa Liit, sealhulgas kõik selle liikmesriigid

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EUROOPA LIIDU LOEND

Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid

Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (v.a tervishoiuga seotud kutsealad)

Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja ravimite jaemüük)

Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused

Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused

Reservatsioon nr 6 – äriteenused

Reservatsioon nr 7 – ehitusteenused

Reservatsioon nr 8 – turustusteenused

Reservatsioon nr 9 – haridusteenused

Reservatsioon nr 10 – keskkonnateenused

Reservatsioon nr 11 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Reservatsioon nr 12 – turismi- ja reisiteenused

Reservatsioon nr 13 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Reservatsioon nr 14 – transporditeenused ja transpordi abiteenused

Reservatsioon nr 15 – energeetikaga seotud tegevusalad

Reservatsioon nr 16 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid

Sektor: Kõik sektorid

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimimisnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk/punkt: investeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Ettevõtte liik

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt Euroopa Liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud juriidilistele isikutele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas neile, kelle on asutanud Euroopa Liidus Tšiili investorid, võimaldatavat kohtlemist ei võimaldata väljaspool Euroopa Liitu asutatud juriidilistele isikutele ega selliste juriidiliste isikute filiaalidele või esindustele, sealhulgas Tšiili juriidiliste isikute filiaalidele või esindustele.

Vähem soodsat kohtlemist võib kohaldada Euroopa Liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud juriidilistele isikutele, kellel on liidu territooriumil üksnes registrijärgne asukoht, välja arvatud juhul, kui on võimalik tõendada, et neil on tegelik ja püsiv seos ühe liikmesriigi majandusega.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Liidu toimimise leping.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse:

Reservatsiooni kohaldatakse üksnes tervishoiu-, sotsiaal- ja haridusteenuste suhtes.

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): iga liikmesriik võib olemasoleva tervishoiu-, sotsiaal- või haridusteenuseid (CPC 93, 92) osutava riigiettevõtte või valitsusüksuse omakapitaliosaluste või varade müümisel või võõrandamisel keelata nende omakapitaliosaluste või varade omamise Tšiili investorite või nende ettevõtete poolt või seda omandit piirata ja/või piirata selliste omakapitaliosaluste ja varade omanike võimalusi kontrollida võimalikke ettevõtteid, mis müümise või võõrandamise tulemusel tekivad. Seoses sellise müügi või muu võõrandamisega võib iga liikmesriik võtta vastu või jätta kehtima meetmed, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega, ning meetmed, millega piiratakse tarnijate arvu.

Käesolevas reservatsioonis:

- i) käsitatakse kehtiva meetmena pärast käesoleva lepingu jõustumist kehtima jäetud või vastu võetud meedet, millega müügi või muu võõrandamise hetkel keelatakse omakapitali või vara omamine või kehtestatakse sellele piirangud või kodakondsusnõuded, nagu on kirjeldatud käesolevas reservatsioonis; ja
- ii) „riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida omab või kontrollib oma osaluse kaudu ükskõik milline liikmesriik, sealhulgas ettevõtte, mis on asutatud pärast käesoleva lepingu jõustumist üksnes selleks, et müüa või võõrandada olemasolevasse riigiettevõttesse või valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara.

Meetmed:

Euroopa Liit: vastavalt kirjelduse osale, nagu on osutatud eespool.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT: filiaali käitamiseks peavad väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) pärit äriühingud määrama ennast esindama vähemalt ühe isiku, kes elab Austrias.

Austria kaubandusseadustiku (Gewerbeordnung) järgimise eest vastutavate juhtivtöötajate (tegevdirektorid, füüsilised isikud) elukoht peab olema Austrias.

BG: välisriikide juriidilised isikud, kes ei ole asutatud EMP liikmesriigi õigusaktide alusel, võivad tegeleda äritegevusega, kui nad on registreeritud äriühinguna Bulgaaria Vabariigi äriregistris. Filiaalide asutamiseks on nõutav luba.

Välisriigi ettevõtete esinduskontorid tuleb registreerida Bulgaaria kaubandus- ja tööstuskojas. Sellised kontorid ei tohi tegeleda majandustegevusega – neil on üksnes õigus reklaamida oma omanikku ja tegutseda esindaja või agendina.

EE: kui vähemalt poolte osaühingu, aktsiaseltsi või filiaali juhatuse liikmete elukoht ei ole Eestis, EMP teises liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab osaühing, aktsiaselts või välisriigi äriühing määrama kontaktpunkti, mille Eesti aadressi saab kasutada ettevõtjale (s.t välisriigi äriühingu filiaalile) adresseeritud menetlusdokumentide ja tahteavalduste edastamiseks.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: vähemalt üks täis- või usaldusühingu osanikest peab omama elukohta EMP riigis või – kui osanik on juriidiline isik – asuma EMP riigis (filiaalid ei ole lubatud). Registreerimisasutus võib teha erandeid.

Eraettevõtjana tegutsemiseks on nõutav elukoht EMP riigis.

Kui organisatsioon, mis on pärit mõnest EMPsse mittekuuluvast riigist, kavatses tegeleda äritegevuse või kaubandusega Soome filiaali asutamise kaudu, on nõutav kauplemisluba.

Vähemalt üks äriühingu juhatuse tavaliiige ja üks asendusliige ning tegevdirektor peavad elama EMP riigis. Registreerimisasutus võib teha äriühingutele erandeid.

SE: välisriigi äriühing, kes ei ole asutanud Rootsis juriidilist isikut või kes tegeleb ettevõtlusega kaubandusagendi vahendusel, peab kommertstehinguid tegema Rootsis registreeritud filiaali kaudu, millel on sõltumatu juhatus ja eraldi raamatupidamine. Filiaali tegevdirektor ja vajaduse korral asetegedirektor peavad elama EMPs. Väljaspool EMPd elav füüsiline isik, kes teeb Rootsis kommertstehinguid, peab ametisse nimetama ja registreerima residendist esindaja, kes vastutab äritegevuse eest Rootsis. Rootsis toimuva äritegevuse kohta tuleb pidada eraldi raamatupidamisarvestust. Pädev asutus võib üksikjuhtumitel teha filiaali- ja elukohanõudest erandeid. Alla aasta kestvate ehitusprojektide puhul, mida viib ellu väljaspool EMPd asuv äriühing või füüsiline isik, tehakse filiaali asutamise või residendist esindaja määramise nõudest erand.

Piiratud vastutusega äriühingute ning kooperatiivsete tulundusühingute puhul peab EMPs elama vähemalt 50 % juhatusest, vähemalt 50 % juhatuse asendusliikmetest, tegevdirektor, asetegedirektor ning vähemalt üks äriühingu nimel allkirjaõigust omav isik. Pädev asutus võib teha sellest nõudest erandeid. Kui ükski äriühingu või ühistu esindajatest ei ela Rootsis, peab juhatus määrama ja registreerima Rootsis elava isiku, kellel on volitused tegutseda äriühingu või ühistu nimel.

Vastavad tingimused kehtivad kõigi muud liiki juriidilise isiku asutamise suhtes.

SK: välisriigi füüsiline isik, kes kantakse asjakohasesse äriregistrisse (äriregister, ettevõtlusregister või muu kutseregister) ettevõtja nimel tegutsema volitatud isikuna, peab esitama Slovakkia elamisloa.

Meetmed:

AT: Aktiengesetz, BGBl. nr 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBL. nr 58/1906, § 107 (2) ja Gewerbeordnung, BGBl. nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: äriseadus, artikkel 17a ja

investeeringute soodustamise seadus, artikkel 24.

EE: äriseadustiku § 631 lõiked 1, 2 ja 4.

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), § 1;

Osuuskuntalaki (ühistuseadus) (1488/2001);

Osakeyhtiölaki (piiratud vastutusega äriühingu seadus) (624/2006) ja

Laki luottolaitostoiminnasta (krediidiasutuste seadus) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (välisfiliaalide seadus) (1992:160);

Aktiebolagslagen (äriühingute seadus) (2005:551);

majandusühistute seadus (2018:672) ja Euroopa majandushuviühingute seadus (1994:1927).

SK: seadus nr 513/1991 äriseadustiku kohta (artikkel 21); seadus nr 455/1991
kauplemislubade kohta ning

seadus nr 404/2011 välismaalaste riigis elamise kohta (artiklid 22 ja 32).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja toimimismõuded:

BG: asutatud ettevõtted võivad võtta kolmandate riikide kodanikke tööle ainult sellistele ametikohtadele, mille puhul Bulgaaria kodakondsusnõue puudub. Asutatud ettevõtte poolt eelneva 12 kuu jooksul tööle võetud kolmandate riikide kodanike koguarv ei tohi ületada 20 % (väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul 35 %) töölepingu alusel tööle võetud Bulgaaria, teiste liikmesriikide, EMP lepingu osalisriikide või Šveitsi Konföderatsiooni kodanike keskmisest arvust. Lisaks peab tööandja enne kolmanda riigi kodaniku töölevõtmist tööturustesti abil tõendama, et vastavale ametikohale sobivat Bulgaaria, Euroopa Liidu, EMP või Šveitsi töötajat ei ole.

Kõrgelt kvalifitseeritud, hooaja- ja lähetatud töötajate, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate ning teadlaste ja üliõpilaste puhul ei ole ühe ettevõtte heaks töötavate kolmandate riikide kodanike arv piiratud. Nendesse kategooriatesse kuuluvate kolmandate riikide kodanike töölevõtmiseks ei ole tööturustest nõutav.

Meetmed:

BG: tööjõurände ja tööjõu liikuvuse seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PL: esinduse majandustegevus võib hõlmata üksnes välisriigi emaettevõtja reklaamimist ja edendamist. Kõigis sektorites peale õigusteenuste sektori võivad väljastpoolt Euroopa Liitu pärit investorid ja nende ettevõtted asutada üksnes usaldusühingu, piiratud vastutusega kapitaliühingu, osaühingu või aktsiaseltsi; kodumaised investorid ja ettevõtted võivad kasutada ka mitteärilise partnerlusena tegutsevate ettevõtete vorme (täisühing ja piiramatu vastutusega ühing).

Meetmed:

PL: 6. märtsi 2018. aasta seadus välisriigi ettevõtjate ja muude välisriigi isikute majandustegevust Poola Vabariigi territooriumil käsitlevate eeskirjade kohta.

b) Kinnisvara omandamine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): väljastpoolt Euroopa Liitu pärit füüsilised isikud ja ettevõtjad peavad kinnisvara omandamiseks, ostmiseks, rentimiseks või kasutusrendiks saama loa pädevatelt piirkondlikelt asutustelt (Länder). Luba antakse üksnes juhul, kui kinnisvara omandamine leitakse olevat avalikes huvides (pidades silmas eeskätt majandus-, sotsiaal- ja kultuurihuve).

CY: Küprose elanikud või Küprose päritolu isikud, samuti liikmesriikide kodanikud võivad omandada Küprosel vara ilma piiranguteta. Välismaalane ei saa omandada kinnisasja ilma ministrite nõukogu loata, välja arvatud surma tõttu. Kui välismaalase omandatav kinnisasi on suurem kui krunt, mis on vajalik maja ehitamiseks või ametipinna rajamiseks, või ületab muul moel kaht donumit (2 676 ruutmeetrit), kohaldatakse ministrite nõukogu loa väljastamisel tingimusi, piiranguid ja kriteeriume, mis on sätestatud ministrite nõukogu koostatud ja esindajatekoja heakskiidetud määrustes. Välismaalane on iga isik, kes ei ole Küprose Vabariigi kodanik, sh välismaalase kontrollitav äriühing. Mõiste ei hõlma Küprose päritolu välismaalasi ja Küprose Vabariigi kodanike Küprose kodakondsuseta abikaasasid.

CZ: riigi omandis oleva põllumajandusmaa suhtes kohaldatakse erieeskirju. Riigi põllumajandusmaad võivad omandada ainult Tšehhi Vabariigi, mõne teise liikmesriigi või EMP lepingu osalisriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud. Juriidilised isikud võivad riigilt põllumajandusmaad omandada üksnes juhul, kui nad on Tšehhi Vabariigi põllumajandusettevõtjad või samasuguse staatusega isikud mõnes teises liikmesriigis, EMP lepingu osalisriigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

DK: füüsilised isikud, kes ei ela Taanis ja kes ei ole varem elanud Taanis vähemalt viis aastat, peavad Taani omandamisseaduse kohaselt saama justiitsministeeriumilt loa, et omandada Taanis asuva kinnisasja omandiõigus. Sama kehtib ka juriidiliste isikute kohta, kes ei ole registreeritud Taanis. Füüsilised isikud võivad kinnisasja omandada juhul, kui taotleja kavatseb kinnisasja kasutada oma peamise elukohana.

Taanis registreerimata juriidilistel isikutel on üldjuhul lubatud kinnisasja omandada juhul, kui omandamine on eelduseks ostja äritegevusele. Luba on nõutav ka juhul, kui taotleja kavatseb kasutada kinnisasja lisaeluasemena. Selline luba antakse üksnes siis, kui üldise ja konkreetse hindamise teel leitakse, et taotlejal on eriti tugev side Taaniga.

Omandamisseaduse kohane luba antakse üksnes konkreetse kinnisasja omandamiseks. Põllumajandusmaa omandamist reguleerib lisaks Taani põllumajandusettevõtete seadus, millega on kehtestatud põllumajandusliku kinnisasja omandamisel piirangud kõikidele isikutele, nii taanlastele kui ka välismaalastele. Seega peavad kõik põllumajanduslikku kinnisasja omandada soovivad isikud vastama kõnealuses seaduses sätestatud nõuetele. Üldiselt tähendab see, et põllumajandusettevõtte suhtes kohaldatakse piiratud elukohanõuet. Elukohanõue ei ole personaalne. Juriidilised isikud peavad olema seaduse §-des 20 ja 21 loetletud liiki ning nad peavad olema registreeritud liidus või EMPs.

EE: OECD liikmesriigi juriidilisel isikul on õigus omandada kinnisasi, mis hõlmab:

- i) kokku vähem kui 10 hektarit põllumajandusmaad, metsamaad või põllumajandus- ja metsamaad, ilma piiranguteta;
- ii) 10 hektarit või rohkem põllumajandusmaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete tootmisega, välja arvatud kalapüügitooted ja puuvill („põllumajandustoode“);

- iii) 10 hektarit või rohkem metsamaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud metsamajandamisega metsaseaduse tähenduses (edaspidi „metsamajandamine“) või põllumajandustoodete tootmisega;
- iv) vähem kui 10 hektarit põllumajandusmaad ja vähem kui 10 hektarit metsamaad, kuid kokku 10 hektarit või rohkem põllumajandus- ja metsamaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud põllumajandustoodete tootmisega või metsamajandamisega.

Kui juriidiline isik ei vasta alapunktides ii, iii ja iv osutatud nõuetele, võib ta omandada kinnisasja, mis hõlmab kokku 10 hektarit või rohkem põllumajandusmaad, metsamaad või põllumajandus- ja metsamaad, üksnes omandatava kinnisasja asukohajärgse kohaliku omavalitsuse volikogu loal.

EMP-väliste riikide kodanike suhtes kohaldatakse teatavates geograafilistes piirkondades kinnisasja omandamise piiranguid.

EL: kinnisvara omandamine või rentimine piirialadel on keelatud füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle kodakondsus või asukoht on väljaspool liikmesriike ja Euroopa

Vabakaubanduse Assotsiatsiooni. Keelu võib tühistada kaalutusotsusega, mille võtab vastu asjaomase detsentraliseeritud haldusüksuse komitee (või riigi kaitseminister, kui kasutatav kinnisvara kuulub era- ja riigiomandi kasutamise fondile).

HR: välisriikide äriühingutel on lubatud omandada teenuste osutamiseks kinnisvara üksnes juhul, kui nad on Horvaatias juriidilise isikuna asutatud ja registreeritud. Filiaalide poolt teenuste osutamiseks vajaliku kinnisvara omandamiseks on vaja justiitsministeeriumi heakskiitu. Välismaalased ei saa omandada põllumajandusmaad.

MT: isikud, kes ole liikmesriigi kodanikud, ei või omandada kinnisasja kaubanduslikul eesmärgil. Äriühingud, mille aktsiatest 25 % (või rohkem) kuulub isikutele väljastpoolt Euroopa Liitu, peavad saama kaubanduslikul või ärilisel eesmärgil kinnisasja ostuks pädevalt asutuselt (rahandusministrilt) loa. Pädev asutus otsustab, kas kavandatav omandamine toob Malta majandusele puhaskasu.

PL: välismaalased vajavad kinnisvara otseseks või kaudseks omandamiseks luba. Luba antakse siseministri haldusaktiga kaitseministri nõusolekul, ning põllumajandusliku kinnisvara puhul ka põllumajanduse ja maaelu arengu ministri nõusolekul.

Meetmed:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 9/2004;

NÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 42/2004 ja

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 11/1998.

CY: (välismaalaste poolt) kinnisvara omandamise seadus (109. peatükk), kehtivas sõnastuses.

CZ: Seadus nr 503/2012 Coll. (riikliku maa-ameti kohta), kehtivas sõnastuses.

DK: Taani kinnisasjade omandamise seadus (21 märtsi 2014. aasta konsolideeritud seadus nr 265 kinnisasjade omandamise kohta);

korraldus omandamise kohta (18. septembri 1995. aasta korraldus nr 764) ning

põllumajandusettevõtete seadus (4. jaanuari 2017. aasta konsolideeritud seadus nr 27).

EE: kinnisasja omandamise kitsendamise seadus, 2. peatüki § 4, 3. peatüki § 10, 2017.

EL: seadus 1892/1990, kehtivas sõnastuses, ning taotluste puhul ka kaitseministri ja kodanikukaitse ministrite otsus F.110/3/330340/S.120/7-4-14.

HR: omandiõigust ja muid varalisi õigusi käsitlev seadus (riigi ametlik väljaanne 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), artiklid 354–358.b; põllumajandusmaa seadus (riigi ametlik väljaanne 20/18, 115/18, 98/19), artikkel 2; üldise haldusmenetluse seadus.

MT: kinnisvaraseadus (omandamine mitteresidentide poolt), 246. peatükk; ja ELi ühinemislepingu protokoll nr 6 lisaeluasemete omandamise kohta Maltal.

PL: 24. märtsi 1920. aasta seadus kinnisvara omandamise kohta välismaalaste poolt (2016. aasta Poola ametlik väljaanne nr 1061, kehtivas sõnastuses).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HU: mitteresidendid peavad saama kinnisvara omandamiseks loa haldusasutuselt, mis vastutab asjaomase kinnisvara geograafilise asukoha eest.

Meetmed:

HU: valitsuse dekreet nr 251/2014 (X.2.) välisriigi kodanike poolt kinnisvara, välja arvatud põllumajanduslikel või metsamajanduslikel eesmärkidel kasutatava maa omandamise kohta 1993. aasta seadus nr LXXVIII (§ 1/A).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

LV: Tšiili kodanikul on lubatud omandada linnamaad Lätis või mõnes teises liikmesriigis registreeritud juriidilise isiku kaudu:

- i) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub liikmesriikide kodanikele, Läti valitsusele ja/või omavalitsusele;
- ii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu, mille Läti parlament on heaks kiitnud enne 31. detsembrit 1996;
- iii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu pärast 31. detsembrit 1996, kui kõnealuses lepingus on kindlaks määratud Läti füüsiliste isikute ja äriühingute õigused maa omandamisel asjaomases kolmandas riigis;
- iv) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub ühiselt punktides i–iii osutatud isikutele; või

- v) mis on riigile kuuluv piiratud vastutusega äriühing, kui selle aktsiad on noteeritud börsil.

Kui Tšiili lubab Läti kodanikel ja ettevõtjatel osta oma territooriumil linnakinnisvara, lubab Läti Tšiili kodanikel ja ettevõtjatel osta Lätis linnakinnisvara Läti kodanikega samadel tingimustel.

Meetmed:

LV: Läti Vabariigi linnade maareformi seadus, jaotised 20 ja 21.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE: kinnisvara omandamise suhtes võidakse kohaldada teatavaid vastastikkuse tingimusi.

ES: selleks, et teha välisinvesteeringuid tegevusse, mis on otseselt seotud ELi mittekuuluvate riikide diplomaatiliste esinduste jaoks tehtavate kinnisvarainvesteeringutega, on vaja Hispaania ministrite nõukogu haldusluba, välja arvatud juhul, kui on sõlmitud vastastikune liberaliseerimislepung.

RO: välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud (v.a EMP liikmesriigi kodanikud ja juriidilised isikud) võivad omandada maa omandiõigusi rahvusvaheliste lepingutega reguleeritud tingimustel vastastikkuse põhimõtte alusel. Välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud ei või omandada maa omandiõigust soodsamatel tingimustel kui need, mida kohaldatakse Euroopa Liidu füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes.

Meetmed:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB, tsiviilseadustiku sissejuhatav seadus.

ES: 23. aprilli 1999. aasta kuninglik dekreet nr 664/1999 välisinvesteeringute kohta.

RO: seadus nr 17/2014 teatavate meetmete kohta, millega reguleeritakse väljaspool linna asuva põllumajandusmaa müümist ja ostmist (muutmisel); ja

seadus nr 268/2001 riigi- ja eraomandis olevat põllumajandusmaad haldavate ettevõtete erastamise kohta ning selleks erastamisagentuuri asutamise kohta, kehtivas sõnastuses.

Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (v.a tervishoiuga seotud kutsealad)

Sektor – allsektor:	Kutseteenused – õigusteenused; patendivoliniku, tööstusomandi voliniku, intellektuaalomandi voliniku teenused; majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused, maksualase nõustamise teenused; arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused, inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 osa
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk/punkt:	investeeringute liberaliseerimine; piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Õigusteenused (CPC 861 osa)¹

Suurema selguse huvides ja kooskõlas sissejuhatavate märkustega, eelkõige punktiga 9, olgu märgitud, et advokatuuris registreerumise nõuded võivad hõlmata vastuvõtvas riigis õigusteaduse kraadi omandamise nõuet või samaväärset nõuet, samuti nõuet läbida tegevusloa alusel tegutseva advokaadi järelevalve all väljaõpe või nõuet omada konkreetse advokatuuri jurisdiktsioonis kontorit või postiaadressi, et taotleda advokatuuri liikmeks saamist. Mõnes liikmesriigis võib kehtida nõue, et füüsilistel isikutel, kes on advokaadibüroos, äriühingus või ettevõttes teataval ametikohal või kes tegutsevad osanike või aktsionäride nimel, peab olema õigus praktiseerida vastuvõtva jurisdiktsiooni õigust.

¹ Käesolevas reservatsioonis:

- a) „siseriiklik õigus“ – konkreetse liikmesriigi ja Euroopa Liidu õigus;
- b) „rahvusvaheline avalik õigus“ – ei hõlma Euroopa Liidu õigust, kuid hõlmab rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonidega kehtestatud õigust ning rahvusvahelist tavaõigust;
- c) „õigusnõustamine“ – klientide nõustamine ja nendega konsulteerimine küsimustes, sealhulgas tehingutes, suhetes ja vaidlustes, mis hõlmavad õiguse kohaldamist või tõlgendamist; osalemine kolmandate isikutega sellistes küsimustes peetavatel läbirääkimistel ja muudes tehingutes koos klientidega või nende nimel; ning täielikult või osaliselt seadusega reguleeritud dokumentide koostamine ja mis tahes liiki dokumentide kontrollimine õigusnormidest tulenevatel eesmärkidel ja nendega kooskõlas;
- d) „õiguslik esindamine“ hõlmab haldusasutustele, kohtutele või muudele nõuetekohaselt moodustatud ametlikele õiguskaitseasutustele esitatavate dokumentide koostamist ning haldusasutustesse, kohtutesse või muudesse nõuetekohaselt moodustatud ametlikesse õiguskaitseasutustesse ilmumist;
- e) „vahekohtu-, lepitus- ja vahendusteenused“ – vahekohtunikule, lepitajale või vahendajale esitatavate dokumentide koostamine ning vahekohtu, lepitaja või vahendaja ette ilmumise ettevalmistamine ja nende ette ilmumine vaidluses, mis on seotud õiguse kohaldamise ja tõlgendamisega. See ei hõlma vahekohtu-, lepitus- ja vahendusteenuseid vaidlustes, mis ei ole seotud õiguse kohaldamise ja tõlgendamisega ning mis kuuluvad juhtimiskonsultatsiooniteenuste alla. Samuti ei hõlma see tegutsemist vahekohtuniku, lepitaja või vahendajana. Rahvusvaheliste vahekohtu-, lepitus- või vahendusteenuste alamkategorია hõlmab samu teenuseid juhul, kui vaidluses osalevad isikud on pärit kahest või enamast riigist.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

Euroopa Liit: füüsilisi või juriidilisi isikuid võib Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametis (edaspidi „EUIPO“) õiguslikult esindada üksnes EMP liikmesriigis kvalifitseeritud õiguspraktik, kelle tegevuskoht on EMPs, kui tal on kõnealuses liikmesriigis õigus tegutseda esindajana kaubamärgi või tööstusomandi küsimustes, ning kutseline esindaja, kelle nime EUIPO on kandnud sel eesmärgil peetavasse nimekirja. (CPC 861 osa)

AT: siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek). Kaubandusliku kohaloleku kaudu võivad õigusteenuseid osutada üksnes EMP või Šveitsi kodanikust juristid. Rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritoluriigi õigusega seotud õigusteenuseid lubatakse osutada üksnes piiriüleselt. Välisriigi advokaatidele (kes peavad olema saanud oma päritoluriigis täieliku kvalifikatsiooni) osalus mis tahes advokaadibüroo aktsia- või osakapitalis ja tegevustulemustes ei tohi ületada 25 %; ülejäänud peab kuuluma täielikult kvalifitseeritud EMP riigi või Šveitsi juristidele ning üksnes viimatinimetatud võivad otsustavalt mõjutada advokaadibüroo otsustusprotsessi.

BE: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): advokatuuri täisliikmeks saamiseks ning Belgia siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elukoht. Advokatuuri täisliikmeks saamiseks peab välisriigi advokaat olema elanud Belgias vähemalt kuus (teatavatel tingimustel kolm) aastat alates registreerimistaotluse esitamisest. Vajalik on Belgia välisministri väljastatud tõend, mille alusel võimaldatakse siseriikliku õiguse või rahvusvahelise konventsiooni kohaselt vastastikkust (vastastikkuse tingimus).

Välisriigi advokaat võib tegutseda õigusnõustajana. Advokaat, kes on välisriigi (ELi-välise riigi) advokatuuri liige ja soovib Belgias tegutseda, kuid ei vasta täieliku kvalifikatsiooniga advokaatide registrisse, ELi nimekirja või jurist-praktikantide nimekirja kandmise tingimustele, võib taotleda registreerimist B-nimekirjas. Selline B-loend on olemas ainult Brüsseli advokatuuris. B-nimekirja kantud juristil on õigus anda nõu. Kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) esindamise õigus sõltub vastavasse nimekirja kandmisest.

BG: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): reserveeritud liikmesriigi, EMP lepingu teise osalisriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele, kellele on antud luba tegutseda advokaadi kutsealal ükskõik millise eespool nimetatud riigi õigusaktide kohaselt. Välismaalane (välja arvatud eespool nimetatud isik), kellel on vastavalt oma riigi õigusaktidele õigus tegutseda advokaadi kutsealal, võib konkreetse juhtumiga seoses pöörduda Bulgaaria Vabariigi kohtuasutusse oma riigi kodaniku kaitsjana või volitatud esindajana koos Bulgaaria advokaadiga, kui see on ette nähtud Bulgaaria ja asjaomase välisriigi vahelises lepingus või vastastikkuse põhimõtte alusel, esitades selleks eelnevalt taotluse kõrgeima advokatuuri esimehele. Vastastikkuse põhimõttega hõlmatud riigid määrab kindlaks justiitsminister kõrgeima advokatuuri esimehe taotlusel. Õigusliku lepituse teenuste pakkumiseks peab välismaalasel olema Bulgaaria Vabariigis pikaajalise või alalise elamise luba ning ta peab olema kantud justiitsministeeriumis peetavasse ühtsesse lepitajate registrisse.

CY: nõutav on EMP või Šveitsi kodakondsus ning elukoht (kaubanduslik kohalolek). Küprosel võivad advokaadibüroo osanikeks, aktsionärideks või juhatuse liikmeteks olla üksnes advokatuuri kuuluvad advokaadid.

CZ: nõutav on täisliikmesus advokatuuris. Siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Kõigi õigusteenuste puhul on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

DE: advokatuuri võib vastu võtta ainult EMP või Šveitsi kvalifikatsiooniga advokaate, kes vastuvõtmisel saavad õiguse osutada siseriikliku õigusega seotud õigusteenuseid.

Advokatuuri täisliikmeks saamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek. Pädev advokatuur võib teha erandeid. Välisriikide advokaatide suhtes (välja arvatud EMP ja Šveitsi kvalifikatsiooniga advokaadid) võidakse kohaldada piiranguid siseriikliku õigusega seotud õigusteenuseid osutava advokaadibüroo aktsiate või osade omamise suhtes. Välisriigi advokaadid võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õiguse ja rahvusvahelise avaliku õigusega seotud küsimustes, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine.

DK: õigusteenused, mida osutatakse ametinimetuse „advokat“ (advokaat) või muu sarnase nimetuse all, samuti kohtutes esindamine on reserveeritud advokaatidele, kellel on Taani tegevusluba. ELi, EMP ja Šveitsi advokaadid võivad tegutseda oma päritoluriigi ametinimetuse all.

Advokaadibüroo aktsiaid võivad omada ainult advokaadid, kes tegutsevad aktiivselt selles advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, ning teised selle äriühingu töötajad või mõni muu Taanis registreeritud õigusbüroo. Teised advokaadibüroo töötajad võivad kollektiivselt omada alla 10 % aktsiatest või osadest ja hääleõigustest ning aktsionäriks või osanikuks saamiseks peavad nad sooritama eksami õigusnormide kohta, mis on advokaadibüroo praktiseerimisvaldkondade seisukohast eriti olulised.

Advokaadibüroo juhatuse liikmeteks võivad olla üksnes advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas aktiivselt praktiseerivad advokaadid, samuti teised aktsionärid ja töötajate esindajad. Enamik juhatuse liikmetest peavad olema advokaadid, kes praktiseerivad aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas. Advokaadibüroo juhatajaks võib olla üksnes advokaat, kes praktiseerib aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, või eespool nimetatud eksami sooritanud aktsionär või osanik.

EE: siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks ning Riigikohtus kriminaalmenetluses esindamiseks on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

EL: siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

ES: siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Pädevad asutused võivad teha kodakondsusnõudest erandeid. Õigusteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoha aadress.

FI: ametinimetuse „advokaat“ (soome keeles „asianajaja“ ja rootsi keeles „advokat“) kasutamiseks on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ning liikmesus advokatuuris. Õigusteenuseid, sealhulgas seoses Soome siseriikliku õigusega, võivad osutada ka isikud, kes ei ole advokatuuri liikmed.

FR: advokatuuri täisliikmeks saamiseks, mis annab õiguse siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elu- või asukoht EMPs. Cour de cassation'is ja Conseil d'Etat's esindamise suhtes kohaldatakse kvoote ning see on reserveeritud Prantsusmaa ja ELi kodanikele. Tšiili advokatuuri liikmed võivad registreerida end Prantsusmaal välismaiste õigusnõustajatena, et pakkuda Prantsusmaal ajutiselt või alaliselt teatavaid õigusteenuseid seoses Tšiili õiguse ja rahvusvahelise avaliku õigusega. Alaline praktiseerimine eeldab tegevuskoha aadressi Prantsusmaa advokatuuri jurisdiktsioonis või registreerimist või asutamist EMPs.

HR: siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav Euroopa Liidu kodakondsus. Rahvusvahelise avaliku õigusega seotud menetlustes võivad välisriigi advokaadid esindada isikuid vahekohtutes ja *ad hoc* kohtutes, aga nad peavad olema nende päritoluriigi advokatuuri liikmed. Ainult Horvaatia advokaadi kutsenimetusega advokaat võib asutada advokaadibüroo (Tšiili äriühingud võivad asutada filiaale, kus ei tohi tööle võtta Horvaatia advokaate).

HU: advokatuuri täisliikmeks saamise tingimuseks on EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek) ning see annab õiguse siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks. Välisriikide advokaadid võivad anda õiguslast nõu seoses oma päritoluriigi ja rahvusvahelise avaliku õigusega koostöös Ungari advokaadi või advokaadibürooga. Nõutav on Ungari advokaadi (ügyvéd) või advokaadibürooga (ügyvédi iroda) sõlmitud koostööleping. Välisriigi õigusnõustaja ei saa olla Ungari advokaadibüroo liige. Välisriigi juristil ei ole õigust koostada vahekohtunikule, lepitajale või vahendajale esitatavaid dokumente ega tegutseda vahekohtu-, lepitus- või vahendusmenetluses kliendi esindajana.

LT: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Välisriikide advokaadid võivad kohtus advokaadina tegutseda üksnes kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega, sealhulgas konkreetsete sätetega, mis käsitlevad kohtus esindamist.

LU (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Advokatuuri juhatus võib vastastikkuse põhimõtte alusel nõustuda tegema välismaalase puhul kodakondsusnõudest erandi.

LV (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õiguse praktiseerimiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Välisriikide advokaadid võivad kohtus advokaadina tegutseda üksnes vastavalt kahepoolsetele vastastikkuse õigusabi lepingutele.

Euroopa Liidu või välisriikide advokaatidele kehtivad erinõuded. Näiteks on neil lubatud osaleda kriminaalmenetluses üksnes koos Läti vandeadvokaatide kolleegiumi liikmeks oleva advokaadiga.

MT: siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

NL: ametinimetust „advocate“ võivad kasutada üksnes Madalmaade registrisse kantud ja kohalikul tasandil tegevusloa saanud advokaadid. Välisriikide (registreerimata) advokaadid peavad Madalmaades tegutsemisel ametinimetuse „advocate“ kasutamise asemel nimetama oma päritoluriigi kutseorganisatsiooni.

PT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): Portugali õiguse praktiseerimiseks on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek). Kohtus esindamiseks on nõutav täisliikmesus advokatuuris.

Portugalis õigusteaduskonna diplomi omandanud välisriigi kodanik võib registreerida end Portugali advokatuuris (Ordem dos Advogados) samadel tingimustel nagu Portugali kodanikud, kui tema päritoluriik tagab Portugali kodanikele samaväärse kohtlemise.

Teised Portugali õigusteaduskonna poolt tunnustatud õigusteaduse kraadi omavad välismaalased võivad end advokatuuri liikmeks registreerida tingimusel, et nad läbivad nõutava koolituse ning sooritavad lõpphindamise ja vastuvõttueksami. Portugalis võivad tegutseda üksnes advokaadibürood, mille kõik aktsiad või osad kuuluvad Portugali advokatuuri liikmetele.

Õigusnõustamist välisriigi ja avaliku rahvusvahelise õiguse mis tahes valdkonnas võivad pakkuda tunnustatud juristid ning õigusala magistri- ja doktorikraadiga isikud (isegi kui nad ei ole õiguspraktikud või ülikooliprofessorid), tingimusel et nende ametialane asukoht („domiciliação“) on Portugalis, nad sooritavad kutseeksami ja on advokatuuris registreeritud.

RO: välisriigi advokaat ei või esitada suulisi ega kirjalikke järeldusi kohtutele ega muudele õigusasutustele, välja arvatud rahvusvahelises vahekohtumenetluses.

SE: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): advokatuuri liikmeks saamiseks ja kutsenimetuse „advokat“ kasutamiseks on nõutav elukoht EMPs või Šveitsis. Erandeid võib teha Rootsi advokatuuri juhatus. Rootsi riigisisese õiguse praktiseerimiseks ei ole vastuvõtmine advokatuuri vajalik. Rootsi advokatuuri liikmeid tohivad palgata üksnes teised advokatuuri liikmed või advokatuuri liikmete tegevust korraldavad äriühingud. Advokatuuri liikme võib palgata ka advokaadiülesandeid täitev välisriigi äriühing, mis asub Euroopa Liidu liikmesriigis, EMP riigis või Šveitsis. Rootsi advokatuuri juhatuse tehtud erandi alusel võib Rootsi advokatuuri liige töötada väljaspool Euroopa Liitu asuvas advokaadibüroos.

Äriühingu või täisühingu vormis tegutsevatel advokatuuri liikmetel ei tohi olla muud eesmärki ega äritegevust kui advokaadina praktiseerimine. Koostöö teiste advokaadibüroodega on lubatud, kuid koostööks välisriikide büroodega on vaja Rootsi advokatuuri juhatuse luba. Ainult advokatuuri liige võib otseselt või äriühingu kaudu töötada advokaadi kutsealal ning omada sellise äriühingu aktsiaid või osi. Ainult advokatuuri liige võib olla äriühingu või täisühingu juhatuse liige või aseliige, tegevdirektori asetäitja, allkirjaõiguslik esindaja või sekretär.

SI: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): klientide esindamisel kohtus tasu eest kohaldatakse Sloveenia Vabariigis kaubandusliku kohaloleku nõuet. Välisriigi advokaat, kellel on õigus praktiseerida välisriigis, võib osutada õigusteenuseid või praktiseerida õigust õiguspraktikute seaduse artiklis 34a sätestatud tingimustel, kui on täidetud tegeliku vastastikkuse tingimus.

Sloveenia advokatuuri määratud advokaatide kaubanduslik kohalolek piirdub üksnes ühe osanikuga äriühinguga, piiratud vastutusega advokaadibürooga (usaldusühing) või piiramatul vastutusega advokaadibürooga (täisühing). Advokaadibüroo tegevus peab piirduma õiguse praktiseerimisega. Advokaadibüroo osanikeks võivad olla üksnes advokaadid.

SK: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP riigi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek) Slovaki Vabariigis. Kolmandate riikide advokaatide puhul on nõutav tegelik vastastikkus.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001¹ artikkel 120;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).

nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002¹ artikkel 78.

AT: Rechtsanwaltsordnung (advokatuuriseadus) – RAO, RGBl. Nr 96/1868, artiklid 1 ja 21c;
Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. Nr 27/2000 (kehtivas sõnastuses); EIRAG § 41

BE: Belgia kohtuseadustik (artiklid 428–508); 24. augusti 1970. aasta kuninglik dekreet.

BG: õiguspraktikute seadus; lepitamise seadus ja notarite tegevust käsitlev seadus.

CY: advokaatide seadus (2. peatükk), kehtivas sõnastuses.

CZ: seadus nr 85/1996 Coll., õiguselukutsete seadus.

DE:

Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; föderaalne õiguspraktikute seadus);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG) ja

Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG), § 10.

¹ Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT L 3, 5.1.2002, lk 1).

DK: Retsplejeloven (kohtumenetluse seadus), 12. ja 13. peatükk (14. novembri 2018. aasta konsolideeritud seadus nr 1284).

EE: advokatuuriseadus;

tsiviilkohtumenetluse seadustik; halduskohtumenetluse seadustik; kriminaalmenetluse seadustik

väärteomenetluse seadustik.

EL: uus õiguspraktikute seadustik nr 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, artikkel 13.1ª.

FI: Laki asianajajista (advokaatide tegevust käsitlev seadus) (496/1958), § 1 ja § 3; ja Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kohtumenetluse seadustik).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 ja Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: õiguselukutsete seadus (riigi ametlik väljaanne 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: 2017. aasta seadus LXXVIII vandeadvokaatide kutsetegevuse kohta.

LT: 18. märtsi 2004. aasta seadus nr IX-2066 Leedu Vabariigi advokatuuri kohta, viimati muudetud 12. detsembril 2017 seadusega nr XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: kriminaalmenetluse seadus, § 79; ja Läti Vabariigi advokatuuriseadus, § 4.

MT: kohtute korralduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustik (12. peatükk).

NL: advocatenwet (advokaatide tegevust käsitlev seadus).

PT: seadus 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º194 substituído p/ art.º201; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º);

Advokatuuri põhikiri (Estatuto da Ordem dos Advogados) ja dekreet-seadus nr 229/2004, artiklid 5 ja 7–9; dekreet-seadus nr 88/2003, artiklid 77 ja 102; advokaatide koja põhikiri (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), mida on muudetud seadusega nr 49/2004 (mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set), seadusega 14/2006 ja dekreetseadusega nr 226/2008 (alterado p/ Lei 41/2013, 26 jun).

Seadus 78/2001, artiklid 31, 4, Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; perelepituse ja tööalase lepituse korraldus (määrus nr 282/2010; alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out); seadus nr 21/2007 lepituse kohta kriminaalasjades, artikkel 12; seadus 22/2013 (26 FeV., alterada p/Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril).

RO: õiguspraktikute seadus; lepitamisseadus ning notareid ja notarite tegevust käsitlev seadus.

SE: Rättegångsbalk (kohtumenetluse seadustik) (1942:740) ja 29. augustil 2008 vastu võetud Rootsi advokatuuri tegevusjuhend.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7.junij 2019) (advokaatide tegevust käsitlev seadus) (Sloveenia parlamendi mitteametlik konsolideeritud tekst, 7. juuni 2019).

SK: seadus nr 586/2003 advokatuuri kohta, artiklid 2 ja 12.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PL: välisriikide advokaadid võivad kuuluda üksnes registreeritud ühingusse, usaldusühingusse või piiratud vastutusega kapitaliühingusse.

Meetmed:

PL: 5. juuli 2002. aasta seadus välisriikide advokaatide poolt õigusabi osutamise kohta Poola Vabariigis, artikkel 19; maksualase nõustamise seadus.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

IE, IT: siseriikliku (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

IE: 1954.–2011. aasta seadused õigusnõustajate tegevuse kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 1578/1933, õiguselukutsete seaduse artikkel 17.

- b) Patendivolinikud, tööstusomandi volinikud, intellektuaalomandi volinikud (CPC 879 osa, 861, 8613)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: patendivoliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi või Šveitsi kodakondsus ja elukoht.

BG ja CY: patendivoliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi või Šveitsi kodakondsus. CY: täidetud peab olema elukohanõue.

DE: advokatuuri võib vastu võtta ainult EMP või Šveitsi kvalifikatsiooniga patendivolinikke, kes vastuvõtmisel saavad õiguse osutada Saksamaal patendivoliniku teenuseid seoses siseriikliku õigusega. Advokatuuri täisliikmeks saamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek. Advokatuur võib teha erandeid. Välisriigi patendivolinikud võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õigusega seotud küsimustes, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine. Välisriikide (välja arvatud EMP riigi või Šveitsi) patendivolinikud ei tohi asutada bürood koos riigisiseste patendivolinikega.

Välisriikide (välja arvatud EMP ja Šveitsi) patendivolinike kaubanduslik kohalolek on võimalik ainult Patentanwalts-GmbHs või Patentanwalt-AGs vähemusosaluse omandamise kaudu.

EE: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav Eesti või ELi kodakondsus ja alaline elukoht.

ES ja PT: tööstusomandi voliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi kodakondsus.

FR: tööstusomandi voliniku teenuste osutajate loetelus registreerimiseks on nõutav ettevõtte asutamine või elukoht EMPs. Füüsilistel isikutel peab olema EMP kodakondsus. Kliendi esindamiseks riiklikus intellektuaalomandiametis on nõutav ettevõtte asutamine EMPs. Üle poole aktsiatest või osadest ja hääleõigustest peab kuuluma EMP kutsetöötajatele. Advokaadibüroodel võib olla õigus osutada tööstusomandi voliniku teenuseid (vt reservatsioon seoses õigusteenustega).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

LV: patendivolinik peab olema ELi kodanik.

Meede:

LV: tööstusomandit käsitlevate asutuste ja menetluste seaduse XVIII peatükk (artiklid 119-136).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI ja HU: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav elukoht EMPs.

SI: registreeritud õiguste (patendid, kaubamärgid, disainilahenduste kaitse) omanikul / taotlejal peab olema elukoht Sloveenias. Teise võimalusena on nõutav Sloveenias registreeritud patendivolinik või kaubamärgi või disainilahenduse volinik peamiselt menetlusega seotud teadete edastamiseks jms eesmärkidel.

Meetmed:

AT: patendivoliniku seadus, BGBl. 214/1967, kehtivas sõnastuses, §§ 2 ja 16a.

BG: patentide ja kasulike mudelite registreerimise seaduse peatükk 8b.

CY: advokaatide seadus (2. peatükk), kehtivas sõnastuses.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) ja Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG), § 10.

EE: patendivoliniku seadus, § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, artiklid 155–157.

FI: Tavaramerkkilaki (kaubamärgiseadus) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamehistä (tööstusomandi volinike seadus) (22/2014) ja

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (sordikaitseadus) (1279/2009) ning Mallioikeuslaki (disainilahenduste seadus) nr 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: 1995. aasta seadus nr XXXII patendivolinike kohta.

PT: dekreet-seadus nr 15/95, mida on muudetud seadusega nr 17/2010, Portaria 1200/2010 artikliga 5 ja Portariaga 239/2013; ning seadus nr 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (tööstusomandi seadus), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 100/13 ja 23/20 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 51/06 – ametlik konsolideeritud tekst 100/13 ja 23/20).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

IE: asutamiseks peab vähemalt üks äriühingu juhatuse liikmetest, osanikest, juhtidest või töötajatest olema Iirimaal registreeritud patendivolinikuna või intellektuaalomandi volinikuna. Teenuste piiriüleseks osutamiseks on nõutav EMP kodakondsus ja kaubanduslik kohalolek, peamine tegevuskoht EMP riigis ja EMP riigi õiguse kohane kvalifikatsioon.

Meetmed:

IE: 1996. aasta kaubamärgiseaduse (kehtivas sõnastuses) jaotised 85 ja 86;

1996. aasta kaubamärgieeskirjade (kehtivas sõnastuses) eeskirjad 51, 51A ja 51B; 1992. aasta patendiseaduse (kehtivas sõnastuses) jaotised 106 ja 107 ning patendivolinike registri eeskirjad S.I. 580, 2015.

- c) Majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, v.a auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste raamatupidajate kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või tegevuskoht EMPs (CPC 862).

FR: nõutav on ettevõtte asutamine või elukoht.

IT: kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik majandusarvestus- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks, on nõutav elu- või tegevuskoht (CPC 86213, 86219, 86220).

PT: (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): sertifitseeritud raamatupidajate koja (Ordem dos Contabilistas Certificados) kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik raamatupidamisteenuste osutamiseks, on nõutav elu- või tegevuskoht, tingimusel et vastastikkuse klausli alusel koheldakse samamoodi Portugali kodanikke.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4. ja

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I nr 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

PT: dekreet-seadus nr 452/99, mida on muudetud 7. septembri 2015. aasta seadusega nr 139.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: majandusarvestus- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine Euroopa Liidus (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

SI: siseturul osutatavate teenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/10).

- d) Auditeerimisteenused (CPC – 86211, 86212, välja arvatud majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: kohustusliku auditi teenuste osutamiseks on vaja liikmesriigi sellise pädeva asutuse heakskiitu, kes võib tunnustada Tšiili või mis tahes kolmanda riigi kodanikust audiitori kvalifikatsiooni samaväärsust vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 8621).

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ².

Meetmed:

BG: sõltumatu finantsauditi seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste audiitorite kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor vm tegevuskoht EMPs.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: kohustusliku auditi tegemiseks peab audiitor olema Taanis tunnustatud. Heakskiidu saamiseks on nõutav elukoht EMP liikmesriigis. Tunnustatud audiitorühingutes võivad audiitorid ja audiitorühingud, kes ei ole tunnustatud õigusakti alusel, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ vastavalt aluslepingu artikli 54 lõike 3 punktile g, omada kuni 10 % hääleõigustest.

FR: (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): kohustusliku auditi puhul: nõutav on ettevõtte asutamine või elukoht. Tšiili kodanikud võivad osutada Prantsusmaal kohustusliku auditi teenuseid vastastikkuse põhimõtte alusel.

PL: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine Euroopa Liidus.

Meetmed:

DK: Revisorloven (Taani seadus tunnustatud audiitorite ja audiitorühingute kohta), 20. novembri 2018. aasta seadus nr 1287.

FR: Code de commerce.

PL: 11. mai 2017. aasta seadus vannutatud audiitorite, audiitorühingute ja riigi järelevalve kohta (Poola ametlik väljaanne 2017, nr 1089).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: nõutava tegevusloa väljaandmisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.

Põhikriteeriumid: tööhõive olukord allsektoris. Füüsiliste isikute kutseühingud (täisühingud) on lubatud.

SK: Slovaki Vabariigis võib auditite tegemise loa anda ainult ettevõttele, milles vähemalt 60 % kapitaliosalustest või hääleõigusest on reserveeritud Slovakkia kodanikele või liikmesriigi kodanikele.

Meetmed:

CY: 2017. aasta audiitorite seadus (seadus 53(I)/2017).

SK: seadus nr 423/2015 kohustusliku auditi kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

DE: Kolmandast riigist pärit audiitorid, kes on registreeritud WPO artikli 134 kohaselt, võivad siiski teha raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikke auditeid või koostada konsolideeritud finantsaruandeid äriühingute puhul, mille peakontor asub väljaspool Euroopa Liitu ja mille vabalt võõrandatavate väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turul.

Meetmed:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; äriseadustik);

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung – WPO; audiitorite seadus).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

ES: kohustuslikke auditeid tegevad audiitorid peavad olema liikmesriigi kodanikud. Reservatsiooni ei kohaldata selliste Euroopa Liidu väliste äriühingute auditeerimise korral, mille aktsiad on noteeritud Hispaania reguleeritud turul.

Meetmed:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (uus auditeerimisseadus: seadus nr 22/2015 auditeerimisteenuste kohta).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: nõutav on kaubanduslik kohalolek. Kolmanda riigi auditeeriv üksus võib omada aktsiaid või moodustada Sloveenia audiitorühinguga partnerluse tingimusel, et kolmanda riigi auditeeriva üksuse asutamise riigi õiguse kohaselt võivad Sloveenia audiitorühingud selles riigis omada aktsiaid või moodustada auditeeriva üksusega partnerluse (vastastikkuse nõue).

Meetmed:

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 65/2008 (viimati muudetud kujul nr 84/18); ja äriühingute seadus (ZGD-1), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 42/2006 (viimati muudetud kujul nr 22/19).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

EE: Enamus audiitorühingu aktsiatega esindatud hääleõigustest peab kuuluma vannutatud audiitoritele, kelle üle teeb järelevalvet EMP riigi pädev asutus ja kes on omandanud kvalifikatsiooni EMP riigis, või audiitorühingutele. Vähemalt kolm neljandikku seaduse alusel audiitorühingut esindavatest isikutest peavad olema omandanud oma kvalifikatsiooni EMP riigis.

Meetmed:

EE: audiitortegevuse seadus, § 76–77

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BE: Belgias peab tegevuskoht olema seal, kus toimub kutsealane tegevus ja kus tehakse sellega seotud toiminguid ning säilitatakse sellega seotud dokumente ja kirjavahetust; vähemalt üks ettevõtte administraator või juhataja peab olema audiitorina tunnustatud.

FI: Soome piiratud vastutusega äriühingute ja auditeerimise kohustusega äriühingute audiitoritest vähemalt üks peab elama EMP riigis. Audiitor peab olema kohaliku tegevusloaga audiitor või audiitorühing.

HR: auditeerimisteenuseid võivad osutada üksnes juriidilised isikud, kes on asutatud Horvaatias, või füüsilised isikud, kelle elukoht on Horvaatias.

IT: füüsiliste isikute poolt auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav elukoht.

LT: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine EMP riigis.

SE: kohustuslikke auditeid võivad teha üksnes Rootsis tunnustatud audiitorid ja Rootsis registreeritud audiitorühingud. Nõutav on elukoht EMPs. Ametnimetust „tunnustatud audiitor“ ja „volitatud audiitor“ võivad kasutada üksnes Rootsis tunnustatud või volitatud audiitorid. Majandusühistute ja teatavate muude ettevõtjate audiitorid, kes ei ole sertifitseeritud või tunnustatud raamatupidajad, peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui valitsus või valitsuse määratud valitsusasutus otsustab konkreetse juhtumi puhul teisiti.

Meetmed:

BE: 22. juuli 1953. aasta seadus, millega luuakse ettevõtete audiitorite instituut ja nähakse ette riiklik järelevalve ettevõtete audiitori kutsealal töötamise üle (seadust on kooskõlastatud 30. aprillil 2007). (Audiitorite seadus).

FI: Tilintarkastuslaki (auditeerimisseadus) (459/2007); valdkondlikud õigusaktid, milles nõutakse kohaliku tegevusloaga audiitorite kasutamist.

HR: auditeerimisseadus (riigi ametlik väljaanne 146/05, 139/08, 144/12), artikkel 3.

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 155, 158 ja 161;

Vabariigi Presidendi dekreet nr 99/1998 ja seadusandlik dekreet nr 39/2010, artikkel 2.

LT: 15. juuni 1999. aasta seadus nr VIII-1227 auditeerimise kohta (muudetud 3. juuli 2008. aasta seadusega nr X-1676).

SE: Revisorslagen (audiitorite seadus) (2001:883);

Revisionslag (auditeerimisseadus) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (äriühingute seadus) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (majandusühistute seadus) (2018:672) ja

muud õigusaktid, millega reguleeritakse tunnustatud audiitorite kasutamise nõudeid.

- e) Maksualase nõustamise teenused (CPC 863, v.a õigusnõustamine ja õiguslik esindamine maksuküsimustes, mis on esitatud õigusteenuste all)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste maksunõustajate kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor vm tegevuskoht EMPs.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FR: nõutav on ettevõtte asutamine või elukoht.

Meetmed:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: maksunõustajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.

Meetmed:

BG: raamatupidamisseadus;

sõltumatu finantsauditi seadus. füüsiliste isikute tulumaksu seadus ja ettevõtte tulumaksu seadus.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

HU: maksualase nõustamise teenuste osutamiseks, kui neid osutab Ungari territooriumil viibiv füüsiline isik, on nõutav elukoht EMPs.

IT: kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

HU: 2003. aasta seadus nr XCII maksustamise eeskirjade kohta ning

rahandusministri dekreet nr 26/2008 maksualase nõustamise teenuste litsentsimise ja registreerimise kohta.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

- f) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused, inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: füüsiliste isikute osutatavate arhitektuuri-, linnaplaneerimis- ja inseneriteenuste puhul on nõutav elukoht EMPs või Šveitsi Konföderatsioonis. Riikliku või piirkondliku tähtsusega arhitektuuri- ja inseneriprojektide korral peavad välisriigi investorid tegutsema koostöös kohalike investoritega või nende alltöövõtjatena (CPC 8671, 8672, 8673).

Meetmed:

BG: ruumilise arengu seadus;

ehitajate koja seadus ning

arhitektide ja inseneride kojad projekteerimisseaduses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

HR: välisriigi arhitekti, inseneri või linnaplaneerija loodud disainilahenduse või projekti vastavust Horvaatia õigusele peab kinnitama Horvaatias volitatud füüsiline või juriidiline isik (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

HR: füüsilise planeerimise ja ehitustegevuse seadus (riigi ametlik väljaanne 118/18, 110/19);

füüsilise planeerimise seadus (riigi ametlik väljaanne 153/13, 39/19).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenuste, inseneriteenuste ja integreeritud inseneriteenuste suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõudeid (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

CY: seadus 41/1962, kehtivas sõnastuses; seadus 224/1990, kehtivas sõnastuses; ja seadus 29(I)2001, kehtivas sõnastuses.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: nõutav on elukoht EMP riigis.

HU: järgmiste teenuste osutamiseks, kui neid osutab Ungari territooriumil viibiv füüsiline isik, on nõutav elukoht EMPs: arhitektuuriteenused, inseneriteenused (kohaldatakse ainult kõrgharidusega praktikantide suhtes), integreeritud inseneriteenused ja maastikuarhitektuuriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks vajalikuks kutseregistrisse kandmiseks on nõutav elukoht, kutsetegevuse asukoht või tegevuskoha aadress Itaalias (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks vajalikuks kutsekojas registreerimiseks on nõutav elukoht EMP riigis (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

CZ: seadus nr 360/1992 Coll. ehituskonstruksioonide valdkonnas töötavate volitatud arhitektide ja volitatud inseneride ja tehnikute kutsealal tegutsemise kohta.

HU: 1996. aasta seadus nr LVIII arhitektide ja inseneride kutsekodade kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 2537/1925 arhitekti ja inseneri elukutse reguleerimise kohta; seadus nr 1395/1923 ja

Vabariigi Presidendi dekreet 328/2001.

SK: seadus nr 138/1992 arhitektide ja inseneride kohta, artiklid 3, 15, 15a, 17a ja 18a.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BE: arhitektuuriteenuste osutamine hõlmab kontrolli ehitustööde teostamise üle (CPC 8671, 8674). Oma asukohariigis tegevusloa alusel tegutsevad välisriikide arhitektid, kes soovivad töötada oma kutsealal ajutiselt Belgias, peavad saama arhitektide kutseühingu nõukogult eelneva loa geograafilises piirkonnas, kus nad kavatsevad tegutseda.

Meetmed:

BE: 20. veebruari 1939. aasta seadus arhitekti ametinimetuse kaitse kohta ning 26. juuni 1963. aasta seadus, millega luuakse arhitektide kutseühing; arhitektide kutseühingu nõukogu kehtestatud 16. detsembri 1983. aasta eetikanormid (heaks kiidetud 18. aprilli 1985. aasta kuningliku dekreeedi artikliga 1 (Moniteur belge, 8. mai 1985)).

Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja ravimite jaemüük)

Sektor – allsektor:	Kutseteenused – meditsiini- (sealhulgas psühholoogi-) ja hambaraviteenused; ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused; veterinaarteenused; ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüük ning muud proviisorite osutatavad teenused
Tegevusala liigitus:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk/punkt:	investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

- a) Meditsiini-, hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused (CPC 9312, 93191)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: psühholoogiteenuste osutamisel kohaldatakse Euroopa Liidu kodakondsuse nõuet; välisriigi kutsetöötajatel võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel (CPC 9312 osa).

Meetmed:

IT: seadus nr 56/1989 psühholoogi elukutse kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: meditsiiniteenuste (sealhulgas psühholoogide), hambaarstide, ämmaemandate, õendus-, füsioteraapia- ja parameditsiiniteenuste osutamiseks on nõutav Küprose kodakondsus ja elukoht Küprosel.

Meetmed:

CY: arstide registreerimise seadus (250. peatükk), kehtivas sõnastuses;

hambaarstide registreerimise seadus (249. peatükk), kehtivas sõnastuses;

seadus nr 75(I)/2013 – podoloogid;

seadus nr 33(I)/2008 (kehtivas sõnastuses) – meditsiinifüüsika;

seadus nr 34(I)/2006 (kehtivas sõnastuses) – töötervishoiuarstid;

seadus nr 9(I)/1996 (kehtivas sõnastuses) – hambatehnikud;

seadus nr 68(I)/1995 (kehtivas sõnastuses) – psühholoogid;

seadus nr 16(I)/1992 (kehtivas sõnastuses) – optikud;

seadus nr 23(I)/2011 (kehtivas sõnastuses) – radioloogid/kiiritusraviarstid;

seadus nr 31(I)/1996 (kehtivas sõnastuses) – dietoloogid/toitumisnõustajad;

seadus nr 140/1989 (kehtivas sõnastuses) – füsioterapeudid; ning

seadus nr 214/1988 (kehtivas sõnastuses) – meditsiiniõed.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DE: Arstid (sealhulgas psühholoogid, psühhoterapeudid ja hambaarstid) peavad end registreerima riikliku ravikindlustuse arstide või hambaarstide piirkondlikes ühendustes (kassenärztliche või Kassenzahnärztliche Vereinigungen), kui nad soovivad ravida riikliku haigekassa kindlustatud patsiente.

Ämmaemandateenuseid võivad osutada ainult füüsilised isikud. Meditsiini- ja hambaraviteenuseid võivad osutada füüsilised isikud, tegevusloaga ravikeskused ja volitatud asutused. Kohaldada võidakse tegevuskohanõudeid.

Meetmed:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; föderaalne arstiseadus);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; psühhoteraapiateenuste osutamise seadus);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung
(Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen(HebG); Bundes-Apothekerordnung;
võimalikud ämmaemandaid käsitlevad täiendavad õigusaktid piirkondlikul tasandil;

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; sotsiaalkindlustusseadustik, viies osa) – kohustuslik
tervisekindlustus.

Piirkondlik tasand:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der
Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der
Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) im Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH); Gesetz über die
Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs
der Hebamme und des Entbindungspflegers (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG);

Niedersächsisches Gesetz über die Ausübung des Hebammenberufs (NHebG)
Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) und Thüringer Heilberufegesetz.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FR: kui liidu investorid võivad kasutada ka muid õiguslikke vorme, siis teised välisinvestorid võivad kasutada ainult selliseid õiguslikke vorme nagu „société d'exercice liberal“ (SEL) ja „société civile professionnelle“ (SCP). Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste puhul on nõutav Prantsusmaa kodakondsus. Välismaalaste juurdepääs on siiski võimalik igal aastal kehtestatavate kvootide piires. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste ning meditsiiniõdede teenuste osutamiseks võib kasutada järgmisi õiguslikke vorme: „SEL à forme anonyme“, „SEL à responsabilité limitée“, „SEL par actions simplifiée“ või „SEL en commandite par actions“, „société coopérative“ (ainult sõltumatud üld- ja eriarstid) või „société interprofessionnelle de soins ambulatoires“ (SISA, üksnes multidistsiplinaarsed tervishoiuasutused).

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

AT: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes EMP riikide kodanikud. Kodakondsuse nõuet ei kohaldata EMPsse mittekuuluva riigi kodanike suhtes, kui selle riigiga on sõlmitud liidu leping, millega nähakse veterinaarteenuste valdkonnas ette võrdne kohtlemine investeerimisel ja piiriüleses kaubanduses.

ES: ametiühingu liikmeks astumine on vajalik kutsealal tegutsemiseks ja selle suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu kodakondsusnõuet, millest võib kahepoolse töölepingu alusel loobuda.

FR: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus, kuid sellest nõudest võidakse vastastikkuse põhimõtte alusel loobuda. Veterinaarteenuseid osutavate äriühingute puhul on lubatud järgmised õiguslikud vormid: SCP (Société civile professionnelle) ja SEL (Société d'exercice liberal). Kasutada võib mittediskrimineerivaid õiguslikke vorme, kuid teatavatel tingimustel võivad olla lubatud muud õiguslikud vormid, mis on ette nähtud Prantsusmaa siseriikliku õiguse või mõne muu EMP lepingu osalisriigi seadustega, kui äriühingu registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on selles riigis.

Meetmed:

AT: Tierärztesgesetz (veterinaarseadus), BGBl. nr 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; artiklid 62 ja 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: veterinaarteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

EL: veterinaarteenuste osutamiseks peab isikul olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

HR: Horvaatia Vabariigis võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada ainult juriidilised ja füüsilised isikud, kes on asutatud liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil. Horvaatia Vabariigis võivad veterinaarpraksise asutada ainult liidu kodanikud.

HU: veterinaarteenuste osutamiseks peab isik olema Ungari veterinaararstide koja liige, milleks on nõutav EMP riigi kodakondsus.

Meetmed:

CY: seadus nr 169/1990, kehtivas sõnastuses.

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B).

HR: veterinaarseadus (riigi ametlik väljaanne 83/13, 148/13, 115/18), artikli 3 lõige 67, artiklid 105 ja 121.

HU: 2012. aasta seadus nr CXXVII Ungari veterinaararstide koja ja veterinaarteenuste osutamise kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav füüsiline kohalolek territooriumil.

IT ja PT: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema täidetud elukohanõue.

PL: Poola territooriumil viibiva veterinaararsti kutsealal tegutsemisel on veterinaarteenuste osutamiseks nõutav füüsiline kohalolek, Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide kodanikud peavad sooritama poola keeles eksami, mille korraldab Poola veterinaararstide koda.

SI: Sloveenia Vabariigis võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada ainult juriidilised ja füüsilised isikud, kes on asutatud liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil.

SK: kutsealal töötamiseks tuleb registreerida end kutseala kojas, mille eelduseks on elukoht EMP riigis.

Meetmed:

CZ: seadus nr 166/1999 Coll. (veterinaarseadus), § 58–63, 39; ning

seadus nr 381/1991 Coll. (Tšehhi Vabariigi veterinaararstide koja kohta), § 4.

IT: Meetmed: 233/1946, artiklid 7–9. ning

Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 7.

PL: 21. detsembri 1990. aasta seadus veterinaararsti elukutse ja veterinaararstide kodade kohta.

PT: dekreet-seadus nr 368/91 (veterinaararstide kutseühingu põhikiri) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (veterinaararstide kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad), Uradni list RS, št. (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 71/2008, nr 7/2011, nr 59/2014 ja nr 21/2016), siseturul osutatavate teenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/2010).

SK: seadus nr 442/2004 eraveterinaararstide ja veterinaararstide koja kohta, artikkel 2.

- c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüük ning muud proviisorite osutatavad teenused (CPC 63211)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

AT: ravimeid ja teatavaid meditsiinitooteid võib avalikkusele müüa üksnes apteeži kaudu.

Apteeži pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus. Apteeži rentnikel ja apteeži juhtimise eest vastutavatel isikutel peab olema EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus.

Meetmed:

AT: Apothekengesetz (apteegiseadus), RGeB. nr 5/1907, kehtivas sõnastuses, §§ 3, 4, 12;

Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGeB. Nr 185/1983 (kehtivas sõnastuses), §§ 57, 59, 59a; ja Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGeB. Nr 657/1996 (kehtivas sõnastuses), § 99.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

DE: apteeki võivad pidada ainult füüsilised isikud (proviisorid). Teiste riikide kodanikud või isikud, kes ei ole sooritanud Saksa proviisorieksamit, võivad saada üksnes loa võtta üle apteek, mis on eelneval kolmel aastal juba tegutsenud.

FR: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

Välisriikide proviisorite suhtes võidakse kohaldada igal aastal kehtestatavat kvooti. Apteegi avamiseks peab saama loa ja on vajalik kaubanduslik kohalolek, sealhulgas ravimite kaugmüük üldsusele infoühiskonna teenuste vahendusel, ning see peab toimuma ühes järgmistest õiguslikest vormidest, mis on siseriikliku õiguse kohaselt mittediskrimineerival alusel lubatud: société d'exercice libéral (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle või pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) või société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle või pluripersonnelle.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksamaa apteekide seadus); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique ja

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ja Loi 2015-990 du 6 août 2015.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

EL: apteegi pidamiseks on nõutav Euroopa Liidu kodakondsus.

HU: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus.

LV: selleks et alustada iseseisvat tegevust apteegis, peab välisriigi proviisor või proviisori abi, kes on saanud hariduse riigis, mis ei ole liikmesriik ega EMP liikmesriik, töötama vähemalt ühe aasta proviisori järelevalve all mõnes EMP liikmesriigis asuvas apteegis.

Meetmed:

EL: seadus nr 5607/1932, mida on muudetud seadustega nr 1963/1991 ja nr 3918/2011.

HU: 2006. aasta seadus XCVIII ravimite ja meditsiiniliste abivahendite usaldusväärse ja majanduslikult teostatava tarnimise üldsätete ning ravimite turustamise kohta.

LV: ravimiseadus, § 38.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

IT: kõnealusel kutsealal võivad tegutseda ainult registrisse kantud füüsilised isikud, samuti ühingu vormis juriidilised isikud, kus äriühingu iga osanik peab olema registreeritud proviisor. Proviisorite registrisse kandmiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus või elukoht liikmesriigis ja proviisori kutsealal töötamine Itaalias. Vajaliku kvalifikatsiooniga välisriigi kodaniku võib kanda registrisse juhul, kui asjaomane isik on sellise riigi kodanik, millega Itaalia on sõlminud vastastikkuse tingimusel apteekri kutsealal töötamist lubava erilepingu (D. Lgs. CPS 233/1946, artiklid 7–9 ja D.P.R. 221/1950 lõiked 3 ja 7). Uute ja vabade apteekide jaoks antakse luba pärast avalikku konkurssi. Avalikul konkursil saavad osaleda üksnes liikmesriikide kodanikud, kes on kantud proviisorite registrisse (albo).

Meetmed:

IT: seadus nr 362/1991, artiklid 1, 4, 7 ja 9;

seadusandlik dekreet nr 233/1946, artiklid 7–9; ja

Vabariigi Presidendi dekreet (D.P.R. 221/1950, § 3 ja § 7).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüügi ning proviisorite osutatavate muude teenuste (CPC 63211) suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: apteekide ja mürgiste ainete seadus (254. peatükk), kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BG: apteekrite suhtes kohaldatakse alalise elukoha nõuet.

Meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 146, 161, 195, 222, 228.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DE, SK: et saada apteekri tegevusluba või avada ravimite ja teatavate meditsiinitoodete avalikkusele müümiseks apteek, peab olema täidetud elukohanõue.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksamaa apteekide seadus);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: seadus 362/2011 ravimite ja meditsiiniseadmete kohta, artikkel 6; ja

seadus 578/2004 tervishoiuteenuste osutajate, meditsiinitöötajate ja tervishoiutöötajate kutseorganisatsioonide kohta.

Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused

Sektor – allsektor: Teadus- ja arendusteenused

Tegevusala liigitus: CPC 851, 853

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: investeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Euroopa Liit: riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab Euroopa Liidu tasandil rahalisi vahendeid Euroopa Liit, võib ainuõigusi või lube anda üksnes liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub liidus (CPC 851, 853).

Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab rahalisi vahendeid liikmesriik, võib ainuõigusi või lube anda üksnes asjaomase liikmesriigi kodanikele ning asjaomase liikmesriigi juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub selles liikmesriigis (CPC 851, 853).

See reservatsioon ei piira käesoleva lepingu kohaldamist ega käesoleva lepingu artikli 11.1 lõike 2 alapunktides e ja f sätestatud lepinguosalise hangete või subsiidiumide välistamist.

Meetmed:

Euroopa Liit: kõik olemasolevad ja tulevased Euroopa Liidu teadusuuringute või innovatsiooni raamprogrammid, sealhulgas programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirjad ning määrused, mis on seotud ühiste tehnoloogiaalgatuste ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga (EIT), samuti olemasolevad ja tulevased riiklikud, piirkondlikud või kohalikud teadusprogrammid.

Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused

Sektor – allsektor: Kinnisvarateenused

Tegevusala liigitus: CPC 821, 822

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kohalik kohalolek

Peatükk: investeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: kinnisvarateenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

Meetmed:

CY: kinnisvaramaaklerite seadus 71(1)/2010, kehtivas sõnastuses.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: kinnisvarateenuste osutamiseks vajaliku tegevusloa saamiseks on füüsiliste isikute puhul nõutav elukoht ja juriidiliste isikute puhul asutamine Tšehhi Vabariigis.

HR: kinnisvarateenuste osutamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek EMPs.

PT: füüsilistel isikutel peab olema elukoht EMPs. Juriidiliste isikute puhul on nõutav asutamine EMPs.

Meetmed:

CZ: kauplemislubade seadus.

HR: kinnisvaramaakleri tegevuse seadus (riigi ametlik väljaanne 107/07 ja 144/12), artikkel 2.

PT: dekreet-seadus nr 211/2004 (artiklid 3 ja 25), muudetud ja uuesti avaldatud dekreet-seadusega nr 69/2011.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: Taani territooriumil viibiv füüsiline isik võib kasutada kinnisvarateenuste osutamisel kinnisvaramaakleri ametinimetust üksnes juhul, kui ta tegutseb kinnisvaramaakleri tegevusloa alusel ning on kantud Taani kaubandus- ja ettevõtlusameti kinnisvaramaaklerite registrisse. Seaduse järgi peab taotluse esitaja olema Taani, Euroopa Liidu, EMP või Šveitsi Konföderatsiooni elanik.

Kinnisvara müügi seadust kohaldatakse üksnes kinnisvarateenuste osutamisel tarbijatele. Kinnisvara müügi seadust ei kohaldata kinnisvara rentimise suhtes (CPC 822).

Meetmed:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr 526 af 28.05.2014 (kinnisvara müügi seadus).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

SI: Kui Tšiili lubab Sloveenia kodanikel ja ettevõtjatel osutada kinnisvaramaakleri teenuseid, lubab Sloveenia Tšiili kodanikel ja ettevõtjatel osutada samadel tingimustel kinnisvaramaakleri teenuseid, kui on täidetud järgmised nõuded: isikul on õigus tegutseda päritoluriigis kinnisvaramaaklerina, esitatakse asjakohased dokumendid selle kohta, et isik on kriminaalkorras karistamata, ja isik kantakse (Sloveenia) pädevas ministeeriumis kinnisvaramaaklerite registrisse.

Meetmed:

SI: kinnisvarabüroode seadus.

Reservatsioon nr 6 – äriteenused

Sektor – allsektor:	Äriteenused – ilma juhita sõidukite rentimise või liisimise teenused; juhtimiselase nõustamisega seotud teenused; tehniline kontroll ja analüüs; seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused; põllumajandusega seotud teenused; turvateenused; tööjõu vahendamise teenused; kirjaliku ja suulise tõlke teenused ning muud äriteenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 37, CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 831, 85990 osa, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 osa
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Ilma juhita sõidukite rentimise või liisimise teenused (CPC 83103, CPC 831)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

SE: Rootsi lipu all sõitmiseks tuleb laevas välisosalusel korral tõendada Rootsi valitsevat mõju käitamisele. Rootsi valitsev mõju käitamisele tähendab, et laeva käitatakse Rootsist ja üle poole laevast kuulub Rootsi või mõne muu EMP riigi omanikele. Muudele välisriikide laevadele võidakse teatavatel tingimustel teha sellest reeglist erand, kui neid rendivad või liisivad Rootsi juriidilised isikud laevapereta prahtimise lepingute alusel (CPC 83103).

Meetmed:

SE: Sjölagen (mereseadus) (1994:1009), 1. peatükk, § 1.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SE: ilma juhita autode ja teatavate maastikusõidukite (terrängmotorfordon) rendi- ja liisinguteenuste osutajad peavad juhul, kui rendi- või liisinguperiood on lühem kui üks aasta, määrama isiku, kes vastutab muu hulgas selle eest, et tegevus toimub kehtivate eeskirjade ja õigusaktide kohaselt ning et järgitakse liiklusohutuse eeskirju. Vastutav isik peab elama EMPs (CPC 831).

Meetmed:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (autode rentimise ja liisimise seadus).

- b) Sõidukite rentimise või liisimise teenused ja muud lennundusega seotud äriteenused (CPC 83104)

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: õhusõiduki rentimisel või liisimisel ilma meeskonnata (kuivrent) kohaldatakse Euroopa Liidu lennuettevõtja kasutatavate õhusõidukite suhtes kohaldatavaid registreerimisnõudeid. Kuivrendilepingu korral, milles osaleb Euroopa Liidu lennuettevõtja, kohaldatakse Euroopa Liidu või siseriikliku õiguse nõudeid lennundusohutuse kohta, nagu eelnev heakskiit ja muud tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide registreeritud õhusõidukite kasutamise suhtes. Õhusõiduki registreerimiseks võib olla nõutav, et õhusõiduki omanik oleks kas kindlatele kodakondsusnõuetele vastav füüsiline isik või kindlatele kapitaliomandi- ja kontrollinõuetele vastav ettevõtja (CPC 83104).

Kui väljaspool Euroopa Liitu tegutsevad arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad ei võimalda Euroopa Liidu lennuettevõtjatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste puhul samaväärset (s.t mittediskrimineerivat) kohtlemist võrreldes kohtlemisega, mida Euroopa Liidu arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad võimaldavad kolmanda riigi lennuettevõtjatele Euroopa Liidus, või kui Euroopa Liidu välised lennuettevõtjad ei võimalda Euroopa Liidu arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele samaväärset kohtlemist võrreldes kohtlemisega, mida Euroopa Liidu lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool Euroopa Liitu tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele, võidakse võtta meetmeid tagamaks, et arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad Euroopa Liidus võimaldavad väljaspool Euroopa Liitu tegutsevatele lennuettevõtjatele või Euroopa Liidu lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool Euroopa Liitu tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele samaväärset diskrimineerivat kohtlemist.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1008/2008¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 80/2009².

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 80/2009 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2299/89 (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 35, 4.2.2009, lk 47).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BE: (tsiviilotstarbelise) eralennuki, mis kuulub füüsilisele isikule, kes ei ole liikmesriigi või EMP riigi kodanik, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomase isiku peamine või alaline elukoht on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt ühe aasta jooksul. (Tsiviilotstarbelise) eralennuki, mis kuulub välisriigi juriidilisele isikule, kes ei ole asutatud kooskõlas liikmesriigi või EMP riigi õigusega, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomase juriidilise isiku tegevuskoht, esindus või kontor on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt ühe aasta jooksul (CPC 83104).

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

- c) Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused, vahekohtu- ja lepitusteenused (CPC 86602)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: lepitusteenuste osutamiseks on isikute puhul, kes ei ole liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud, nõutav alaline või pikaajaline viibimine Bulgaaria Vabariigis.

HU: vahendamistegevuseks (nt vahekohtu- ja lepitusteenuste osutamiseks) on nõutav registrisse vastuvõtmises väljenduv kohtusüsteemi eest vastutava ministri luba, mille võib anda üksnes Ungaris elavatele füüsilistele isikutele või Ungaris asutatud juriidilistele isikutele.

Meetmed:

BG: lepitusmenetluse seaduse artikkel 8.

HU: 2002. aasta seadus nr LV vahendamise kohta.

d) Tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused (CPC 8676)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: keemiku- ja bioloogiteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus.

FR: bioloogi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud ja kohaldatakse EMP riigi kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: 1988. aasta keemikute registreerimise seadus (nr 157/1988), kehtivas sõnastuses.

FR: Code de la Santé Publique.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BG: tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenuste osutamiseks on nõutav ettevõtte asutamine Bulgaarias vastavalt Bulgaaria äriseadusele ja registreerimine äriregistris.

Maantesõidukite tehnilise seisundi korrapäraseks kontrollimiseks peaks isik olema registreeritud vastavalt Bulgaaria äriseadusele või mittetulunduslike juriidiliste isikute seadusele või olema registreeritud mõnes teises EMP riigis.

Õhu ja vee koostist ja puhtust võib kontrollida ja analüüsida ainult Bulgaaria keskkonna- ja veeministeerium või selle haldusala asutused koostöös Bulgaaria Teaduste Akadeemiaga.

Meetmed:

BG: toodete tehniliste nõuete seadus;

mõõtmisseadus;

puhta välisõhu seadus ja

veeseadus, määrus N-32 maanteeõidukite tehnilise seisundi korrapärase kontrollimise kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: bioloogide, keemiaanalüütikute, agronoomide ja kutsealal „periti agrari“ töötajate puhul on nõutav elukoht ja registreerimine kutseregistris. Kolmandate riikide kodanike registreerimine sõltub vastastikkuse tingimusest.

Meetmed:

IT: bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta ja kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

e) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: geoloogide registrisse kandmiseks, mis on vajalik mõõdistaja või geoloogina kaevanduste uurimise ja käitamisega seotud jms teenuste osutamiseks, on nõutav elukoht või kutsetegevuse asukoht Itaalias. Kutsealal töötamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus, kuid välismaalased võidakse registreerida vastastikkuse põhimõttel.

Meetmed:

IT: geoloogid: seadus nr 112/1963, artiklid 2 ja 5; Vabariigi Presidendi dekreet 1403/1965, artikkel 1.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: füüsiliste isikute puhul on geodeesia, kartograafia ja katastrimõõdistamisega seotud ülesannete täitmiseks nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus ja elukoht. Juriidiliste isikute puhul on nõutav ettevõtte EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni õigusaktide kohane registreerimine.

Meetmed:

BG: katastri ja omandiregistri seadus; ning geodeesia ja kartograafia seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: asjaomaste teenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: seadus 224/1990, kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

FR: Uurimis- ja geoloogiliste uuringute teenuste osutamiseks on vaja asutada ettevõtte. Teadusministri otsusega, mis tehakse kokkuleppel välisministriga, võidakse teadlaste puhul sellest nõudest loobuda.

Meetmed:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 ja décret n° 71-360 du 6 mai 1971.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

HR: põhilisi geoloogia-, geodeesia- ja kaevandamisalaseid nõustamisteenuseid ning nendega seonduvaid keskkonnakaitsealaseid nõustamisteenuseid võib Horvaatia territooriumil osutada üksnes koos kohalike juriidiliste isikutega või nende kaudu.

Meetmed:

HR: määrus, mis käsitleb juriidilistele isikutele keskkonnakaitsealaseks kutsetegevuseks heakskiidu andmisel kohaldatavaid nõudeid (riigi ametlik väljaanne 57/10), artiklid 32–35.

f) Põllumajandusega seotud teenused (CPC 88 osa)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: bioloogide, keemiaanalüütikute, agronomide ja kutsealal „periti agrari“ töötajate puhul on nõutav elukoht ja registreerimine kutseregistris. Kolmandate riikide kodanike registreerimine sõltub vastastikkuse tingimusest.

Meetmed:

IT: bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta ja kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim:

PT: bioloogi, keemiaanalüütiku ja agronoomi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud. Kolmandate riikide kodanikest inseneride ja tehniliste inseneride puhul kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet (mitte kodakondsuse nõuet). Bioloogide puhul ei kohaldata ei kodakondsuse ega vastastikkuse nõuet.

Meetmed:

PT: dekreet-seadus 119/92 (alterado p/ Lei 123/2015, 2 set.) (Ordem Engenheiros);

seadus 47/2011 (alterado p/ Lei 157/2015, 17 set.) (Ordem dos Engenheiros Técnicos) ja

dekreet-seadus 183/98 (alterado p/ Lei 159/2015, 18 set.) (Ordem dos Biólogos).

g) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

IT: turvateenuste osutamiseks ja väärisesemete transpordiks on nõutav liikmesriigi kodakondsus ja elukoht liikmesriigis.

PT: välisriigi teenuseosutajal ei ole lubatud osutada piiriülesest turvateenuseid.

Spetsialistide suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

IT: seadus nr 773/1931 avaliku julgeoleku kohta (TULPS), artiklid 133–141; kuninglik dekreet nr 635/1940, artikkel 257.

PT: seadus 34/2013, alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; ja määrus 273/2013, alterada p / Portaria 106/2015, 13 abril.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: üksikisikute puhul, kes taotlevad tegevusluba turvateenuste osutamiseks, peab olema täidetud elukohanõue.

Elukohanõue peab olema täidetud ka turvateenuste osutamiseks tegevusluba taotleva juriidilise isiku juhtide ja enamiku juhatuse liikmete puhul. Juhtide ja juhatuse liikmete puhul ei kohaldata elukohanõuet siiski juhtudel, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes või justiitsministri korraldustes.

Meetmed:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr 112 om vagtvirksomhed.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

EE: turvatöötajatel peab olema alaline elukoht.

Meetmed:

EE: turvaseadus § 21, § 22.

h) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil):

BE: kõigis Belgia piirkondades peab äriühing, mille peakontor asub väljaspool EMPd, tõendama, et ta osutab tööjõu vahendamise teenuseid oma päritoluriigis. Vallooni piirkond: tööjõu vahendamise teenuseid peab osutama kindlat liiki juriidiline isik (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta vastab dekreedis sätestatud tingimustele (näiteks juriidilise isiku liigi kohta). Saksakeelses kogukonnas peab äriühing, mille peakontor asub väljaspool EMPd, vastama nimetatud dekreediga kehtestatud vastuvõetavuse kriteeriumidele (CPC 87202).

Meetmed:

BE: Flaami piirkond: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het Ordeet betreffende de private Arbeidsbemiddeling, artikli 8 lõige 3.

Vallooni piirkond: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (3. aprilli 2009. aasta dekreet tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 7; ja Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Vallooni piirkonna valitsuse 10. detsembri 2009. aasta otsus, millega rakendatakse 3. aprilli 2009. aasta dekreet töövahendusbüroode registreerimise kohta), artikkel 4.

Saksakeelne kogukond: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, artikkel 6.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

DE: selleks et saada luba tegutsemiseks ajutist tööjõudu rentiva asutusena, on nõutav EMP riigi kodakondsus või kaubanduslik kohalolek Euroopa Liidus (vastavalt renditöö seaduse (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõigetele 3 ja 5). Föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib välja anda määruse, mis käsitleb väljastpoolt EMPd pärit töötajate töölesuunamist ja värbamist konkreetsetel kutsealadel, nt tervishoiu ja hooldusega seotud kutsealadel. Loa andmisest või selle pikendamisest keeldutakse, kui ettevõtted, nende osad või abiettevõtted, mis ei asu EMPs, on ette nähtud ajutise töö tegemiseks (renditöö seaduse (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõige 2).

ES: enne tegevuse algust peavad tööjõu vahendamise agentuurid esitama ametliku kinnituse, millega tõendatakse kehtivates õigusaktides sätestatud nõuetele vastavust (CPC 87201, 87202).

Meetmed:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; sotsiaalkindlustusseadustik, kolmas osa) – tööhõive edendamine;

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; välismaalaste töölevõtmise määrus).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

BG: ametlike tõlgete tegemiseks peab välisriigi füüsilistel isikutel olema Bulgaaria Vabariigis pikaajalise, pikendatud või alalise elamise luba.

Meetmed:

BG: dokumentide legaliseerimist, tõendamist ja tõlkimist käsitlev määrus ning

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: ametlike ja kinnitatud tõlgete tegemiseks on vajalik registreerimine vandetõlkide registris, milleks annab heakskiidu vandetõlkide registreerimise nõukogu. Kohaldatakse kodakondsusnõuet.

HR: tegevusloa alusel tegutsev tõlkija peab olema EMP riigi kodanik.

Meetmed:

CY: sertifitseeritud tõlkide registreerimise ja nende teenuste reguleerimise 2019. aasta seadus (45(I)/2019), kehtivas sõnastuses.

HR: määrus alaliste kohtutõlkide kohta (riigi ametlik väljaanne 88/2008), artikkel 2.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: tegevusloa alusel tegutsevatel tõlkijatel peab olema elukoht EMP riigis.

Meetmed:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (tegevusloa alusel tegutsevate tõlkijate seadus) (1231/2007), § 2 (1)).

- j) Muud äriteenused (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 87901, 87902, 88493, 893 osa, 85990 osa, 87909, ISIC 37)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SE: Pandimajade puhul on nõutav asutamine (CPC 87909 osa).

Meetmed:

SE: pandimajade seadus (1995:1000).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PT: inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 87901, 87902).

Meetmed:

PT: seadus nr 49/2004.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: oksjoniteenusele kehtib litsents. Tegevusloa saamiseks (vabatahtliku avaliku enampakkumise teenuste osutamiseks) peab äriühing olema asutatud Tšehhi Vabariigis ja füüsilisel isikul peab olema elamisluba, lisaks peab äriühing või füüsiline isik olema registreeritud Tšehhi Vabariigi äriregistris (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa).

Meetmed:

CZ: seadus nr 455/1991 Coll.;

tegevuslubade seadus ja

seadus nr 26/2000 Coll. avalike enampakkumiste kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: ainult heakskiidetud pakendiettevõtjal on lubatud osutada pakendite tagasivõtmise ja taaskasutamisega seotud teenuseid ning ta peab olema asutatud juriidilise isikuna (CPC 88493, ISIC 37).

Meetmed:

CZ: seadus 477/2001 Coll. (pakendiseadus), § 16.

Reservatsioon nr 7 – ehitusteenused

Sektor – allsektor:	Ehitustööd ja nendega seotud inseneriteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 51
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

CY: kodakondsuse nõue.

Meede:

CY: 2001. aasta ehitus- ja tehniliste tööde töövõtjate registreerimise ja kontrollimise seadus (29(I)/2001), artiklid 15 ja 52.

Reservatsioon nr 8 – turustusteenused

Sektor – allsektor:	Turustusteenused – üldine, tubaka turustamine
Tegevusala liigitus:	CPC 3546, 621 osa, 6222, 631, 632 osa
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Kohalik kohalolek
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)
Kirjeldus:	

- a) Turustusteenused (CPC 3546, 631, 632, v.a 63211, 63297, 62276, 621 osa)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: ravimiesindajate osutatavate turustusteenuste puhul kehtib kodakondsuse nõue (CPC 62117).

Meetmed:

CY: seadus nr 74(I) 2020, kehtivas sõnastuses.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

LT: pürotehnika turustamiseks on vaja tegevusluba. Tegevusloa võivad saada ainult Euroopa Liidu juriidilised isikud (CPC 3546).

Meetmed:

LT: 23. märtsi 2004. aasta seadus nr IX-2074 tsiviilotstarbelise pürotehnika ringluse järelevalve kohta .

b) Tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

ES: Asutamise suhtes kohaldatakse liikmesriigi kodakondsuse nõuet. Tubakamüüjana võivad tegutseda ainult füüsilised isikud. Ükski tubakamüüja ei saa üle ühe tegevusloa (CPC 63108).

FR: Tubakamüüjate (buraliste) suhtes kehtib kodakondsuse nõue (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Meetmed:

ES: 27. septembri 2014. aasta seadus nr 14/2013.

FR: Code général des impôts.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

AT: Lubade andmisel eelistatakse EMP riikide kodanikke (CPC 63108).

Meetmed:

AT: 1996. aasta tubakamonopoli seadus, § 5 ja § 27.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

IT: tubaka turustamiseks ja müügiks on vaja luba. Luba antakse avaliku menetluse kaudu. Tegevuslubade väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja olemasolevate müügikohtade paiknemise tihedus (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Meetmed:

IT: seadusandlik dekreet nr 184/2003;

seadus nr 165/1962;

seadus nr 3/2003;

seadus nr 1293/1957;

seadus nr 907/1942 ja

Vabariigi Presidendi dekreet 1074/1958.

Reservatsioon nr 9 – haridusteenused

Sektor – allsektor: Haridusteenused (erasektori rahastatavad)

Tegevusala liigitus: CPC 921, 922, 923, 924

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolek

Peatükk: investeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

CY: erakoolide omanikel ja enamusaktsionäridel peab olema liikmesriigi kodakondsus. Tšiili kodanikud võivad saada kindlaksmääratud vormis ja tingimustel loa (haridus)ministrilt.

Meetmed:

CY: 2019. aasta erakoolide seadus (nr 147(I)/2019), kehtivas sõnastuses; 1996. aasta kolmanda taseme hariduse asutuste seadus (nr 67(I)/1996), kehtivas sõnastuses; ning 2005. aasta eraülikoolide (asutamise, pidamise ja kontrolli) seadus (nr 109(I)/2005), kehtivas sõnastuses;

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: erasektori rahastatavaid põhi- ja keskhariidusteenuseid võivad osutada üksnes vastava loa saanud Bulgaaria ettevõtjad (nõutav on kaubanduslik kohalolek). Välisosalusel Bulgaaria lasteaedu ja koole võib rajada või ümber kujundada Bulgaaria ja välisriikide füüsiliste või juriidiliste isikute Bulgaarias nõuetekohaselt registreeritud ühenduste, korporatsioonide või ettevõtete taotlusel ministrite nõukogu otsusega, mis põhineb haridus- ja teadusministri ettepanekul. Välismaistele omanikele kuuluva lasteaedu ja koole võib asutada või ümber kujundada välismaiste juriidiliste isikute taotlusel kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonidega ning järgides eespool esitatud tingimusi. Välisriikide kõrgkoolid ei saa asutada Bulgaaria territooriumil filiaale. Välisriikide kõrgkoolid võivad avada Bulgaarias teaduskondi, osakondi, instituute ja kolledžeid üksnes Bulgaaria kõrgkoolide struktuuri raames ja nendega koostöös (CPC 921, 922).

Meetmed:

BG: koolieelse hariduse ja koolihariduse seadus; ning

kõrgharidusseadus, lisasätete § 4.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

SI: erasektori rahastatavaid algkooli võivad rajada üksnes Sloveenia isikud. Teenuseosutaja peab registreerima oma asukoha või asutama filiaali Sloveenias (CPC 921).

Meetmed:

SI: hariduse korraldamise ja rahastamise seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne, nr 12/1996), kehtivas sõnastuses, artikkel 40.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ ja SK: erasektori rahastatava kõrgkoolina tegutsemiseks riigi heakskiidu taotlemise korral on nõutav tegevuskoht liikmesriigis. Seda reservatsiooni ei kohaldata keskhariduse baasil antava tehnilise ja kutsehariduse teenuste suhtes (CPC 92310).

Meetmed:

CZ: seadus nr 111/1998, Coll. (kõrgharidusseadus), § 39; ning

seadus nr 561/2004 Coll. (koolieelse, põhi-, kesk-, kolmanda taseme, kutse- ja muu hariduse kohta (haridusseadus)).

SK: 21. veebruari 2002. aasta seadus nr 131 ülikoolide kohta.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

EL: erasektori rahastatavate põhi- ja keskkoolide omanikud, enamik juhtkonna liikmetest ja õpetajad peavad olema liikmesriikide kodanikud (CPC 921, CPC 922). Ülikooliharidust võivad pakkuda üksnes asutused, mis on täielikult autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Seadusega nr 3696/2008 on Euroopa Liidu füüsilistel või juriidilistel isikutel siiski lubatud rajada eraõiguslikke kõrgkooli, mis annavad välja tunnistusi, mida ei peeta samaväärseks akadeemiliste kraadidega (CPC 923).

Meetmed:

EL: seadused 682/1977, 284/1968, 2545/1940, presidendi dekreet 211/1994, mida on muudetud presidendi dekreediga 394/1997, Kreeka põhiseaduse artikli 16 lõige 5 ja seadus 3549/2007.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FR: õpetamiseks erasektori rahastatavas haridusasutuses on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 921, CPC 922, CPC 923). Tšiili kodanikud võivad siiski saada asjaomastelt pädevatelt asutustelt loa õpetamiseks alg-, kesk- ja kõrgharidusasutustes. Samuti võivad Tšiili kodanikud saada asjaomastelt pädevatelt asutustelt loa alg-, kesk- või kõrgharidusasutuste asutamiseks ja pidamiseks või juhtimiseks. Sellise loa andmisel kohaldatakse kaalutlusõigust.

Meetmed:

FR: Code de l'éducation.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

MT: teenuseosutajad, kes soovivad osutada erasektori rahastatavaid kõrgharidus- või täiskasvanuharidusteenuseid, peavad saama haridus- ja tööhõiveministeeriumilt tegevusloa. Tegevusloa andmise otsuse tegemisel võidakse kohaldada kaalutlusõigust (CPC 923, CPC 924).

Meetmed:

MT: 2012. aasta õiguslik teade nr 296.

Reservatsioon nr 10 – keskkonnateenused

Sektor – allsektor: keskkonnateenused – kasutatud patareide ja akude, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemine ja ringlussevõtt; välisõhu ja kliima kaitse, heitgaaside puhastusteenused

Tegevusala liigitus: CPC 9402, 9404

Reservatsiooni liik: Kohalik kohalolek

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

SE: heitgaaside kontrollimise teenuste osutamiseks saab akrediteerida üksnes Rootsis asutatud või Rootsis peamist tegevuskohta omava ettevõtja (CPC 9404).

SK: kasutatud patareide ja akude, vanaõli, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemiseks ja ringlussevõtuks on nõutav asutamine juriidilise isikuna EMPs (elukohanõue) (CPC 9402 osa).

Meetmed:

SE: sõidukite seadus (2002:574).

SK: seadus nr 79/2015 jäätmete kohta.

Reservatsioon nr 11 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor – allsektor: Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala liigitus: CPC 931, 933

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Peatükk: investeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FR: haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste teenuste (muud kui haiglateenused) ja sotsiaalteenuste puhul on juhtimisülesannete täitmiseks vajalik tegevusluba. Loa andmisel võetakse arvesse kohalike juhtide kättesaadavust.

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

Reservatsioon nr 12 – turismi- ja reisieenused

Sektor – allsektor: Turismi- ja reisieenused – hotellid, restoranid ja toitlustus; reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisisaatjate) teenused; giiditeenused

Tegevusala liigitus: CPC 641, 642, 643, 7471, 7472

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolek

Peatükk: investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: Reiskorraldus- või reisibürooteenuseid võib osutada EMPs asutatud isik, kui ta esitab Bulgaaria territooriumil asutamisel koopia dokumendist, mis tõendab tema õigust sellel kutsealal töötada, ja krediidasutuse või kindlustusandja väljastatud tõendi või muu dokumendi kindlustuse kohta, mis katab kõnealuse isiku vastutuse ametiülesannete süülisest täitmata jätmisest tuleneva võimaliku kahju korral. Välisriigi kodanikest juhatajate arv ei tohi ületada Bulgaaria kodanikest juhatajate arvu, kui riiklik (riigi või kohaliku omavalitsuse) osalus Bulgaaria äriühingu aktsia- või osakapitalis ületab 50 %. Giidide suhtes kohaldatakse EMP kodakondsuse nõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Meetmed:

BG: turismiseadus, artiklid 61, 113, 146.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: Luba turismi- ja reisiettevõtte või -agentuuri asutamiseks ja käitamiseks antakse ning olemasoleva ettevõtte või agentuuri tegevusloa pikendamist võimaldatakse üksnes Euroopa Liidu füüsilistele või juriidilistele isikutele. Välisriigi elaniku ettevõtte – välja arvatud mõnes teises liikmesriigis asutatud ettevõtte – võib osutada organiseeritult või alaliselt eespool nimetatud seaduse artiklis 3 nimetatud teenuseid üksnes juhul, kui ettevõtet esindab Küprose elanikule kuuluv ettevõtte. Giiditeenuste ning reisibüroode ja reisikorraldajate teenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 7471, 7472).

Meetmed:

CY: 1995. aasta turismi- ja reisibüroode ning giidide seadus (nr 41(I)/1995, kehtivas sõnastuses).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: kolmandate riikide kodanikud peavad omandama diplomi Kreeka turismiministeeriumi giidikoolist, et neil oleks õigus asjaomasel kutsealal töötada. Erandina eespool toodust võidakse kolmandate riikide kodanikele anda õigus töötada teatavatel selgelt määratletud tingimustel ajutiselt (kuni ühe aasta jooksul) asjaomasel kutsealal, kui konkreetset keelt rääkiva giidi puudumine on kinnitust leidnud.

Meetmed:

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (ametlik väljaanne 2157/B), seaduse nr 4403/2016 artikkel 50, seaduse nr 4582/2018 artikkel 47 (ametlik väljaanne 208/A).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

ES (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): giiditeenuste pakkumise suhtes kohaldatakse liikmesriigi kodakondsuse nõuet (CPC 7472).

HR: kodumajapidamistes ja taludes majutus- ja toitlustusteenuste osutamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Meetmed:

ES: Andaluusia: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantaabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Kataloonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artikkel 88;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares; Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artikkel 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra.

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; ja

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: majutus- ja toitlustussektori seadus (riigi ametlik väljaanne 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 ja 50/12); ning turismiteenuste osutamise seadus (riigi ametlik väljaanne 68/07 ja 88/10).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

HU: reisibüroo ja reisikorraldaja teenuste ning giiditeenuste piiriüleseks osutamiseks on nõutav Ungari kauplemislubade ameti väljastatud tegevusluba. Tegevusluba väljastatakse üksnes EMP riikide kodanikele ja juriidilistele isikutele, kelle tegevuskoht on mõnes EMP riigis (CPC 7471, 7472).

IT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): väljastpoolt Euroopa Liitu pärit giidid peavad kutselise giidina tegutsemiseks saada piirkonnalt eriloa. Liikmesriikidest pärit giididelt sellist luba ei nõuta. Luba antakse piisava pädevuse ja teadmistega giididele (CPC 7472).

Meetmed:

HU: 2005. aasta seadus nr CLXIV kaubanduse kohta, valitsuse dekreet nr 213/1996 (XII.23.) reisikorralduse ja reisibüroode tegevuse kohta.

IT: seadus nr 135/2001, artiklid 7.5 ja 6; ja seadus nr 40/2007 (DL 7/2007).

Reservatsioon nr 13 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor – allsektor: Meelelahutusteenused; muud sporditeenused

Tegevusala liigitus: CPC 962, 96419 osa

Reservatsiooni liik: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Uudiste- ja meediaagentuurid (CPC 962)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

CY: meediaagentuuride või allagentuuride asutamine ja käitamine Küprosel on lubatud üksnes Küprose või ELi kodanikele või juriidilistele isikutele, mida juhivad Küprose või ELi kodanikud.

Meetmed:

CY: ajakirjandusseadus (N.145/89), kehtivas sõnastuses.

b) Muud sporditeenused (CPC 96419)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): suusakoolide pidamine ja mäeinstruktoriteenuste pakkumine on reguleeritud liidumaade (Bundesländer) seadustega. Kõnealuste teenuste osutamiseks võib olla nõutav EMP riigi kodakondsus. Ettevõtjatelt võidakse nõuda, et nad määraksid EMP riigi kodanikust tegevdirektori.

Meetmed:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr 54/02 ja

Viin: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr 37/02.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: tantsukooli asutamise ja treenerite suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: seadus 65(I)/1997, kehtivas sõnastuses; ning

seadus 17(I)/1995, kehtivas sõnastuses

Reservatsioon nr 14 – transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor – allsektor:	Transporditeenused – kalapüük ja veetransport, muu äritegevus, millega tegeletakse laevalt; veetransport ja veetranspordi abiteenused; raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused; maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused; lennutranspordi abiteenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Meretransport ja meretranspordi abiteenused. Muu äritegevus, millega tegeletakse laevalt (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, 742 osa, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BG: vedusid ja laevade tegevust, mis on seotud vesiehituse ja veealuste tehniliste töödega, maavarade ja muude anorgaaniliste ressursside geoloogilise luure ja kaevandamisega, lootsimisega, punkerdamisega ning jäätmete, vee ja õli segude jms vastuvõtmisega Bulgaaria sisevetes ja territoriaalmerel, võivad teostada üksnes Bulgaaria või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvad laevad.

Tugiteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsuse nõuet. Laeva kapten ja peamehhaanik peavad olema liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud. (ISIC Rev. 3.1 0501, 0 502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Meetmed:

BG: kaubalaevanduse seadustik; Bulgaaria Vabariigi merealade, siseveeteede ja sadamate seadus; määrus, mis käsitleb tingimusi ja korda Bulgaaria veoettevõtjate väljavalimiseks rahvusvaheliste lepingute kohaseks reisijate- ja kaubaveoks; ning määrus nr 3 mehitamata laevade teenindamise kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: lootsiteenuse osutajad võivad Taanis lootsiteenust osutada üksnes siis, kui nad elavad EMPs ning on registreeritud ja tunnustatud Taani ametiasutuse poolt kooskõlas Taani lootsiteenuste seadusega (CPC 74520).

Meetmed:

DK: Taani lootsiteenuste seadus, § 18.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): laeva, mis ei kuulu liikmesriigi kodanikule, võib kasutada muuks tegevuseks kui transpordi- ja abiteenuste osutamiseks Saksamaa föderaalvetes üksnes eriloa alusel. Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit laevadele võib teha erandeid üksnes juhul, kui ükski Euroopa Liidu laev ei ole kättesaadav või kui liidu laevad on kättesaadavad väga ebasoodsatel tingimustel, või vastastikkuse põhimõtte alusel. Tšiili lipu all sõitvatele laevadele võib teha erandeid vastastikkuse põhimõtte alusel (KüSchVO § 2 lõige 3). Kõik lootsiteenuseid käsitlevate õigusnormide kohaldamisalasse kuuluvad tegevusalad on reguleeritud ja akrediteerimist võimaldatakse üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele. Lootsiteenuste vahendeid võivad pakkuda ja käitada ainult riigiasutused või nende määratud äriühingud.

Käitajaga või ilma käitajata merelaevade rentimise või liisimise korral ning ilma käitajata merel mittesõitvate laevade rentimise või liisimise korral võidakse piirata lepingute sõlmimist välisriigi lipu all sõitvate laevade sooritatavaks kaubaveoks või selliste laevade prahtimist, sõltuvalt Saksamaa või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvate laevade kättesaadavusest.

Majanduspiirkonnas võidakse piirata residentide ja mitteresidentide vahelisi tehinguid (veetransport, veetranspordi tugiteenused, laevade rentimine, ilma operaatorita laevade liisimine (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), mis hõlmavad:

- i) majanduspiirkonnas registreerimata siseveetranspordilaevade rentimist;
- ii) kaubavedu selliste siseveetranspordilaevadega või
- iii) selliste siseveetranspordilaevade pukseerimisteenuseid.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; lipuõiguse seadus);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt
(Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz –
SeeAufgG); ja

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-
Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese
teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

FI: veetranspordi tugiteenuseid võivad Soome territoriaalvetes pakkuda üksnes Soome,
Euroopa Liidu või Norra lipu all sõitvad laevastikud (CPC 745).

Meetmed:

FI: Merilaki (mereseadus) (674/1994) ja

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus)
(122/1919), § 4.

b) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused (CPC 711, 743)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: raudteetransporditeenuseid ja raudteetranspordi tugiteenuseid võivad Bulgaarias osutada üksnes liikmesriikide kodanikud. Tegevusloa reisijate või kauba vedamiseks raudteel väljastab registreeritud raudteeveo-ettevõtjatele transpordiminister (CPC 711, 743).

Meetmed:

BG: raudteetranspordiseadus, artiklid 37, 48.

c) Maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

AT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): reisijate- ja kaubaveoks võib ainuõigused või tegevusloa anda üksnes EMP osalisriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Austrias. Lube antakse mittediskrimineerivatel tingimustel ja vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 712).

Meetmed:

AT: Güterbeförderungsgesetz (kaubaveoseadus), BGBl. Nr 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (juhuvedude seadus), BGBl. Nr 112/1996; § 6; ning

Kraftfahrliniengesetz (regulaarvedude seadus), BGBl. I Nr 203/1999, kehtivas sõnastuses, §§ 7 ja 8.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: kaupade autoveo teenuseid osutavate ettevõtjate puhul: kaupade autoveo-ettevõtjana tegutsemiseks on nõutav Kreeka tegevusluba. Lube antakse mittediskrimineerivatel tingimustel ja vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 7123).

Meetmed:

EL: kaupade autoveo teenuseid osutavatele ettevõtjatele tegevuslubade andmine: Kreeka seadus 3887/2010 (Kreeka Valitsuse Teataja A' 174), mida on muudetud seaduse 4038/2012 artikliga 5 (Kreeka Valitsuse Teataja A' 14).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: nõutav on asutamine Tšehhi Vabariigis.

Meetmed:

CZ: seadus nr 111/1994 Coll. maanteetranspordi kohta.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

SE: maanteeveo-ettevõtja kutsealal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba. Taksoveoloa saamise ühe kriteeriumina peab äriühing olema määranud ametisse füüsilise isiku, kes töötab veokorraldajana (*de facto* elukoha nõue – vt asutamist käsitlev Rootsi reservatsioon).

Muu maanteeveo-ettevõtja tegevusloa saamise kriteeriumide kohaselt peab äriühing olema asutatud Euroopa Liidus, tal peab olema Rootsis asuv tegevuskoht ja ta peab olema määranud veokorraldajaks füüsilise isiku, kelle elukoht on Euroopa Liidus.

Meetmed:

SE: Yrkestrafiklag (kaubandusliku liikluse seadus) (2012:210);

Yrkestrafikförordning (valitsuse määrus kaubandusliku liikluse kohta) (2012:237);

Taxitrafiklag (taksoliikluseseadus) (2012:211) ja

Taxitrafikförordning (valitsuse määrus taksoliikluse kohta) (2012:238).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SK: taksoteenuste kontsessiooni ja loa taksode lähetamiseks võib anda isikule, kelle elukoht või asukoht on Slovaki Vabariigi territooriumil või mõnes teises EMP liikmesriigis.

Meetmed:

SK: seadus nr 56/2012 Coll. (maanteetranspordi kohta).

d) Lennutranspordi abiteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: lendude maapealse teeninduse puhul võidakse nõuda, et teenuseosutaja tegevuskoht asuks Euroopa Liidu territooriumil. Nõutav on vastastikkus.

Meetmed:

Euroopa Liit: Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/67/EÜ¹.

BE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): maapealse teeninduse puhul on nõutav vastastikkuse tingimuse kohaldamine.

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (artikkel 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikkel 14) ja

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (artikkel 14).

¹ Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36).

e) Kõikide transpordiliikide tugiteenused (CPC 748 osa)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): tollivormistusteenuseid võivad osutada üksnes Euroopa Liidu elanikud või Euroopa Liidus asutatud juriidilised isikud.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013.¹

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- f) kombineeritud transporditeenuste osutamine.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): välja arvatud FI: liikmesriikide vaheliste kombineeritud vedude korral võivad veo alg- või lõppetapi maanteevedu – mis moodustab kombineeritud veo lahutamatu osa ja võib, kuid ei pruugi hõlmata piiri ületamist – teostada üksnes liikmesriigis asutatud veoettevõtjad, kes vastavad tegevusalale lubamise ja liikmesriikide vahelise kaupade veo turule pääsemise tingimustele. Kohaldatakse konkreetset kasutatavat transpordiliiki mõjutavaid piiranguid.

Võidakse võtta vajalikke meetmeid, et tagada maantesõidukite suhtes kohaldatavate, kombineeritud vedudest tulenevate mootorsõidukimaksude vähendamine või hüvitamine.

Meetmed:

Euroopa Liit: Nõukogu direktiiv 1992/106/EMÜ¹.

¹ Nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel (ELT L 368, 17.12.1992, lk 38).

Reservatsioon nr 15 – kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus

Sektor – allsektor:	Maavarade kaevandamine – energeetilised materjalid; maavarade kaevandamine – metallimaagid ja muu kaevandamine; energeetikaga seotud tegevus – elektri, gaasi, auru ja kuuma vee tootmine, ülekandmine ja jaotamine omal vastutusel; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; ning energiajaotusega seotud teenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 osa, 8675, 883, 887
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Maavarade kaevandamine (ISIC 3.1 10, 11, 12: CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

BG: Maapõuevarade geoloogiliseks luureks või uurimiseks Bulgaaria Vabariigi territooriumil, mandrilaval ja Musta mere majandusvööndis on vaja luba; maapõuevarade kaevandamine ja kasutamine toimub maapõuevarade seaduse alusel antud kontsessiooni alusel.

Äriühingutel, mis on registreeritud maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (s.t offshore-piirkondades) või on selliste äriühingutega otseselt või kaudselt seotud, on keelatud osaleda avatud pakkumismenetlustes, mille raames antakse lube või kontsessioone loodusvarade, sh uraani- ja tooriumimaagi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks, ning tegutseda olemasoleva loa või kontsessiooni alusel, kuivõrd selline tegevus on välistatud, nagu ka võimalus registreerida geoloogilised või kaubanduslikud leiud seoses maardla uurimisega.

Uraanimaagi kaevandamine on ministrite nõukogu 20. augusti 1992. aasta dekreediga nr 163 lõpetatud.

Tooriumimaagi uurimise ja kaevandamise suhtes kohaldatakse lubade ja kontsessioonide üldist korda. Otsused tooriumimaagi uurimise või kaevandamise lubamise kohta tehakse mittediskrimineerivalt igal üksikjuhul eraldi.

Vastavalt Bulgaaria Vabariigi Rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsusele (muudetud 14. juunil 2012) on keelatud igasuguse hüdropurustamise tehnoloogia kasutamine, s.t hüdrofrakkimine, nafta ja gaasi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks.

Keelatud on kildagaasi uurimine ja ammutamine (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).

Meetmed:

BG: maapõuevarade seadus;

kontsessiooniseadus;

erastamis- ja erastamisjärgse kontrolli seadus;

tuumaenergia ohutu kasutamise seadus; Bulgaaria Vabariigi Rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsus; seadus, mis käsitleb majandus- ja finantssuhteid maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides registreeritud äriühingutega, selliseid äriühinguid kontrollivate isikutega ja nende tegelike tulusaajatega, ning maavarade seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

CY: ministrite nõukogu võib keelata süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise üksuse poolt, mis on Tšiili või tema kodanike tegeliku kontrolli all. Pärast loa saamist ei tohi ükski üksus ilma ministrite nõukogu eelneva heakskiiduta minna Tšiili või tema kodaniku otsese või kaudse kontrolli alla. Ministrite nõukogu võib keelduda loa andmisest üksusele, mis on Tšiili või tema kodaniku tegeliku kontrolli all, kui Tšiili ei võimalda seoses süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamisega Küprose Vabariigi või liikmesriikide üksustele samasugust kohtlemist, mida Küprose Vabariik või liikmesriik võimaldab Tšiili üksustele (ISIC Rev. 3.1 1110).

Meetmed:

CY: süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise 2007. aasta seadus (seadus 4(I)/2007), kehtivas sõnastuses.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SK: kaevandamiseks, kaevandamisega seotud tegevuseks ja geoloogiliseks tegevuseks on nõutav asutamine EMPs juriidilise isikuna (mitte filiaalina). Slovaki Vabariigi seadusega nr 44/1988 (loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta) hõlmatud kaevandamis- ja uurimistegevust reguleeritakse mittediskrimineerivalt, sealhulgas avaliku poliitika meetmete kaudu, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna säilimine ja kaitse, näiteks teatavat liiki kaevandamistehnoloogia lubamise või keelamisega. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et sellised meetmed hõlmavad järgmist: keeld kasutada tsüaniidi leostumise tehnoloogiat mineraalide töötlemisel või rafineerimisel, nõue omada hüdropurustamise eriluba nafta ja gaasi geoloogilisel luurel, uurimisel ja kaevandamisel ning nõue saada tuumamaterjalide või radioaktiivsete maavarade puhul kohalikul rahvahääletusel eelnev heakskiit. See ei suurenda kehtiva meetme nõuetele mittevastavaid aspekte, mille suhtes reservatsioon tehakse. (ISIC 10, 1112, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 ja 883).

Meetmed

SK: seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja kaevandamise riikliku reguleerimise kohta; seadus nr 569/2007 geoloogiaalase tegevuse kohta ning seadus nr 44/1988 loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: maavarade uurimiseks ja kasutamiseks peab olema luba, mille annab tuumamaterjali kaevandamise korral valitsus. Teisele isikule kuuluva maa kasutamiseks kaevandamisalana tuleb saada luba ka valitsuselt. Loa võib anda füüsilisele isikule, kelle elukoht on EMP riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud EMP riigis. (ISIC rev 3.1 120, CPC 5115, CPC 883, CPC 8675)

IE: Iirimaal tegutsevate uurimis- ja kaevandamisettevõtjate tegevuskoht peab olema Iirimaal. Mineraalide uurimisel kehtib nõue, et ettevõtjad (nii Iirimaalt kui ka välisriikidest) kasutaksid tööde tegemisel kas Iirimaal elava esindaja või uurimistööde juhataja teenuseid. Kaevandamise puhul on nõutav, et riiklik kaevandusala rendileping või kaevandamisluba kuuluks Iirimaal asutatud äriühingule. Sellise äriühingu omandiõiguse suhtes piiranguid ei kohaldata (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

LT: kõik maapõuevarad (energeetilised maavarad, metallid, tööstus- ja ehitusmaavarad) on Leedu riigi ainuomandis. Maavarade geoloogilise uurimise või kasutamise loa võib anda ELis või EMPs elavale füüsilisele isikule või ELis või EMPs asutatud juriidilisele isikule.

Meetmed

FI: Kaivoslaki (kaevandamisseadus) (621/2011) ja

Ydinenergialaki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

IE: 1940.–2017. aasta maavarade arendamise seadused ning planeerimisseadused ja keskkonnamäärused.

LT: Leedu Vabariigi põhiseadus, 1992. Viimati muudetud 21. märtsil 2019, nr XIII-2004. Maapõuevarade seadus nr I-1034, 1995; uus redaktsioon 10. aprillist 2001 nr IX-243, viimati muudetud 14. aprillil 2016, nr XII-2308.

Seoses investeeringutega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: maavarade uurimiseks ja kaevandamiseks, sealhulgas reguleeritud kaevandamisteenuste jaoks peab olema asukoht EMP riigis, Šveitsi Konföderatsioonis või OECD liikmesriigis või nende kodakondsus (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Meetmed

SI: 2014. aasta kaevandamisseadus.

- b) Elektri, gaasi, auru ja kuuma vee tootmine, ülekandmine ja jaotamine omal vastutusel; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; energijaotusega seotud teenused (ISIC Rev. 3.1 40, 401, CPC 63297, 713, part of 742, 74220, 887)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

AT: gaasi transportimiseks antakse luba ainult EMP riikide kodanikele, kelle elukoht on EMPs. Ettevõtjate ja täisühingute tegevuskoht peab olema EMP riigis. Võrgu käitaja peab määrama tegevdirektori ja võrgu käitamise tehnilise kontrolli eest vastutava tehnikadirektori, kes peavad olema EMP riigi kodanikud. Tasakaaluhaldur (turuosaline või tema valitud esindaja, kes vastutab tasakaalustamatuse eest) tegevuseks antakse luba üksnes Austria kodanikele või mõne teise liikmesriigi või EMP kodanikele.

Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja elukoha nõudest erandi, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides.

Muu kauba kui gaas ja vesi transportimisel kohaldatakse järgmist:

- i) füüsiliste isikute puhul antakse tegevusluba ainult EMP riigi kodanikele, kelle elukoht on Austrias; ning

- ii) ettevõtjate ja täisühingute tegevuskoht peab olema Austrias. Kohaldatakse majandusvajaduste või huvide testi. Piiriülesed torujuhtmed ei tohi kahjustada Austria julgeolekuhuve ega tema staatust neutraalse riigina. Ettevõtjad ja partnerlused peavad määrama tegevdirektori, kes on EMP riigi kodanik. Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja asukoha nõudest erandi, kui torujuhtme käitamine leitakse olevat riigi majandushuvides (CPC 713).

Meetmed:

AT: Rohrleitungsgesetz (torutranspordiseadus), BGBl. Nr 411/1975, kehtivas sõnastuses, §§ 5, 15;

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (gaasiseadus), BGBl. I nr 107/2011 (kehtivas sõnastuses), §§ 43, 44, 90 ja 93.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine (kohaldatakse ainult piirkondlikul valitsemistasandil), kohalik kohalolek:

AT: elektrienergia ülekandmiseks ja jaotamiseks antakse tegevusluba ainult EMPs alaliselt elavatele EMP riikide kodanikele. Kui käitaja määrab tegevdirektori või rentniku, loobutakse elukohanõudest.

Juriidiliste isikute (ettevõtjate) ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Nad peavad määrama tegevdirektori või rentniku, kes on EMP riigi kodanikud ja kelle elukoht on EMP riigis.

Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja elukoha nõudest erandi, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. Nr 59/2006, kehtivas sõnastuses;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr 7800/2005, kehtivas sõnastuses;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006), LGBL. Nr 1/2006, kehtivas sõnastuses;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr 75/1999, kehtivas sõnastuses;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBL. Nr 134/2011, kehtivas sõnastuses;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBL. Nr 59/2003, kehtivas sõnastuses;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBL. Nr 46/2005, kehtivas sõnastuses;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBL. Nr 70/2005, kehtivas sõnastuses;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBI. Nr 24/2006, kehtivas sõnastuses.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, sellega kauplemiseks ja elektriturukorraldaja muuks tegevuseks ning samuti gaasi tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, hoiustamiseks ja sellega kauplemiseks ning soojusenergia tootmiseks ja jaotamiseks tuleb saada tegevusluba. Tegevusloa võib anda üksnes füüsilisele isikule, kellel on elamisluba, või Euroopa Liidus asutatud juriidilisele isikule. (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

LT: elektrienergia ülekandmiseks, jaotamiseks, üldsusele tarnimiseks ja elektrienergiaga kauplemise korraldamiseks võib anda loa üksnes Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute või teiste liikmesriikide muude organisatsioonide filiaalidele, mis on asutatud Leedu Vabariigis. Elektrienergia tootmiseks, elektritootmisvõimsuse arendamiseks ja otseliini ehitamiseks võib anda loa Leedu Vabariigis elavatele üksikisikutele või Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või teiste liikmesriikide juriidiliste isikute või muude organisatsioonide filiaalidele, mis on asutatud Leedu Vabariigis. Seda reservatsiooni ei kohaldata konsultatsiooniteenuste suhtes, mis on seotud elektri ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

Kütuste puhul on nõutav asutamine. Loa kütuse ülekandmiseks, jaotamiseks ja hoiustamiseks või maagaasi veeldamiseks võib anda üksnes Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute filiaalidele või teiste liikmesriikide muudele organisatsioonidele (tütarettevõtjatele), mis on asutatud Leedus.

Seda reservatsiooni ei kohaldata konsultatsiooniteenuste suhtes, mis on seotud kütuste ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (CPC 713, CPC 887).

PL: energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:

- i) kütuse või energia tootmine, välja arvatud: tahke- või gaaskütuse tootmine; elektrienergia tootmine, kasutades elektrienergiaallikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 50 MW; soojus- ja elektrienergia koostootmine, kasutades allikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 5 MW; ning soojusenergia tootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW;
- ii) gaaskütuste hoiustamine hoiustamisrajatistes, maagaasi veeldamine ja veeldatud maagaasi taasgaasistamine veeldatud maagaasi rajatistes ning vedelkütuste hoiustamine, välja arvatud: veeldatud gaasi kohalik hoiustamine rajatistes võimsusega alla 1 MJ/s ja vedelkütuste hoiustamine jaemüügis;

- iii) kütuste või energia ülekandmine või jaotamine, välja arvatud: gaaskütuste jaotamine võrgus võimsusega alla 1 MJ/s ja soojusenergia ülekandmine või jaotamine, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW;
- iv) kütuste või energiaga kauplemine, välja arvatud: kauplemine tahkekütustega; kauplemine elektrienergiaga, kasutades kliendile kuuluvaid seadmeid pingega alla 1 kV; kauplemine gaaskütustega, kui aastakäive ei ületa 100 000 eurot; kauplemine veeldatud gaasiga, kui aastakäive ei ületa 10 000 eurot; kauplemine gaaskütustega ja elektrienergiaga kaubabörsidel maaklerfirmade poolt, kes teevad kaubabörsidel tehinguid vastavalt 26. oktoobri 2000. aasta seadusele kaubabörside kohta, ning kauplemine soojusenergiaga, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW.
Käibepiiranguid ei kohaldata gaaskütuste või veeldatud gaasi hulgimüügi ega balloonigaasi jaemüügi korral.

Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Meetmed:

CZ: seadus nr 458/2000 Coll. ettevõtlustingimuste ja avaliku halduse kohta energiasektoris (energiaseadus).

LT: Leedu Vabariigi 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1973 maagaasi kohta, uus redaktsioon 1. augustist 2011, nr XI-1564; viimati muudetud 25. juunil 2020, nr XIII-3140; Leedu Vabariigi 20. juuli 2000. aasta seadus nr VIII-1881 elektrienergia kohta, uus redaktsioon 7. veebruarist 2012, viimati muudetud 20. oktoobril 2020, nr XIII-3336; Leedu Vabariigi 20. aprilli 2017. aasta seadus nr XIII-306 kolmandate riikide ohtlikest tuumaelektrijaamadest tulenevate ohtude eest kaitsmiseks vajalike meetmete kohta (viimati muudetud 19. detsembril 2019, nr XIII-2705); Leedu Vabariigi 12. mai 2011. aasta seadus nr XI-1375 taastuvate energiaallikate kohta.

PL: 10. aprilli 1997. aasta energiaseadus, artiklid 32 ja 33.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: elektrienergia ja maagaasi tootmiseks, lõpptarbijatele tarnimiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks ning nendega kauplemiseks on nõutav asutamine Euroopa Liidus (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Meetmed:

SI: Energetski zakon (energiaseadus), 2014 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014); ja 2014. aasta kaevandamisseadus.

Reservatsioon nr 16 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Sektor – allsektor:	Põllumajandus, jahindus, metsamajandus; looma- ja põhjapõdrakasvatus, kalapüük ja vesiviljelus; kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Reservatsiooni liik:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Toimimismõuded Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	investeeringute liberaliseerimine; Piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

IE: välisriikide residentidelt nõutakse jahutootmise alustamiseks luba (ISIC Rev. 3.1 1531).

Meetmed:

IE: põllumajandussaaduste (teravilja) seadus, 1933.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FI: põhjapõtru võivad omada ja kasvatada üksnes põhjapõdrakasvatuspriirkonnas elavad EMP riikide kodanikud. Võidakse anda ainuõigusi.

FR: selleks, et saada põllumajandusühistu liikmeks või tegutseda selle juhatajana, on nõutav eelnev luba (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

SE: põhjapõdrakasvatusega võivad tegeleda ainult saamid.

Meetmed:

FI: Poronhoitolaki (põhjapõdrakasvatuse seadus) 848/1990, 1. peatükk, § 4, Soome ühinemislepingu protokoll nr 3.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: põhjapõdrakasvatuse seadus (1971:437), 1. jagu.

b) Kalapüük ja vesiviljelus (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

FR: Prantsusmaa lipu all sõitvale Prantsuse laevale võib väljastada püügiloa või sellisel laeval võidakse lubada püüda kala riiklike kvootide alusel üksnes juhul, kui on tõendatud tegelik majanduslik seos Prantsusmaa territooriumiga ning kui laeva juhitakse ja kontrollitakse Prantsusmaa territooriumil asuvast alalisest tegevuskohast (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Meetmed:

FR: Code rural et de la pêche maritime.

- c) Tootmine – kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

LV: massimeediaväljaannete loomise ja avaldamise õigus on ainult Lätis asutatud juriidilistel isikutel ja Läti füüsilistel isikutel. Filiaalid ei ole lubatud (CPC 88442).

Meetmed:

LV: ajakirjanduse ja muude massiteabevahendite seadus, § 8.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek, enamsoodustusrežiim:

DE: igas avalikult levitatavas või trükitavas ajalehes, ajakirjas või perioodikaväljaandes peab olema selgelt nimetatud vastutav toimetaja (asjaomase füüsilise isiku täielik nimi ja aadress). Võidakse nõuda, et vastutav toimetaja oleks Saksamaa, Euroopa Liidu või EMP riigi alaline elanik. Erandeid võib lubada teha piirkondliku valitsemistasandi pädev asutus (ISIC Rev. 3.1 22).

Meetmed:

DE:

Piirkondlik tasand:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH);

Thüringer Pressegesetz (TPG).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: kui Tšiili lubab Itaalia kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega, lubab Itaalia Tšiili kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega samadel tingimustel. Kui Tšiili lubab Itaalia investoritel omada Tšiili kirjastusettevõttes üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest, lubab Itaalia Tšiili investoritel omada samadel tingimustel üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest Itaalia kirjastusettevõttes (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

IT: seadus nr 416/1981, artikkel 1 (ja hilisemad muudatused).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – kõrgem juhtkond ja juhatus:

PL: ajalehtede ja ajakirjade peatoimetajatel peab olema Poola kodakondsus (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

PL: 26. jaanuari 1984. aasta ajakirjandusseadus (ametlik väljaanne nr 5, punkt 24, koos hilisemate muudatustega).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

SE: füüsilised isikud, kes on Rootsis trükitavate ja avaldatavate perioodikaväljaannete omanikud, peavad elama Rootsis või olema EMP riigi kodanikud. Perioodikaväljaannete omanikud, kes on juriidilised isikud, peavad olema asutatud EMPis. Rootsis trükitavatel ja avaldatavatel perioodikaväljaannetel ning tehnilistel salvestistel peab olema vastutav toimetaja, kelle elukoht on Rootsis (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Meetmed:

SE: ajakirjandusvabaduse seadus (1949:105);

sõnavabaduse põhiseadus (1991:1469) ja

seadus, mis sisaldab ajakirjandusvabaduse seaduse ja sõnavabaduse põhiseaduse valdkonna eeskirju (1991:1559).

TŠIILI LOEND

1. „Kirjeldus“ – reservatsiooniga hõlmatud meetme mittesiduv üldine kirjeldus.
2. Kooskõlas artiklitega 10.11 ja 11.8 ei kohaldata käesoleva lepingu artikleid, mis on täpsustatud reservatsiooni osas „Asjaomased kohustused“, seaduse, määruse või muu meetme nõuetele mittevastavate aspektide suhtes, mis on kindlaks määratud kõnealuse kande osas „Meetmed“.

Sektor: Kõik

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Dekreet-seadus nr 1.939, 10. novembri 1977. aasta ametlik väljaanne, riigivara omandamise, haldamise ja võõrandamise eeskirjad, I jaotis (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)

Seadusjõuga dekreet (D.F.L.) 4, välisministeerium, 10. novembri 1967. aasta ametlik väljaanne, (Decreto con Fuerza de Ley (D.F.L.) 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, noviembre 10, 1967)

Kirjeldus:

Investeeringud

Tšiili võib riigimaa omandiõigust või muid õigusi üle anda üksnes Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele, välja arvatud juhul, kui kehtivad kohaldatava õiguslikud erandid, näiteks dekreet-seaduses nr 1.939 (Decreto Ley 1.939) esitatud erandid. Mõiste „riigimaa“ tähendab riigi omandis olevat maad, mis asub kuni 10 kilomeetri kaugusel piirist ja kuni viie kilomeetri kaugusel rannajoonest mõõdetuna tõusuveejoonest.

Kinnisvara, mis asub aladel, mis on 1967. aasta välisministeeriumi seadusjõudu omava dekreediga 4 (D.F.L. 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, 1967) alusel „piirialaks“ kuulutatud, ei tohi varana ega muus omandiõiguses omandada 1) füüsilised isikud, kellel on mõne naaberriigi kodakondsus; 2) juriidilised isikud, kelle peamine asukoht on naaberriigis; 3) juriidilised isikud, kelle kapitalist vähemalt 40 % kuulub naaberriigi kodakondsusega füüsilistele isikutele; või 4) selliste füüsiliste isikute tegeliku kontrolli all olevad juriidilised isikud. Olenemata eeltoodust ei saa seda piirangut kohaldada, kui erand on antud kõrgema dekreediga (Decreto Supremo), mis põhineb riikliku huvi kaalutlustel.

Sektor: Kõik

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Toimimisnõuded (investeeringud)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Seadusjõuga dekreet (D.F.L.) 1, töö- ja sotsiaalhoolekandeministeerium, 24. jaanuari 1994. aasta ametlik väljaanne, tööseadustik, sissejuhatav jaotis, I jagu, III peatükk (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III)

Kirjeldus:

Investeeringud

Vähemalt 85 % töötajatest, kes töötavad sama tööandja heaks, peavad olema Tšiili füüsilised isikud või välismaalased, kes on Tšiilis elanud üle viie aasta. Seda reeglit kohaldatakse tööandjate suhtes, kellel on töölepingu alusel rohkem kui 25 töötajat (contrato de trabajo¹).

Käesolevat sätet ei kohaldata tehniliste ekspertide suhtes, nagu on kindlaks määranud tööhõiveamet (Dirección del Trabajo).

Töötaja all mõistetakse füüsilist isikut, kes osutab töölepingu alusel intellektuaal- või materiaalseid teenuseid sõltuvus- või alluvussuhte alusel.

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et tööleping (contrato de trabajo) ei ole piiriülese teenuskaubanduse puhul kohustuslik.

Sektor:	Teabevahetus
Allsektor:	
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Toimimisnõuded (investeeringud) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaand
Meetmed:	Seadus 18.838, 30. septembri 1989. aasta ametlik väljaanne, riiklik televisiooninõukogu, I, II ja III jaotis (Ley 18.838, Diario Oficial, septiembre 30, 1989, Consejo Nacional de Televisión, Títulos I, II y III)

Seadus 18.168, 2. oktoobri 1982. aasta ametlik väljaanne, üldine telekommunikatsiooniseadus, I, II ja III jaotis (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II y III)

Seadus 19.733, 4. juuni 2001. aasta ametlik väljaanne, arvamus- ja teabevabaduste ning ajakirjandusvabaduse seadus, I ja III jaotis (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Kirjeldus:

Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Sotsiaalse kommunikatsiooni vahendi, näiteks regulaarselt helisid, tekste või pilte edastava vahendi või riikliku uudisteagentuuri omanikul, kui ta on füüsiline isik, peab olema Tšiilis nõuetekohane elukoht ning kui ta on juriidiline isik, peab tema alaline asukoht olema Tšiilis või tal peab olema Tšiili territooriumil tegutsemiseks loa saanud vahendusfirma.

Ainult Tšiili kodanik võib olla sellise juriidilise isiku peadirektor, administraator või seaduslik esindaja.

Isik, kellel on kontsessioon, et osutada a) avalikke telekommunikatsiooniteenuseid; b) vahendusteenuseid, mida osutatakse telekommunikatsiooniteenustele selleks otstarbeks loodud vahendite ja võrkude kaudu; ning c) heliringhäälinguteenuseid, peab olema juriidiline isik, mis on asutatud Tšiilis ja mille alaline asukoht on Tšiilis.

Ainult Tšiili kodanik võib olla sellise juriidilise isiku peadirektor, juht, administraator või seaduslik esindaja.

Avalik-õiguslike raadioringhäälinguteenuste puhul võivad juhatusse kuuluda välismaalased üksnes juhul, kui nad ei esinda enamust.

Sotsiaalse kommunikatsiooni vahendi puhul peavad juriidiliselt vastutav direktor ja teda asendav isik, olema Tšiili kodanik, kelle asukoht ja elukoht on Tšiilis, välja arvatud juhul, kui sotsiaalse kommunikatsiooni vahendis kasutatakse muud keelt kui hispaania keel.

Avalik-õigusliku raadioringhäälingu kontsessiooni taotlused, mille on esitanud juriidilised isikud, kelles on välismaalastel osalus üle 10 % kapitalist, rahuldatakse üksnes juhul, kui eelnevalt on esitatud tõendid selle kohta, et Tšiili kodanikele antakse nende välismaalaste päritoluriigis samasugused õigused ja kohustused, mis neil välismaalastel on Tšiilis.

Riiklik televisiooninõukogu (Consejo Nacional de Televisión) võib kehtestada üldise nõude, et avalike (avatud) telekanalite kaudu edastatavad saated peavad sisaldama kuni 40 % Tšiili toodangut.

Sektor: Energeetika

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)

Toimimismõuded (investeeringud)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Tšiili Vabariigi poliitiline põhiseadus, III peatükk (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)

Seadus 18.097, 21. jaanuari 1982. aasta ametlik väljaanne, põhiseaduslik kavandamiskontsessioone käsitlev seadus, I, II ja III jaotis (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)

Seadus 18.248, 14. oktoobri 1983. aasta ametlik väljaanne, kavandamisseadustik, I ja II jaotis (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y II)

Seadus 16.319, 23. oktoobri 1965. aasta ametlik väljaanne, Tšiili tuumaenergiakomisjoni loomise kohta, I, II ja III jaotis (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Kirjeldus:

Investeeringud

Vedelate või gaasiliste süsivesinike, riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates merevetes asuvate mis tahes aine varude ning sellistes täielikult või osaliselt riigi julgeoleku seisukohast olulistes piirkondades, millel on kaevandusmõju ja mis on määratletud seaduses, asuvate mis tahes aine varude uurimise, kasutamise ja töötlemise (beneficio) jaoks võib olla vaja halduskontsessioone või erikasutuslepinguid, mille suhtes kehtivad nõuded ja tingimused määratakse iga juhtumi puhul kindlaks kõrgema dekreediga. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „töötlemine“ (beneficio) ei hõlma käesolevas punktis osutatud energiamaterjali ladustamist, transportimist ega rafineerimist.

Tuumaenergiat rahumeelsetel eesmärkidel võib toota ainult Tšiili tuumaenergiakomisjon (Comisión Chilena de Energía Nuclear) või tema loal koos kolmandate isikutega. Kui komisjon annab sellise loa, võib ta kindlaks määrata selle tingimused.

Sektor: Kaevandamine

Allsektor:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (investeeringud)

Toimimismõuded (investeeringud)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Tšiili Vabariigi poliitiline põhiseadus, III peatükk (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)

Seadus 18.097, 21. jaanuari 1982. aasta ametlik väljaanne, põhiseaduslik kavandamiskontsessioone käsitlev seadus, I, II ja III jaotis (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)

Seadus 18.248, 14. oktoobri 1983. aasta ametlik väljaanne, kavandamisseadustik, I ja III jaotis (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y III)

Seadus 16.319, 23. oktoobri 1965. aasta ametlik väljaanne, Tšiili tuumaenergiakomisjoni loomise kohta, I, II ja III jaotis (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Kirjeldus:

Investeeringud

Liitiumi, riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates merevetes asuvate mis tahes aine varude ning sellistes täielikult või osaliselt riigi julgeoleku seisukohast olulistes piirkondades, millel on kaevandusmõju ja mis on määratletud seaduses, asuvate mis tahes aine varude uurimise, kasutamise ja töötlemise (beneficio) jaoks võib olla vaja halduskontsessioone või erikasutuslepinguid, mille suhtes kehtivad nõuded ja tingimused määratakse iga juhtumi puhul kindlaks kõrgema dekreediga.

Tšiilil on esimese pakkumise õigus turuhinnaga ja turutingimustel, et osta mineraaltooteid, mis sisaldavad märkimisväärses koguses tooriumi ja uraani.

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Tšiili võib nõuda, et tootjad eraldaksid kaevandustoodetest järgmise:

a) vedelad või gaasilised süsivesinikud;

- b) liitium;
- c) riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvates merevetes asuvate mis tahes aine varud, ning
- d) sellistes täielikult või osaliselt riigi julgeoleku seisukohast olulistes piirkondades, millel on kaevandusmõju ja mis on määratletud seaduses, asuvad mis tahes aine varud, mille kogus kaevandustootes on märkimisväärne ning mida on võimalik majanduslikult ja tehniliselt eraldada riigile tarnimiseks või riigi nimel müümiseks. Kõnealusel eesmärgil tähendab „majanduslikult ja tehniliselt eraldada“ seda, et kulud, mis kantakse eespool alapunktides a, b ja c osutatud nelja liiki aine saamiseks usaldusväärse tehnilise menetluse abil, ning nende ainete turustamise ja tarnimise kulud peavad olema väiksemad kui nende kaubanduslik väärtus.

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et halduskontsessioonide või erikasutuslepingute sõlmimise kord iseenesest ei põhjusta välisinvestorite diskrimineerivat kohtlemist. Kui aga Tšiili otsustab kasutada mõnda eespool nimetatud kaevandusressurssi konkurentsipõhise menetluse alusel, millega investoritele antakse kontsessioon või erikasutusleping, põhineb otsus üksnes läbipaistva mittediskrimineeriva konkurentsipõhise pakkumismenetluse pakkumistingimustel.

Kui lepingu või kontsessiooni tingimustes ei ole sätestatud teisiti, ei sõltu lepingust või kontsessioonist tulenevate õiguste täielik või osaline üleandmine või võõrandamine omandaja kodakondsusest.

Ainult Tšiili tuumaenergiakomisjon (Comisión Chilena de Energía Nuclear) või komisjoni volitatud isikud võivad kaevandatud looduslike tuumamaterjalide ja liitiumi ning nende kontsentraatide, derivaatide ja ühenditega seoses viia ellu õigustoiminguid või osaleda õigustoimingutes.

Sektor:	Kalandus
Allsektor:	Vesiviljelus
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud)
Valitsemistasand:	Keskatasand
Meetmed:	Dekreet nr 430, 1989. aasta seaduse 18.892 konsolideeritud, kooskõlastatud ja süstematiseeritud tekst ning selle muudatused, üldine kalandus- ja vesiviljelusseadus, 21. jaanuari 1992. aasta ametlik väljaanne, I ja VI jaotis (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura Ley 18.892, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I y VI)
Kirjeldus:	Investeeringud Ainult Tšiili füüsilistel või juriidilistel isikutel, kes on asutatud Tšiili õiguse kohaselt, ja välismaalastel, kellel on Tšiilis alaline elukoht, võib olla luba või kontsessioon vesiviljelusega tegelemiseks.

Sektor:	Kalandus ja kalandusega seotud tegevus
Allsektor:	
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Dekreet 430, 1989. aasta seaduse 18.892 konsolideeritud, kooskõlastatud ja süstematiseeritud tekst ning selle muudatused, üldine kalandus- ja vesiviljelusseadus, 21. jaanuari 1992. aasta ametlik väljaanne, I, III, IV ja IX jaotis (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura, diario oficial, enero 21, 1992, Títulos I, III, IV y IX)

Dekret-seadus 2.222, 31. mai 1978. aasta ametlik väljaanne, navigatsiooniseadus, I ja II jaotis (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I y II)

Kirjeldus:

Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Ainult Tšiili füüsilistel või juriidilistel isikutel, kes on asutatud Tšiili õiguse kohaselt, ja välismaalastel, kellel on Tšiilis alaline elukoht, võib olla luba hüdrobioloogiliste liikide korjamiseks ja püüdmiseks.

Ainult Tšiili laevadel on lubatud kalastada sisevetes, territoriaalmeres ja Tšiili majandusvööndis. „Tšiili laevad“ – meresõiduseaduses (Ley de Navegación) määratletud laevad. Tööstuslikule kalapüügile juurdepääsu tingimuseks on laeva eelnev registreerimine Tšiilis.

Laeva võib Tšiilis registreerida ainult Tšiili füüsiline või juriidiline isik. Selline juriidiline isik peab olema asutatud Tšiilis ning tema peamine elukoht ning tegelik asukoht peavad olema Tšiilis.

Peadirektor, juht ja enamik direktoritest või administraatoritest peavad olema Tšiili füüsilised isikud. Lisaks peab rohkem kui 50 % tema omakapitalist kuuluma Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele. Selleks peab juriidiline isik, kellel on osalus teises juriidilises isikus, kes omab laeva, vastama kõigile eespool nimetatud nõuetele.

Laeva võib registreerida ühisomandis (comunidad), kui 1) suurem osa ühisomandist on Tšiili kodanikul, kelle alaline asu- ja elukoht on Tšiilis; 2) kui administraatorid on Tšiili füüsilised isikud; ning 3) kui suurem osa ühisomandi (comunidad) õigustest kuulub Tšiili füüsilisele või juriidilisele isikule. Selleks peab juriidiline isik, kellel on osalus ühisomandis (comunidad), kuhu kuulub laev, vastama kõigile eespool nimetatud nõuetele.

Enne 30. juunit 1991 Tšiilis registreeritud kalalaeva omaniku (füüsiline või juriidiline isik) suhtes ei kohaldata eespool nimetatud kodakondsuse nõuet.

Kui mõni muu riik kohaldab Tšiili laevade suhtes vastastikkuse põhimõtet, võib kalalaevad, millele merendusametused on seadusega antud volituste alusel loa andnud, vabastada eespool nimetatud nõuetest samadel tingimustel, mida Tšiili laevadele võimaldab kõnealune riik.

Juurdepääs väikesemahulisele kalapüügile (pesca artesanal) tuleb registreerida väiksemahulise kalapüügi registris (Registro de Pesca Artesanal). Väikesemahulise kalapüügi (pesca artesanal) registreerimine on lubatud üksnes Tšiili füüsilistele isikutele ja välismaistele füüsilistele isikutele, kellel on Tšiilis alaline elukoht, või nende isikute poolt moodustatud Tšiili juriidilisele isikule.

Sektor:	Eriteenused
Allsektor:	Tollimaaklerid (agentes de aduana) ja maaklerid (despachadores de aduana)
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Rahandusministeeriumi seadusjõuga dekreet (D.F.L.) 30, 13. aprilli 1983. aasta ametlik väljaanne, IV jagu (D.F.L. 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, abril 13, 1983, Libro IV) Rahandusministeeriumi seadusjõuga dekreet (D.F.L.) 2, 1998 (D.F.L. 2 del Ministerio de Hacienda, 1998)
Kirjeldus:	Piiriülene teenustekaubandus Ainult Tšiili füüsilised isikud, kelle elukoht on Tšiilis, võivad Tšiili territooriumil tegutseda tollimaakleritena (despachadores de aduana) või tolliagentidena (agentes de aduana).

Sektor:	Juurdlus- ja turvateenused
Allsektor:	Turvateenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Siseministeeriumi dekreet 1.773, 14. novembri 1994. aasta ametlik väljaanne (Decreto 1.773 del Ministerio del Interior, Diario Oficial, noviembre 14, 1994)
Kirjeldus:	Piiriülene teenustekaubandus Eraturvatöötajatena võivad teenuseid osutada ainult Tšiili kodanikud ja alalised elanikud.

Sektor: Äriteenused

Allsektor: Uuringuteenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Kaitseministeeriumi kõrgem dekreet 711, 15. oktoobri 1975. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 711 del Ministerio de Defensa Nacional, Diario Oficial, octubre 15, 1975)

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Välisriikide füüsilised ja juriidilised isikud, kes kavatsevad teha uuringuid Tšiili 200 miili laiuses merevööndis, peavad esitama taotluse Tšiili armee hüdrograafiainstituudile (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) kuus kuud ette ja täitma asjaomases määruses kehtestatud nõudeid. Tšiili füüsilised ja juriidilised isikud peavad esitama taotluse Tšiili armee hüdrograafiainstituudile (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) kolm kuud ette ja täitma vastavas määruses kehtestatud nõudeid.

Sektor:	Äriteenused
Allsektor:	Uuringuteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Majandus-, arengu- ja ülesehitusministeeriumi seadusjõuga dekreet (D.F.L.) 11, 5. detsembri 1968. aasta ametlik väljaanne, (D.F.L. 11 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, diciembre 5, 1968) Siseministeeriumi dekreet 559, 24. jaanuari 1968. aasta ametlik väljaanne (Decreto 559 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, enero 24, 1968) Siseministeeriumi seadusjõuga dekreet 83, 27. märtsi 1979. aasta ametlik väljaanne (D.F.L. 83 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, marzo 27, 1979) Siseministeeriumi kõrgem dekreet 1166, 20. juuli 1999. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 1166 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, julio 20, 1999)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Välisriigi juriidilisi isikuid esindavad füüsilised isikud või välisriigis elavad füüsilised isikud, kes kavatsevad Tšiili piiridega külgnevates piirkondades teha uuringuid teadusliku või tehnilise iseloomuga töö eesmärgil või harrastada mägironimist, peavad taotlema asjakohast luba Tšiili konsuli kaudu nende füüsiliste isikute elukohariigis.

Seejärel saadab Tšiili konsul taotluse otse riigipiiri ja piiride keskametile (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado). Keskamet võib anda korralduse, et üks või mitu Tšiili füüsilist isikut, kes tegelevad asjaomaste seotud tegevustega, ühinevad uuringutega, et nendega tutvuda.

Riigipiiri ja piiride keskameti operatsioonide osakond (Departamento de Operaciones de la Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) otsustab ja teatab, kas ta annab loa geograafilistele või teaduslikele uuringutele, mida viivad välisriikide juriidilised või füüsilised isikud läbi Tšiilis, või lükkab need tagasi. Riigipiiri ja piiride keskamet (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) annab lube kõikidele uuringutele, mis hõlmavad teaduslikku või tehnilist laadi tööd või mägironimist, mida välismaal elavad välisriigi juriidilised isikud või välismaal elavad füüsilised isikud kavatsevad teha Tšiili piiridega külgnevatel aladel, ja teeb nende üle järelevalvet.

Sektor:	Äriteenused
Allsektor:	Teadusuuringud sotsiaalteadustes
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Seadus 17.288, 4. veebruari 1970. aasta ametlik väljaanne, V jaotis (Ley 17.288, Diario Oficial, febrero 4, 1970, Título V) Haridusteeriumi kõrgem dekreet 484, 2. aprill 1991. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 484 del Ministerio de Educación, Diario Oficial, abril 2, 1991)
Kirjeldus:	Piiriülene teenustekaubandus Välisriigi juriidilised või füüsilised isikud, kes kavatsevad teha väljakaevamisi, uuringuid, katsetusi või koguda antropoloogilisi, arheoloogilisi või paleontoloogilisi materjale, peavad taotlema luba riiklikult mälestiste nõukogult (Consejo de Monumentos Nacionales). Loa saamiseks peab teadustöö eest vastutav isik töötama usaldusväärses välismaises teadusasutuses ja ta peab tegema koostööd Tšiili riikliku teadusasutuse või Tšiili ülikooliga.

Loa võib anda 1) Tšiili teadlastele, kellel on arheoloogia, antropoloogia või paleontoloogia asjakohane teaduslik taust, mis on nõuetekohaselt tõendatud, ning kellel on uurimisprojekt ja nõuetekohane toetus mõnelt institutsioonilt; ning 2) välisriikide teadlastele, tingimusel et nad töötavad usaldusväärses teadusasutuses ja nad teevad koostööd Tšiili valitsuse teadusasutusega või Tšiili ülikooliga. Muuseumijuhid või kuraatorid, keda tunnustab riiklik mälestiste nõukogu (Consejo de Monumentos Nacionales), kutselised arheoloogid, antropoloogid või paleontoloogid, ning Tšiili Arheoloogia Ühingu (Sociedad Chilena de Arqueología) liikmed võivad teha päästetöid. Päästetööd hõlmavad andmete või arheoloogiliste, antropoloogiliste või paleontoloogiliste artefaktide või otseses hävimisohus liikide kiiret taastamist.

Sektor:	Äriteenused
Allsektor:	Trükkimine, kirjastamine ja muud sellega seotud tööstusharud
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud)
	Enamsoodustusrežiim (investeeringud)
	Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Seadus 19.733, 4. juuni 2001. aasta ametlik väljaanne, arvamus- ja teabevabaduste ning ajakirjandusvabaduse seadus, I ja III jaotis (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Kirjeldus:

Investeeringud

Sotsiaalse kommunikatsiooni vahendi, näiteks Tšiili avaldamisaadressiga ajalehe, ajakirja või regulaarselt avaldatavate tekstide või riikliku uudisteagentuuri omanikul, kui ta on füüsiline isik, peab olema Tšiilis nõuetekohane elukoht ning kui ta on juriidiline isik, peab tema alaline asukoht olema Tšiilis või tal peab olema Tšiili territooriumil tegutsemiseks loa saanud vahendusfirma.

Tšiilis tegutseva juriidilise isiku peadirektor, administraator või seaduslik esindaja võib olla ainult Tšiili kodanik, nagu on kirjeldatud eespool.

Juriidiliselt vastutav direktor ja teda asendav isik peavad olema Tšiili kodanikud, kelle alaline asu- ja elukoht on Tšiilis. Tšiili kodakondsust ei nõuta, kui sotsiaalse kommunikatsiooni vahendis kasutatakse muud keelt kui hispaania keel.

Sektor:	Kutseteenused
Allsektor:	Majandusarvestus-, auditeerimis-, raamatupidamis- ja maksualased teenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Äriühingute seadus 18.046, 22. oktoobri 1981. aasta ametlik väljaanne, V jaotis (Ley 18.046, Diario Oficial, octubre 22, 1981, Ley de Sociedades Anónimas, Título V) Rahandusministeeriumi kõrgem dekreet 702, 6. juuli 2012. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 702 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, julio 6, 2012, Reglamento de Sociedades Anónimas) Dekret-seadus 1.097, 25. juuli 1975. aasta ametlik väljaanne, I, II, III ja IV jaotis (Decreto Ley 1.097, Diario Oficial, julio 25, 1975, Títulos I, II, III y IV)

Dekreet-seadus 3.538, 23. detsember 1980. aasta ametlik väljaanne, I, II, III ja IV jaotis (Decreto Ley 3.538, Diario Oficial, diciembre 23, 1980, Títulos I, II, III y IV)

Ringkiri 2.714, 6. oktoober 1992; ringkiri 1, 17. jaanuar 1989; 19. peatükk, pankade ja finantsasutuste välisaudiitorite järelevalve standardite ajakohastatud kogu (Circular 2.714, octubre 6, 1992; Circular 1, enero 17, 1989; Capítulo 19 de la Recopilación Actualizada de Normas de la Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras sobre Auditores Externos)

Ringkiri 327, 29. juuni 1983, ja ringkiri 350, 21. oktoober 1983, „Väärtpaberite ja kindlustuse järelevalve“ (Circular 327, junio 29, 1983 y Circular 350, octubre 21, 1983, de la Superintendencia de Valores y Seguros)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Finantsasutuste välisaudiitorid peavad olema registreeritud finantsturukomisjoni (Comisión para el Mercado Financiero) peetavas välisaudiitorite registris. Registrisse võib kanda ainult selliseid Tšiili juriidilisi isikuid, kes on seaduslikult asutatud täisühinguna (sociedades de personas) või ühinguna (asociaciones) ja kelle peamine tegevusvaldkond on auditeerimisteenused.

Sektor:	Kutseteenused
Allsektor:	Õigusteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)
	Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Kohtute seadus, XV jaotis, 9. juuli 1943. aasta ametlik väljaanne (Código Orgánico de Tribunales, Título XV, Diario Oficial, julio 9, 1943) Justiitsministeeriumi dekreet 110, 20. märtsi 1979. aasta ametlik väljaanne (Decreto 110 del Ministerio de Justicia, Diario Oficial, marzo 20, 1979) Seadus 18.120, 18. mai 1982. aasta ametlik väljaanne, V jaotis (Ley 18.120, Diario Oficial, mayo 18, 1982)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Juristina (abogados) võivad praktiseerida ainult Tšiili kodanikud ja välisriikide kodanikud, kelle elukoht on Tšiilis ja kes on läbinud kogu oma õiguslase õppe Tšiilis.

Ainult juristid (abogados), kellel on õigus praktiseerida, võivad olla Tšiili kohtutes esindajad ning esitada kummagi poole esimese hagi või nõude.

Ühtegi neist meetmetest ei kohaldata välisriigi õigusnõustajate suhtes, kes praktiseerivad või nõustavad rahvusvahelise õiguse või teise lepinguosalise õiguse alal.

Sektor:	Kutse-, tehnilised ja eriteenused
Allsektor:	Õigusemõistmise abiteenused
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus)
	Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Kohtute seadus, XI ja XII jaotis, 9. juuli 1943. aasta ametlik väljaanne (Código Orgánico de Tribunales, Títulos XI y XII, Diario Oficial, julio 9, 1943) Kinnisvararegistri seadus, I, II ja III jaotis, 24. juuni 1857 . aasta ametlik väljaanne (Reglamento del Registro Conservador de Bienes Raíces, Títulos I, II y III, Diario Oficial, junio 24, 1857) Seadus 18.118, 22. mai 1982. aasta ametlik väljaanne, I jaotis (Ley 18.118, Diario Oficial, mayo 22, 1982, Título I) Majandus-, arengu- ja ülesehitusministeeriumi dekreet 197, 8. augusti 1985. aasta ametlik väljaanne (Decreto 197 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, agosto 8, 1985)

Seadus 18.175, 28. oktoober 1982. aasta ametlik väljaanne, III jaotis
(Ley 18.175, Diario Oficial, octubre 28, 1982, Título III)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Kohtusüsteemi abiteenistujad (auxiliares de la administración de justicia) elukoht peab olema samas linnas või kohas, kus on kohtumaja, millele nad teenuseid osutavad.

Riiklikud kaitsjad (defensores públicos), notarid (notarios públicos) ja haldurid (conservadores) peavad olema Tšiili füüsilised isikud ja vastama samadele nõuetele, mis on vajalikud kohtunikuks saamiseks.

Arhivaarid (archiveros), riiklikud kaitsjad (defensores públicos) ja vahekohtunikud (árbitros de derecho) peavad olema advokaadid (abogados) ja seega Tšiili kodanikud või välisriikide kodanikud, kelle elukoht on Tšiilis ja kes on läbinud kogu oma õiguslased õppe Tšiilis. Teise lepinguosalise advokaadid võivad vahekohtumenetluses abiks olla, kui nad tegelevad teise lepinguosalise õiguse ja rahvusvahelise õigusega ning kui eraõiguslikud isikud seda taotlevad.

Kohtuametnikena (receptores judiciales) ja kõrgema astme kohtu advokaatidena (procuradores del número) saavad tegutseda ainult Tšiili hääleõigusega füüsilised isikud ning välisriikide füüsilised isikud, kelle alaline elukoht on Tšiilis ja kellel on hääleõigus.

Enampakkumise korraldajad (martilleros públicos) võivad olla ainult Tšiili füüsilised isikud, välisriikide füüsilised isikud, kelle alaline elukoht on Tšiilis, või Tšiili juriidilised isikud.

Pankrotihalduril (síndicos de quiebra) peab olema kutse- või tehniline kraad, mille on andnud Tšiili poolt tunnustatud ülikool või kutse- või tehniline instituut. Pankrotihalduritel peab olema vähemalt kolmeaastane kogemus äri-, majandus- või õigusvaldkonnas.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Veetransporditeenused ja laevandus
Asjaomased kohustused:	Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Dekreet-seadus 3.059, 22. detsember 1979. aasta ametlik väljaanne, kaubandusliku meresõidu edendamise seadus, I ja II jaotis (Decreto Ley 3.059, Diario Oficial, 22 de diciembre de 1979, Ley de Fomento a la Marina Mercante, Títulos I y II) Kõrgem dekreet 237, 25. juuli 2001. aasta ametlik väljaanne, dekreet-seaduse määrus 3.059, I ja II jaotis (Decreto Supremo 237, Diario Oficial, julio 25, 2001, Reglamento del Decreto Ley 3.059, Títulos I y II) Kaubandusseadustik, III jagu, I, IV ja V jaotis (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kirjeldus:

Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Fiiderteenused on reserveeritud riigi laevadele, kui last veetakse kahe Tšiili sadama vahel.

Tšiilisse või sealt välja liikuva rahvusvahelise veose suhtes kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet.

Kui Tšiili peaks vastastikkuse huvides vastu võtma lasti reserveerimise meetme, mida kohaldatakse Tšiili ja kolmanda riigi vahelise rahvusvahelise lastiveo suhtes, veetakse reserveeritud lasti Tšiili lipu all sõitvatel laevadel või Tšiili laevadena käsitatavatel laevadel.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Veetransporditeenused ja laevandus
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Dekreet-seadus 2.222, 31. mai 1978. aasta ametlik väljaanne, navigatsiooniseadus, I, II, III, IV ja V jaotis (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V) Kaubandusseadustik, III jagu, I, IV ja V jaotis (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kirjeldus:

Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Laeva võib Tšiilis registreerida ainult Tšiili füüsiline või juriidiline isik. Selline juriidiline isik peab olema asutatud Tšiilis ning tema peamine elukoht ning tegelik asukoht peavad olema Tšiilis. Lisaks peab rohkem kui 50 % tema kapitalist kuuluma Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele. Selleks peab juriidiline isik, kellel on osalus teises juriidilises isikus, kes omab laeva, vastama kõigile eespool nimetatud nõuetele. Peadirektor, juht ja enamik direktoritest või administraatoritest peavad olema Tšiili füüsilised isikud.

Laeva võib registreerida ühisomandis (comunidad), kui 1) suurem osa ühisomandist on Tšiili kodanikul, kelle alaline asu- ja elukoht on Tšiilis; 2) kui administraatorid on Tšiili kodanikud; ning 3) kui suurem osa ühisomandi õigustest kuulub Tšiili füüsilisele või juriidilisele isikule. Selleks peab juriidiline isik, kellel on osalus ühisomandis (comunidad), kuhu kuulub laev, vastama kõigile eespool nimetatud nõuetele, et teda saaks käsitada tšiillasena.

Välisriikide füüsilistele või juriidilistele isikutele kuuluvad eriotstarbelised laevad võib registreerida Tšiilis, kui need isikud vastavad järgmistele tingimustele: 1) alaline elukoht Tšiilis; 2) peakontor Tšiilis; või 3) nad tegelevad Tšiilis alaliselt kutsealal või äritegevusega.

„Eriotstabelised laevad“ – laevad, mida kasutatakse teenuste osutamisel, toimingute tegemiseks või eriotstarbel, millel on nende täidetavate funktsioonide jaoks eriomadused, näiteks puksiirlaevad, bagerid, teadus- või harrastuslaevad. Käesoleva punkti kohaldamisel ei hõlma eriotstarbeline laev kalalaeva.

Merendusamet võib pakkuda paremat kohtlemist vastastikkuse põhimõtte alusel.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Veetransporditeenused ja laevandus
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (piiriülene teenustekaubandus) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Dekreet-seadus 2.222, 31. mai 1978. aasta ametlik väljaanne, navigatsiooniseadus, I, II, III, IV ja V jaotis (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, 31 mayo de 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V) Kõrgem dekreet 153, 11. märtsi 1966. aasta ametlik väljaanne, mere- järve ja jõesõidukite personali registreerimise üldseadus (Decreto Supremo 153, Diario Oficial, 11 marzo de 1966, aprueba el Reglamento General de Matrícula del Personal de Gente de Mar, Fluvial y Lacustre) Kaubandusseadustik, III jagu, I, IV ja V jaotis (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Välisriikide laevad peavad kasutama lootsi-, ankurdamis- ja sadama lootsiteenuseid, kui merendusasutused seda nõuavad. Tšiili sadamates toimivaks pukseerimiseks või muudeks manöövriteks võib kasutada ainult Tšiili lipu all sõitvaid puksiirlaevu.

Kaptenid peavad olema Tšiili kodanikud ja asjaomased ametiasutused peavad neid sellisena tunnustama. Tšiili laevaohvitserid peavad olema Tšiili füüsilised isikud, kes on kantud ametnike registrisse (Registro de oficiales). Tšiili laeva meeskonnaliikmed peavad olema Tšiili kodanikud, neil peab olema mereameti (Autoridad Marítima) luba ja nad peavad olema kantud vastavasse registrisse. Välisriigi väljastatud kutsenimetusi ja litsentse võib lugeda kehtivaks laevaohvitseride kohustuste täitmiseks Tšiili laevadel vastavalt merendusameti direktori põhjendatud resolutsioonile (resolución Fundada).

Laevakaptenid (patrón de nave) peavad olema Tšiili kodanikud. Laevakapten on füüsiline isik, kellel on merendusameti direktori antud vastava ametinimetuse alusel õigus juhtida väiksemaid laevu ja teatavaid suuremaid erilaevu.

Kalalaevade kaptenid (patrones de pesca), mehaanikud (mecánicos-motoristas), masinaoperaatorid (motoristas), merekalurid (marineros pescadores), väikekalurid (pescadores), tööstus- või merendusvaldkonna tehnilised töötajad ning tööstuslikud ja üldised laevateenindusmeeskonnad kalatehastes või kalalaevadel, peavad olema Tšiili kodanikud. Neid toiminguid lubatakse teha ka Tšiilis alaliselt elavatel välismaalastel juhul, kui laevaoperaatorid (armadores) seda soovivad, kuna nad on nende toimingute tegemiseks hädavajalikud.

Tšiili lipu all sõitmiseks peavad laeva kapten (patrón de nave), ohvitserid ja meeskonnaliikmed olema Tšiili kodanikud. Siiski, kui see on hädavajalik, võib mereterritooriumi ja kaubalaevastiku peadirektoraat (Dirección General del Territorio Marítimo y de Marina Mercante) põhjendatud resolutsiooni (resolución Fundada) alusel ja ajutiselt lubada võtta tööle välismaalasi, välja arvatud kapten, kes peab alati olema Tšiili kodanik.

Ainult Tšiili füüsilised või juriidilised isikud võivad tegutseda Tšiilis mitmeliigilise transpordi ettevõtjatena.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Veetransporditeenused ja laevandus
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus) Kõrgem juhtkond ja juhatus (investeeringud) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Kaubandusseadustik, III jagu, I, IV ja V jaotis (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V) Dekreet-seadus 2.222, 31. mai 1978. aasta ametlik väljaanne, navigatsiooniseadus, I, II ja IV jaotis (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II y IV) Töö- ja sotsiaalhoolekandeministeeriumi dekreet 90, 21. jaanuari 2000. aasta ametlik väljaanne (Decreto 90 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 21, 2000)

Töö- ja sotsiaalhoolekandeministeeriumi dekreet 49, 16. juuli 1999.
aasta ametlik väljaanne (Decreto 49 del Ministerio de Trabajo y
Previsión Social, Diario Oficial, julio 16, 1999)

Tööseadustik, I jagu, II jaotis, III peatükk, § 2 (Código del Trabajo,
Libro I, Título II, Capítulo III, párrafo 2)

Kirjeldus:

Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus

Laevandusagendid või laevaoperaatorite, -omanike või -kaptenite
esindajad, olenemata sellest, kas nad on füüsilised või juriidilised
isikud, peavad olema Tšiili kodanikud.

Füüsiliste isikute poolt tehtavad lastimis- ja sadamatööd on
reserveeritud Tšiili kodanikele, kes on vastava asutuse poolt selleks
nõuetekohaselt akrediteeritud ja kellel on Tšiilis asuv kontor. Kui
sellist tegevust teostavad juriidilised isikud, peavad nad olema
seaduslikult Tšiilis asutatud ja nende peamine asukoht peab olema
Tšiilis. Esimees, administraatorid, juhid ja direktorid peavad olema
Tšiili kodanikud. Rohkem kui 50 % äriühingu kapitalist peab kuuluma
Tšiili füüsilistele või juriidilistele isikutele. Sellised ettevõtted
määravad ühe või mitu volitatud isikut, kes tegutsevad nende
esindajana ja kes on Tšiili kodanikud.

Kõik, kes kasutavad Tšiili mandri- või saaresadamaid maha- ja
ümberlaadimiseks või üldiselt, eelkõige kalasaagi lossimiseks või
kalasaagi töötlemiseks pardal, peavad olema Tšiili füüsilised või
juriidilised isikud.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Maismaatransport
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (piiriülene teenustekaubandus) Enamsoodustusrežiim (piiriülene teenustekaubandus) Kohalik kohalolek (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktausand
Meetmed:	Transpordi- ja telekommunikatsiooni ministeeriumi kõrgem dekreet 212, 21. november 1992. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 212 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, noviembre 21, 1992) Transpordi- ja telekommunikatsiooni ministeeriumi dekreet 163, 4. jaanuar 1985. aasta ametlik väljaanne (Decreto 163 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, enero 4, 1985) Välisministeeriumi kõrgem dekreet 257, 17. oktoober 1991. aasta ametlik väljaanne (Decreto Supremo 257 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, octubre 17, 1991)

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Välisriikide füüsilised ja juriidilised isikud, kellel on õigus osutada Tšiili territooriumil rahvusvahelisi transporditeenuseid, ei tohi osutada kohalikke transporditeenuseid ega osaleda mitte mingil viisil selles tegevuses Tšiili territooriumil.

Tšiili ja Argentina, Boliivia, Brasiilia, Peruu, Uruguay või Paraguay vahelisi maismaatransporditeenuseid võivad osutada ainult Tšiili, Argentina, Argentina, Boliivia, Boliivia, Boliivia, Peruu, Uruguay või Paraguay seaduste alusel asutatud äriühingud, mille tegelik asukoht on Tšiilis.

Kui välisriigi juriidiline isik soovib saada rahvusvahelise maismaatranspordi luba, peab üle 50 % tema äriühingu kapitalist kuuluma Tšiili, Argentina, Boliivia, Brasiilia, Peruu, Uruguay või Paraguay kodanikele ning nendel kodanikel peab olema äriühingu üle tegelik kontroll.

Sektor:	Transport
Allsektor:	Maismaatransport
Asjaomased kohustused:	Enamsoodustusrežiim (piiriülene teenustekaubandus)
Valitsemistasand:	Kesktaasand
Meetmed:	Seadus 18.290, 7. veebruar 1984. aasta ametlik väljaanne, IV jaotis (Ley 18.290, Diario Oficial, febrero 7, 1984, Título IV) Välisministeeriumi kõrgem dekreet 485, 7. september 1960. aasta ametlik väljaanne, Genfi konventsioon (Decreto Supremo 485 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, septiembre 7, 1960, Convención de Ginebra)
Kirjeldus:	Piiriülene teenustekaubandus Välisriigi registreerimismärgiga mootorsõidukid, mis sisenevad Tšiilisse 19. septembril 1949. aastal Genfis sõlmitud maanteeliikluse konventsiooni (Genfi konventsioon) sätete kohaselt ajutiselt, võivad konventsioonis sätestatud ajavahemiku jooksul vabalt kogu Tšiili territooriumil liigelda, tingimusel et need vastavad Tšiili õigusaktidega kehtestatud nõuetele.

Kehtivate rahvusvaheliste juhilubade või välisriigis Genfi konventsiooni kohaselt välja antud tunnistuste omanikud võivad sõita kogu Tšiili territooriumil. Välisriigi registreerimismärke kandva sõiduki juht, kellel on rahvusvaheline juhiluba, esitab ametiasutuste nõudmisel dokumendid, mis tõendavad nii sõiduki tehnoseisundit kui ka tema isiklike dokumentide kehtivust.